

1.	INLEIDING	3
1.1.	Aanleiding planherziening	3
1.2.	Plangebied	3
1.3.	Planproces	5
1.4.	Wet ruimtelijke ordening	6
1.5.	Doel van het bestemmingsplan	7
1.6.	Opzet toelichting.....	8
2.	HOOFDLIJNEN GEMEENTELIJK BELEID.....	9
2.1.	Doelstellingen	9
2.2.	Gebiedsbestemmingen	9
2.3.	Integrale zonering intensieve veehouderij.....	14
3.	BESTEMMINGSREGELING OMGEVINGSKWALITEIT	17
3.1.	Aardkundige waarden	17
3.2.	Cultuurhistorie en archeologie	19
3.3.	Natuurwaarden.....	28
3.4.	Natura 2000 - gebieden.....	30
3.5.	Landschap	35
4.	BESTEMMINGSREGELING SOCIAAL-ECONOMISCHE FUNCTIES	39
4.1.	Landbouw.....	39
4.2.	Toekenning agrarische bouwvlakken.....	39
4.3.	Uitbreiding van bouwvlakken	41
4.4.	Nieuwvestiging en omschakeling van agrarische bedrijven.....	43
4.5.	Teeltondersteunende voorzieningen.....	44
4.6.	Paardenbakken	45
4.7.	Oprichten paardenschuren en schuilhutten	45
4.8.	Mestvergisting	45
4.9.	Agrarische bedrijfswoning	46
4.10.	Huisvesting seizoensarbeiders	47
4.11.	Plattelandsvernieuwing	47
4.12.	Hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen	50
4.13.	Wonen	54
4.14.	Huisvesting t.b.v. mantelzorg / afhankelijke woonruimte	56
4.15.	Recreatie	56
4.16.	Niet - agrarische bedrijven	58
4.17.	Semi-agrarische doeleinden	59
4.18.	Maatschappelijke doeleinden.....	60
4.19.	Militaire doeleinden	60
4.20.	Landgoed	61

4.21.	Motorcrossterrein	61
5.	HET BESTEMMINGSPLAN EN WATER	63
5.1.	Inleiding	63
5.2.	Waterrelevant beleidskader.....	63
5.3.	Waterthema's	70
5.4.	Overige afstemming met het bestemmingsplan.....	85
5.5.	Overleg met de waterbeheerders.....	86
6.	MILIEU EN INFRASTRUCTUUR.....	87
6.1.	Milieu algemeen	87
6.2.	Infrastructuur	87
6.3.	Geluid	88
6.4.	Luchtkwaliteit.....	92
6.5.	Geur.....	94
6.6.	Externe veiligheid	95
6.7.	Overige milieuzoneringen.....	100
7.	HANDHAVING.....	103
8.	JURIDISCHE TOELICHTING	105
8.1.	Algemeen	105
8.2.	Plankaart / verbeelding.....	105
8.3.	Regels	106
8.4.	Wijze van toetsen	107
9.	PROCEDURE	111
9.1.	Inspraak en Overleg	111
9.2.	Verwerking zienswijzen en ambtshalve aanpassingen.....	111
9.3.	Amendementen	112

Bijlage 1: Retrospectieve toets

Bijlage 2: Notities Inspraak en Overleg

Bijlage 3: Handleiding duurzame locaties

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding planherziening

De gemeente Cranendonck is in 1997 ontstaan door een samenvoeging van de gemeenten Budel en Maarheeze. Voor het buitengebied van Cranendonck gelden op dit moment nog diverse bestemmingsplannen van deze voormalige gemeenten. Deze plannen dateren uit de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw. In hoofdzaak betreft het:

- Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Budel;
- Bestemmingsplan Buitengebied West gemeente Maarheeze;
- Bestemmingsplan Buitengebied Oost gemeente Maarheeze;
- Bestemmingsplan Buitengebied Noord gemeente Maarheeze;
- Bestemmingsplan Buitengebied West en Oost, herziening 1989-1;
- Buitengebied West, herziening 1993-1;
- Buitengebied West, herziening 1993-2;
- Buitengebied, 1^e partiële herziening;
- Landgoed van Gansewinkel (4^e partiële herziening);
- Buitengebied, Partiële herziening RBV-regeling (2006);
- Bestemmingsplan Luchtvaartterrein;
- Bedrijventerrein Geuzendijk;
- Bedrijventerrein Geuzendijk, 1^e partiële herziening;
- Diverse wijzigingsplannen.

De wettelijke herzieningstermijn van deze plannen (10 jaar) is in veel gevallen overschreden. Naast deze formele herzieningsgrond zijn er ook inhoudelijke redenen om de plannen te herzien:

- Verschillen in planologische regelingen tussen de verschillende bestemmingsplannen. Het is daarom gewenst om voor het gehele buitengebied tot één actuele en uniforme regeling te komen.
- Aan delen van de plannen is goedkeuring onthouden.
- Veranderende behoeften in met name het ruimtegebruik voor de landbouw als gevolg van marktontwikkelingen en wetgeving op het gebied van dierenwelzijn en milieu. Daarnaast heeft de bescherming van natuur en landschap veel meer prioriteit gekregen.
- Actueel beleid is niet in de bestemmingsplannen verwerkt, zoals de begrenzing van de EHS, het Reconstructieplan, het beleid met betrekking tot de glastuinbouw en vrijkomende agrarische bedrijfslocaties.

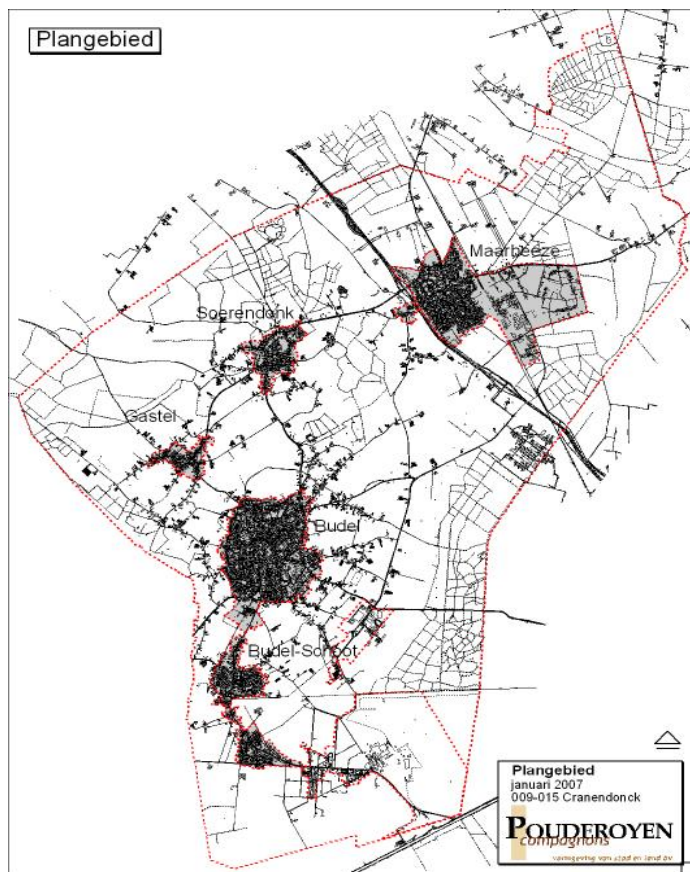
1.2. Plangebied

Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied beslaat het landelijk gebied van de gemeente Cranendonck. De bebouwde kommen van de kernen Budel, Maarheeze, Budel-dorplein, Budel-Schoot,

Soerendonk en Gastel zijn buiten dit bestemmingsplan gelaten. Dit geldt ook voor camping Soerendonk, de rioolwaterzuivering, het nieuwe bestuurscentrum, de woningbouwlocatie 'de Pompers' en het transport- en grondverzetbedrijf aan de Meemortel, waarvoor afzonderlijke bestemmingsplannen zijn of worden opgesteld. Voor de camping wordt momenteel een apart grensoverschrijdend bestemmingsplan opgesteld in samenwerking met de gemeente Heeze-Leende. Het vliegveld 'Kempen Airport' maakt wel deel uit van het plangebied.

De gemeente Cranendonck ligt in het meest zuidelijke deel van Noord Brabant en grenst aan België en de provincie Limburg. Aangrenzende gemeenten zijn in het noordwesten de gemeente Heeze-Leende, in het noorden de gemeente Someren en in het oosten de gemeente Nederweert en de gemeente Weert. Aan de westzijde grenst de gemeente Cranendonck aan Hamont-Achel (België).

Globale begrenzing bestemmingsplan Buitengebied

Globale kenschets plangebied

De grens met Weert en Nederweert wordt gemarkeerd door het bos- en heidegebied van de Weerter- en Budelerbergen. Daaraan grenzend ligt een meer open landbouwgebied dat deel uitmaakt van de jonge heideontginningen. Tijdens de ruilverkaveling zijn naar dit gebied diverse agrarische bedrijven verplaatst. Rond de kernen Budel, Gastel, Soerendonk en Maarheeze liggen zogenaamde oude bouwlanden met

hier en daar nog hoger gelegen “bolle akkers”. Deze bouwlanden worden doorsneden door beekdalen van Buulder Aa en Weerrijs.

Meer naar het westen vormt het beekdal van de Strijper Aa de overgang naar het bos- en heidegebied van de Buulderbergsche Heide, het Goor en de Gastelsche Heide. In het noorden ligt het beekdal van de Sterkselsche Aa, dat is gesitueerd in het bosgebied van de Vrolijke Jager en Pan.

Het landschap vormt door de fraaie landbouwgebieden, bosgebieden, beekdalen, cultuurhistorische elementen en diverse routenetwerken een goede basis voor toerisme en recreatie gericht op wandelen, fietsen en paardrijden. De recreatieve voorzieningen kunnen worden versterkt.

Met betrekking tot de agrarische sector is de rundveehouderij het sterkst vertegenwoordigd, gevolgd door de intensieve veehouderij. Akkerbouw en volle grondstuinbouw zijn minder sterk vertegenwoordigd.

Qua infrastructuur wordt het plangebied in het noorden doorsneden door de A2 (Eindhoven - Maastricht) en de spoorlijn Maastricht - Eindhoven. In het zuiden, ter hoogte van Budel-Schoot, ligt een goederenspoorlijn (Antwerpen - Weert) als onderdeel van de zogeheten ‘IJzeren Rijn’, de spoorverbinding tussen Antwerpen en Mönchengladbach die waarschijnlijk over circa 10 jaar opnieuw in gebruik zal worden genomen.

1.3. Planproces

De gemeente is geruime tijd bezig geweest met de voorbereiding voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

Als eerste stap in het planproces is reeds in 1999 een Beleidsvisie voor het buitengebied opgesteld. Deze beleidsvisie bevat een aantal sectorale wensbeelden voor de landbouw, natuur en landschap en de recreatiesector. Tevens is een analyse milieu en water opgesteld, aan de hand waarvan randvoorwaarden voor de ruimtelijke ontwikkeling zijn geformuleerd. Deze bouwstenen zijn vervolgens geïntegreerd in een integraal streefbeeld, een visie op de gewenste bestemming en ontwikkeling van het buitengebied van Cranendonck.

De sectorale wensbeelden en het integrale streefbeeld zijn besproken in de gemeentelijke projectgroep en met de stuurgroep en met de klankbordgroep waarin maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd zijn. Tenslotte heeft de beleidsnotitie eind 2001 ter inzage gelegen voor de bevolking (inspraakprocedure). In deze periode zijn veertig reacties ingediend. Deze zijn allemaal gebundeld en beantwoord in een aparte Nota inspraakreacties.

Door allerlei ontwikkelingen in het kader van de reconstructie en het destijds in voorbereiding zijnde Streekplan 2002 is het planproces tijdelijk stilgelegd.

In maart 2004 is de beleidsvisie uiteindelijk door de gemeenteraad van Cranendonck vastgesteld. De visie is daarna vertaald in een Nota van Uitgangspunten waarin de beleidsuitgangspunten voor het bestemmingsplan (op basis van het inmiddels vastgestelde Reconstructieplan Boven-Dommel en de aanvullende provinciale nota's als Brabant in ontwikkeling, notitie mantelzorg etc.) op hoofdlijnen zijn vastgelegd. De Nota van Uitgangspunten is vervolgens vertaald in het voorontwerpbestemmingsplan voor het buitengebied van Cranendonck. Vanwege de vaststelling van de Nota Buitengebied in Ontwikkeling (zomer 2004) door de provincie Noord-Brabant is vervolgens het afronden van het voorontwerp bestemmingsplan wederom enige tijd uitgesteld. Deze provinciale nota maakt het mogelijk om voor aangewezen bebouwingsconcentraties (bebouwingslinten, -clusters en kernranden) in het buitengebied een integrale visie op te stellen, op grond waarvan binnen deze concentraties verruimde mogelijkheden voor hergebruik en nieuwbouw worden gegeven. Parallel aan het opstellen van het voorontwerp bestemmingsplan is, naar aanleiding van de provinciale nota een integrale visie op de bebouwingsconcentraties in het Cranendonckse buitengebied opgesteld.

Vanaf februari 2007 hebben het voorontwerp bestemmingsplan en het ontwerp van de Visie bebouwingsconcentraties tegelijk de Inspraak- en Overlegprocedure doorlopen.

Om een aantal redenen is er uiteindelijk voor gekozen de Visie bebouwingsconcentraties 'los te koppelen' van het voorliggende bestemmingsplan Buitengebied. De belangrijkste reden is dat vertaling van de visie in het bestemmingsplan nauwelijks mogelijk blijkt.

Tijdens de Inspraakperiode zijn diverse reacties op de Visie bebouwingsconcentraties binnengekomen. Deze reacties worden - samen met een aantal actuele ontwikkelingen - verwerkt in de Visie. De definitieve Visie bebouwingsconcentraties wordt afzonderlijk aan de gemeenteraad voorgelegd voor vaststelling, begin 2010.

1.4. Wet ruimtelijke ordening

Per 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De nieuwe wet heeft een aantal gevolgen voor de inhoud en de procedure van (nieuwe) bestemmingsplannen:

- De procedure is korter dan voorheen omdat de goedkeuringsprocedure bij Gedeputeerde Staten (GS) is vervallen. GS hebben wel de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen op een bestemmingsplan, tot het geven van een reactieve aanwijzing én de bevoegdheid om zelf een bestemmingsplan (c.q. inpassingsplan) op te stellen;
- De (binnenplanse) vrijstellingsmogelijkheid is gewijzigd in een ontheffingsmogelijkheid;

- De mogelijkheid voor het opnemen van wijzigingsbevoegdheden, uitwerkingen en aanlegvergunningstelsels is gebleven, een nieuw instrument is de sloopvergunning;
- De mogelijkheid van een Beschrijving in Hoofdpijnen is vervallen;
- Een aantal procedures en bepalingen die tot nu toe in het bestemmingsplan zelf waren opgenomen staan nu in de Wro of het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) (procedures wijzigingen en uitwerkingen, strafbepalingen, algemene gebruiksbeplanning);
- Voorschriften heten voortaan 'regels' en de plankaart 'verbeelding' (dit in het kader van de verplichte digitalisering van plannen, zie volgende punt).
- Vanaf 1 januari 2010 dienen nieuwe bestemmingsplannen digitaal gemaakt en raadpleegbaar zijn én moeten bestemmingsplannen voldoen aan de vormvereisten c.q. de DURP-standaarden waaronder het SVBP 2008. Hierop wordt in dit bestemmingsplan reeds geanticipeerd. Als gevolg van deze nieuwe bindende vormvereisten (de DURP - standaarden waaronder het SVBP 2008) is de vormgeving van het bestemmingsplan aanzienlijk veranderd ten opzichte van het voorontwerpplan. De vormvereisten hebben betrekking op de benaming en weergave (kleuren) van bestemmingen op de verbeelding (plankaart) en in de regels.

Omdat de ter visielegging van het ontwerp van het voorliggende bestemmingsplan plaats heeft gevonden ná de inwerkingtreding van de nieuwe Wro vindt de planprocedure plaats conform de nieuwe wet. Dit betekent dat (meteen) de beroepsprocedure bij de Raad van State volgt nu het bestemmingsplan door de gemeenteraad is vastgesteld.

1.5. Doel van het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan speelt als instrument van het gemeentelijke beleid een belangrijke rol. In het bestemmingsplan Buitengebied wordt het beleid, dat voor de verschillende beleidsvelden en door de diverse overheden voor dit gebied is opgesteld tegen elkaar afgewogen en samengevoegd in één integraal plan. Het bestemmingsplan is een ruimtelijke plan dat burgers en overheid rechtstreeks (juridisch) bindt.

Dit bestemmingsplan wil - binnen de randvoorwaarden die gelden vanuit onder meer het landschap, de cultuurhistorie en het milieu - aan de bestaande (gewenste) functies ontwikkelingsruimte bieden en daarnaast inspelen op toekomstige ontwikkelingen. Bij deze ontwikkelingen gaat het om reeds aanwezige functies (zoals de landbouw) maar ook om nieuwe functies (bijvoorbeeld in vrijkomende boerderijen). Het bestemmingsplan is functioneel gericht en geeft aan waar zich welke functies mogen ontwikkelen.

Het beschermen van bestaande waarden en belangen in het buitengebied is absoluut noodzakelijk gezien de uiteenlopende belangen die het landelijk gebied herbergt, bijvoorbeeld: agrarische gebruiksmogelijkheden, natuurwaarden, landschapselementen, wegen, waterlopen, enz.

Het mogelijk maken van de gewenste ontwikkelingen beperkt zich tot ontwikkelingen (hoofdzakelijk op perceelsniveau) die binnen de planperiode van 10 jaar kunnen worden gerealiseerd (bijvoorbeeld hergebruik vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen, natuurontwikkeling, aanleg ecologische verbindingzones, enz.).

Het bestemmingsplan heeft een beperkte reikwijdte: het kan ontwikkelingen mogelijk maken, het kan aangeven hoe die ontwikkelingen gerealiseerd kunnen worden, het kan zaken beschermen, en het kan fungeren als communicatiemiddel. Het kan evenwel geen ontwikkelingen afdwingen.

1.6. Opzet toelichting

Deze toelichting kent de volgende opzet:

- In **hoofdstuk 2** zijn de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid weergegeven met de doorvertaling hiervan naar de gebiedsbestemmingen.
- In **hoofdstuk 3** is ten aanzien van de omgevingskwaliteit voor een aantal specifieke beleidsthema's een nadere beleidsuitwerking met bijbehorende beschermingsregeling beschreven.
- In **hoofdstuk 4** is ten aanzien van het sociaal - economisch gebruik voor een aantal specifieke beleidsthema's een nadere beleidsuitwerking met bijbehorende beschermingsregeling beschreven.
- **Hoofdstuk 5** vormt de waterparagraaf, waarin de huidige situatie en het waterrelevant beleid zijn beschreven.
- In **hoofdstuk 6** zijn de infrastructuur en de diverse geldende milieuzoneringen met de bijbehorende beschermingsregelingen beschreven.
- In **hoofdstuk 7** is aangegeven hoe de gemeente in de planperiode om wil gaan met handhaving.
- In **hoofdstuk 8** is de juridische toelichting weergegeven waarin is aangegeven hoe een en ander in de regels en op de plankaart / verbeelding geregeld is.
- In **hoofdstuk 9** zijn de resultaten van de Inspraak- en het Overleg kort samengevat.

2. HOOFDLIJNEN GEMEENTELIJK BELEID

2.1. Doelstellingen

Het buitengebied van de gemeente Cranendonck is geen onbeschreven blad. Diverse facetten zijn reeds bestudeerd. De belangrijkste kaders voor de uitgangspunten van het gemeentelijk beleid zijn het *Reconstructieplan Boven-Dommel* en de *Interim-Structuurvisie en Paraplunota ruimtelijke ordening*¹ (voormalig Streekplan). Vanuit de gemeente zijn vooral het *Waterplan*, de *Ruimtelijke ontwikkelingsvisie*, de *StructuurvisiePlus* en het *Landschapsbeleidsplan* van belang. Daarnaast vormt de in 2004 vastgestelde *Beleidsvisie bestemmingsplan Buitengebied* een belangrijk uitgangspunt voor het bestemmingsplan.

Dit betekent dat dit bestemmingsplan grotendeels een directe doorvertaling bevat van reeds bestaand ruimtelijk beleid. Daarnaast geldt als belangrijk uitgangspunt dat bestaande rechten - zoals vastgelegd in de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied - zo veel mogelijk worden gerespecteerd.

Het buitengebied van Cranendonck bevat een aantal functies en kwaliteiten in de vorm van landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie.

Om te zorgen dat verschillende vormen van ruimtegebruik elkaar zoveel mogelijk versterken en ondersteunen, is het gemeentelijk beleid enerzijds gericht op het behoud van de duurzame componenten en daarmee samenhangende potenties en anderzijds op een vitaal en leefbaar platteland. Dit resulteert in de volgende hoofddoelstellingen van beleid:

1. Het behouden en versterken van de duurzame dragers van het buitengebied en de daarmee samenhangende kwaliteiten van bodem, water, landschap, cultuurhistorie en ecologie.
2. Het realiseren van goede condities voor een gezonde plattelandseconomie. Dit geldt in het bijzonder voor de functies die aan het buitengebied gebonden zijn, zoals landbouw en recreatie.

2.2. Gebiedsbestemmingen

De functies landbouw, natuur en landschap vormen de grondslag voor de gebiedsbestemmingen in het bestemmingsplan.

Waar nodig wordt ingezet op een scheiding van de functies landbouw en natuur. Dit vanwege de spanningen die er zijn tussen de productiefunctie landbouw (met de bijhorende schaalvergroting en intensivering) en de kwetsbare natuurfunctie. In de agrarische gebieden worden zo weinig

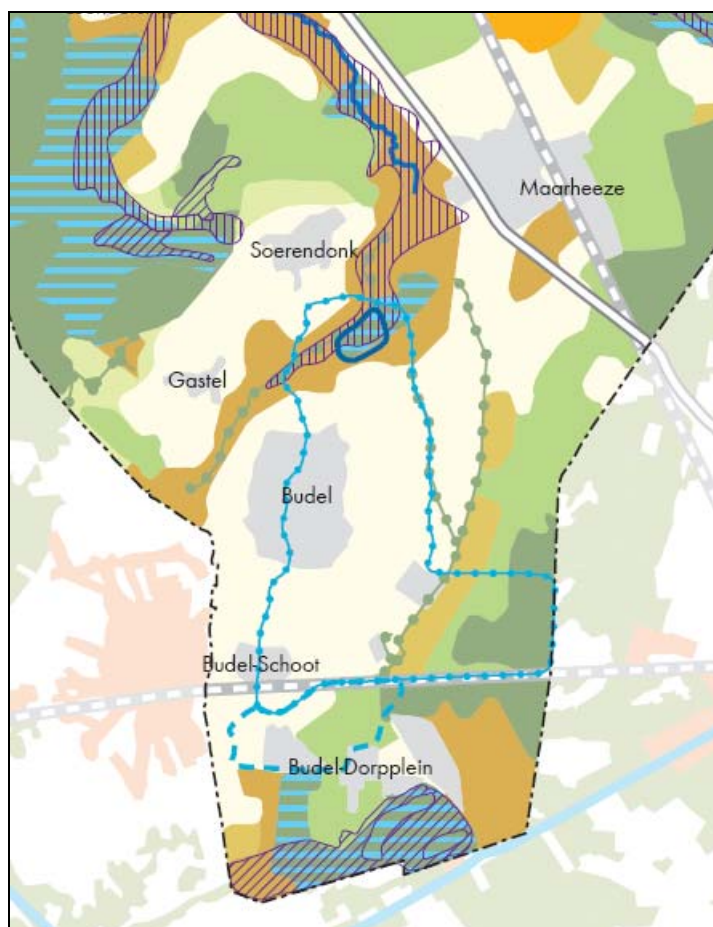
¹ Sinds de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 is het provinciale beleid verankerd in de Paraplunota ruimtelijke ordening en de Interim - Structuurvisie Noord- Brabant, beide nota's zijn vastgesteld in juni 2008. Inhoudelijk betekent het nieuwe beleid in grote lijnen een voortzetting van het beleid zoals voorheen was vastgelegd in het Streekplan 2002.

mogelijk beperkingen opgelegd aan de landbouw, in de natuurgebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur kan de natuur zich verder ontwikkelen.

Waar mogelijk wordt ook gekozen voor verweving van de functies landbouw en natuur. Dit omdat ontwikkelingen in de landbouw enerzijds en de natuur (en het landschap) anderzijds elkaar ook kunnen versterken. Zo is het duurzaam voortbestaan van de grondgebonden landbouw een essentiële voorwaarde voor het behoud van het cultuurhistorisch waardevolle landschap. Ook verbreding van de agrarische bedrijfsvoering en agrarisch natuurbeheer kunnen een gunstig effect hebben op natuur en landschap.

De begrenzing van de gebiedsbestemmingen is primair gebaseerd op de zonering van het landelijk gebied zoals deze is vastgelegd in de provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening (zie onderstaande afbeelding).

De zonering van het landelijk gebied is bepalend voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de diverse functies in het buitengebied zoals landbouw, natuur en recreatie. De zonering is het resultaat van een afweging op hoofdlijnen van de aanwezige kwaliteiten en waarden.

Fragment zonering landelijk gebied Paraplunota ruimtelijke ordening

In de zonering van het landelijk gebied wordt een Agrarische Hoofdstructuur (AHS, witte gebieden op voorgaande afbeelding) en een Groene Hoofdstructuur (GHS, bruine en groene gebieden op bovenstaande afbeelding) onderscheiden. De GHS bestaat uit agrarische gebieden met specifieke natuurwaarden (bruine gebieden op voorgaande afbeelding), bestaande natuurgebieden c.q. natuurparels (de donkergroene gebieden) en de overige bos- en natuurgebieden (de middelgroene gebieden).

De AHS bevat de meest pure landbouwgebieden waar landbouw de hoofdfunctie is en de ruimte krijgt zich te ontwikkelen. In de GHS staat het behoud van natuur- en landschapswaarden voorop.

Naast de zonering van het landelijk gebied zijn ook de geldende bestemmingsplannen bij de begrenzing van de gebiedsbestemmingen betrokken. In het onderstaande schema zijn de gebiedsbestemmingen opgesomd waarbij tevens de (sub)zone uit de Paraplunota en/of geldende bestemmingsplan en de zonering uit de Beleidsvisie is aangegeven.

Geldende Bestemmingsplan	Beleidsvisie / streefbeeld	(sub)zone Paraplunota	Bestemmingsplan
Bosgebied/ natuurgebied	Bos- en natuurgebied	GHS-natuur, natuurparel	Natuur (art. 14)
Bosgebied	Bos- en natuurgebied	GHS-natuur, overig bos en natuurgebied	Bos (art. 11)
Agrarisch gebied met landschappelijke waarden Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden	Agrarisch gebied met natuurwaarden tevens natuurontwikkeling	GHS-natuur, natuurparel	Agrarisch met waarden - 2 (art. 5)
Agrarisch kernrand-gebied / Agrarisch gebied met landschappelijke waarden / Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden	Agrarisch gebied met natuurwaarden (amfibieënbiotoop/ structuurrijk beekdal)	GHS-landbouw, kwetsbare soorten	Agrarisch met waarden - 1 met aanduiding kwetsbare soorten (art. 4)
Agrarisch gebied / Agrarisch gebied met landschappelijke waarden	Agrarisch gebied met natuurwaarden (struweelvogelbiotoop)	GHS-landbouw, struweelvogels	Agrarisch met waarden - 1 met aanduiding leefgebied struweelvogels (art. 4)
Agrarisch gebied met landschappelijke waarden	Agrarisch gebied met natuurwaarden (enclave) / Verwevingsgebied	AHS-landschap, RNLE-deel	Agrarisch met waarden - 1 met aanduiding regionale natuur en landschapseenheid (RNLE) (art. 4)
Agrarisch gebied / Agrarisch kernrandgebied / Agrarisch gebied met landschappelijke waarden	Verwevingsgebied	AHS-landbouw	Agrarisch (art. 3)
(Primair) Agrarisch gebied	Lokaal agrarisch gebied	AHS-landbouw	Agrarisch (art. 3)

Tabel: Toekenning gebiedsbestemmingen

Voor de benaming van de gebiedsbestemmingen in het bestemmingsplan hebben de vorm c.q. standaardiseringseisen uit de Wet ruimtelijke ordening als leidraad gediend.

Natuur

De natuurparels beschikken over bijzondere natuurwaarden of potenties voor natuurontwikkeling vanwege specifieke omstandigheden van bodem en of (grond)water.

De in de Paraplunota aangegeven natuurparels die feitelijk reeds natuurgebied zijn of als zodanig worden beheerd, zijn bestemd als *Natuur*. Het betreffen natuurgebieden rond de heidegebieden van de Grootte Heide, het Goor en de Gastelsche Heide, de open delen (heide en stuifzanden) van de Weerter- en Budeler Bergen, de bestaande natuurgebieden in het beekdal van de Bulder Aa, het beekdal van de Sterkselsche Aa, het heide- en vennengebied Loozerheide en Ringselven ten zuiden van Budel-Dorplein. Deze gebieden zijn waardevol voor amfibieën, reptielen, moerasvogels, dassen, natte biotopen dagvlinders en plantengemeenschappen. Het beleid is hier zoveel mogelijk gericht op behoud en herstel van natuurlijke en aardkundige waarden.

De betreffende natuurgebieden zijn grotendeels ook aangewezen als Natura 2000-gebied². De regeling is voor deze natuurgebieden primair gericht op bescherming van de bestaande natuurwaarden en het bieden van ruimte voor natuurontwikkeling. Binnen de natuurparels liggen zogenaamde natte natuurparels. Dit betreft specifiek natte gebieden, waar een specifiek op de hydrologische situatie afgestemd beschermingsregime zal gelden (zie hoofdstuk 5).

Bos

De multifunctionele bosgebieden en houtopstanden (groter dan 10 are), in de Paraplunota aangegeven als GHS-Natuur, overig bos- en natuurgebied, zijn bestemd als *Bos*. Dit betreft bosgebieden en houtopstanden, waarvan de aanwezige natuurwaarden minder kwetsbaar zijn dan in de gebiedsbestemming Natuur. Het betreft hier onder meer de bosgebieden van de Vrolijke Jager en omgeving, de beboste delen van de Weerter- en Budelerbergen, de Bulderbergsche Heide en het bosgebied rond camping Soerendonk. Naast de bescherming van de natuurwaarden vormt in deze gebieden recreatief medegebruik een belangrijke nevenfunctie.

Agrarisch met waarden - 2

De gebieden die in de Paraplunota zijn aangeduid als natuurparel (GHS-natuur, natuurparel) en ook onderdeel uitmaken van de nationale Ecologische Hoofdstructuur, maar die momenteel nog in normaal agrarisch gebruik zijn, zijn bestemd als *Agrarisch met waarden - 2*. Voor deze gronden is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen op grond waarvan - op vrijwillige basis - de betreffende gronden kunnen worden

² De Natura 2000-gebieden (voormalige Vogel- en Habitatrichtlijn gebieden) vormen samen een Europees netwerk van natuurgebieden. Na de definitieve aanwijzing worden de Natura-2000 gebieden beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet. Zie ook paragraaf 3.4.

omgezet in de bestemming Natuur. Huidig agrarisch gebruik kan worden voortgezet. Verdere agrarische ontwikkelingsmogelijkheden zijn binnen deze bestemming evenwel beperkt.

Agrarisch met waarden - 1

Alle gronden met hoofdzakelijk agrarisch gebruik, die tevens landschappelijke dan wel ecologische waarden bezitten, zijn bestemd als *Agrarisch met waarden - 1*. Het betreft hier gronden die in de Paraplunota zijn aangeduid als GHS-landbouw en AHS-landschap. Ook de gebieden die deel uitmaken van het RNLE - landschapsdeel 'Kempische Beken' zijn in deze bestemming opgenomen.

Binnen deze bestemming dient het agrarisch gebruik mede afgestemd te worden op de aanwezige natuur en/of landschapswaarden. De aanwezige natuur- en landschapswaarden maken het agrarisch hoofdgebruik echter niet onmogelijk - ze zijn zelfs mede afhankelijk van de instandhouding van dit gebruik - maar kunnen wel extra beperkingen aan het agrarisch gebruik opleggen. Bescherming van deze waarden is via een aantal gebruiksverboden en een aanlegvergunningstelsel gewaarborgd.

De gronden binnen deze gebiedsbestemming zijn nader onderverdeeld middels een aantal functieaanduidingen;

- o specifieke vorm van agrarisch met waarden - kwetsbare soorten;
- o specifieke vorm van agrarisch met waarden - leefgebied struweelvogels;
- o specifieke vorm van agrarisch met waarden - regionale natuur- en landschapseenheid.

Hierbij maken de gebieden aangeduid als kwetsbare soorten en leefgebied voor struweelvogels onderdeel uit van de provinciale groene hoofdstructuur, terwijl het RNLE - landschapsdeel tot de agrarische hoofdstructuur behoort:

1. Agrarische gronden met de aanduiding *specifieke vorm van agrarisch met waarden - kwetsbare soorten (saw-ks)*. Deze kwetsbare soorten betreffen: weidevogels, ganzen, amfibieën, reptielen en bijzondere planten. Het leefgebied waarop deze zeldzame planten en dieren voorkomen stelt specifieke eisen aan de inrichting en het gebruik van de omgeving. Welke eisen dat zijn is sterk afhankelijk van beoogde soorten en specifieke kenmerken van de omgeving, zoals bijvoorbeeld openheid, beslotenheid, natte graslanden en/of poelen. De belangrijkste habitateisen voor amfibieën en reptielen betreffen: de aanwezigheid van poelen of plasjes, een zandige of venige ondergrond en verspreide bomen / planten. De belangrijkste habitateisen voor weidevogels en ganzen betreffen: de aanwezigheid van een hoge waterstand, grasland, openheid en

rust. Tenslotte gelden voor planten en plantgemeenschappen als habitateisen een goede waterkwaliteit (kwel) en een niet verstoorde bodem.

2. Agrarische gronden met de aanduiding *specifieke vorm van agrarisch met waarden - leefgebied struweelvogels (saw-ls)*. Dit betreft agrarische gebieden met een kleinschalige percelering met veel perceelsrandbegroeiingen. De belangrijkste habitateisen voor struweelvogels betreffen: de afwisselende aanwezigheid van bosjes, houtwallen en hagen, kruidenrijke bermen en perceelsranden en een extensief beheerd agrarisch gebied.
3. Agrarische gronden met de aanduiding *specifieke vorm van agrarisch met waarden - regionale natuur- en landschapseenheid (saw-rnle)* betreffen de gebieden die zijn gelegen binnen de in de Paraplunota aangeduide Regionale Natuur- en Landschaps Eenheid (RNLE, op de zoneringskaart ten westen van Gastel en ten noorden van Soerendonk aangegeven met lichtgroene kleur). Deze gronden bezitten momenteel zelf geen bijzondere actuele dan wel bekende potentiële natuurwaarden, maar worden wel gerekend tot de regionale natuur- en landschapseenheid 'Kempische Beken' vanwege hun ligging ten opzichte van belangrijke bos- en natuurgebieden en landbouwgronden met bijzondere natuurwaarden.

Agrarisch

De overige gronden maken deel uit van de Agrarische hoofdstructuur (AHS) en zijn opgenomen binnen de bestemming *Agrarisch*. Gekozen is voor één bestemming waarbinnen zowel agrarische gronden liggen met meer en minder landschappelijke waarden. De specifieke waarden binnen deze bestemming zoals de karakteristieke open akkercomplexen zijn apart aangegeven op de plankaart (*specifieke vorm van agrarisch - open akkercomplex (sa-0a)*). Binnen deze aanduidingen dient het agrarisch gebruik mede afgestemd te worden op de betreffende landschapswaarden en cultuurhistorische waarden. Voor deze gebieden geldt derhalve een stringenter beleid dan in de delen met minder waarden.

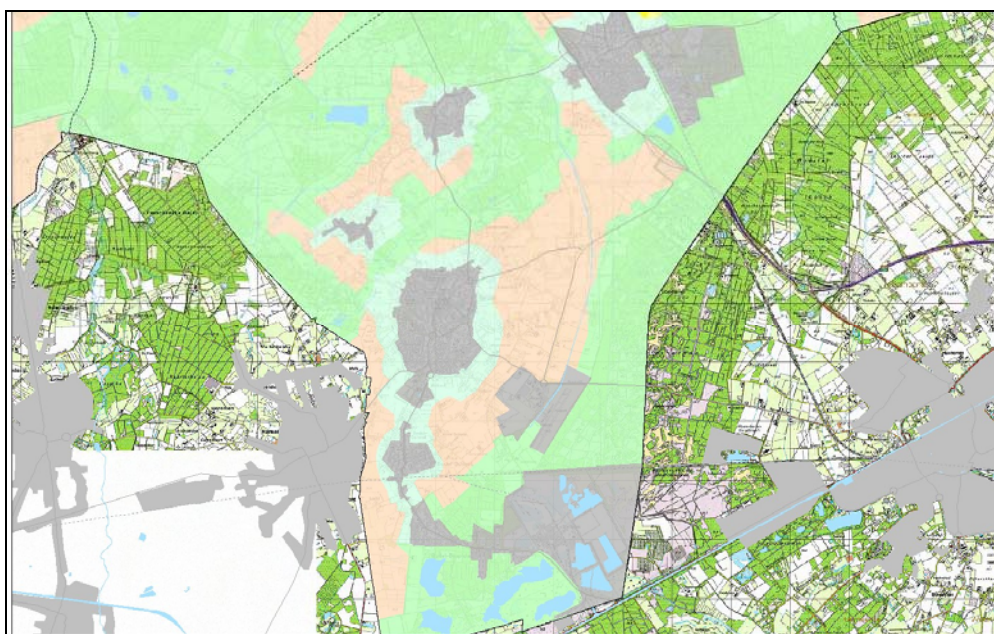
2.3. Integrale zonering intensieve veehouderij

De varkenspestepidemie van 1997 was de aanleiding voor een grote revitalisering van een groot deel van het landelijk gebied in Nederland. De revitalisering is gekoppeld aan diverse Reconstructieplannen. Doel van deze plannen is het verbeteren van de sociaal economische omstandigheden voor landbouw, recreatie en toerisme, wonen, werken en leefbaarheid. In de huidige situatie zitten deze functies elkaar te vaak

in de weg, waardoor economisch belangrijke sectoren als de landbouw en de recreatie zich onvoldoende kunnen ontwikkelen terwijl de kwaliteit van natuur en landschap te weinig verbetert. Het buitengebied van Cranendonck vormt onderdeel van het (inmiddels correctief herziene) Reconstructieplan Boven-Dommel.

Voor de ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied is met name de zonering ten aanzien van de mogelijkheden voor intensieve veehouderij van belang die in dit Reconstructieplan is opgenomen. Daartoe is het buitengebied in drie zones ingedeeld:

1. extensiveringsgebied (lichtgroene arcering onderstaande afbeelding)
2. verwevingsgebied (roze arcering onderstaande afbeelding)
3. landbouwontwikkelingsgebied (gele arcering).

Fragment Reconstructieplan Boven Dommel (2005)

Doel van deze zonering is het ruimtelijk sturen van de intensieve veehouderij: deze krijgen geen uitbreidingsmogelijkheden op plaatsen waar ze tot onevenredige nadelige milieugevolgen zouden leiden. Op plaatsen waar de nadelige milieugevolgen het kleinst zijn, wordt juist veel ruimte geboden.

Ad. 1. Extensiveringsgebied (primaat wonen en natuur) :

Dit zijn alle bestaande en nieuwe natuurgebieden (reeds begrensde EHS) en een zone van 250 m rond de zeer kwetsbare natuurgebieden, waterwingebieden, kernrandgebieden en de gronden die vallen onder de GHS-landbouw, subzone kwetsbare soorten met uitzondering van de weidevogelgebieden.

Binnen het extensiveringsgebied is onderscheid gemaakt in:

1. extensiveringsgebied groen, dit betreft een zone rond de natuurgebieden;

2. extensiveringsgebieden overig, dit betreft een zone rond de kernen;

Dit onderscheid is van belang vanwege de stankregelgeving. De regeling in het bestemmingsplan is voor de intensieve veehouderijbedrijven echter gelijk. In dit bestemmingsplan wordt daarom over extensiveringsgebied gesproken. Op de kaart / verbeelding (blad 7) en in de regels is dit gebied aangeduid als *reconstructiewetzone - extensiveringsgebied*.

Ad. 2. Verwevingsgebied (verweving van landbouw, natuur en wonen)

Voor zover het buitengebied niet is begrensd als extensiveringsgebied of als landbouwontwikkelingsgebied (zie hierna) is het buitengebied aangewezen als verwevingsgebied en aangeduid als *reconstructiewetzone - verwevingsgebied*. Het beleid voor deze gebieden is gericht op het verweven van de functies landbouw, natuur en wonen.

Ad. 3. Landbouwontwikkelingsgebied

In het landbouwontwikkelingsgebied bestaat ruimte voor een verdere ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Op de plankaart / verbeelding en in de regels is dit gebied aangegeven als *reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied*.

Het buitengebied van Cranendonck bestaat grotendeels uit extensiveringsgebied en verwevingsgebied. Slechts enkele gronden in het noordoosten van de gemeente - in en rond het Chijnsgoed - zijn aangeduid als landbouwontwikkelingsgebied. Dit ontwikkelingsgebied ligt grotendeels in de aangrenzende gemeente Heeze - Leende.

Voor de landbouwontwikkelingsgebieden Chijnsgoed - Oostrikse Heide is door de gemeenten Cranendonck en Heeze-Leende een specifiek ontwikkelingsplan opgesteld (mei 2008). In dit plan zijn de mogelijkheden onderzocht voor de vestiging van duurzame intensieve veehouderij. Uit het plan blijkt dat in de beide LOG's (milieu)ruimte bestaat voor vier volwaardige nieuwvestigingen en twee beperkte nieuwvestigingen van een intensieve veehouderij. Daarbij worden aan de ontwikkeling van de LOG's diverse randvoorwaarden gesteld op het gebied van onder meer water en beeldkwaliteit. Het ontwikkelingsplan zal te zijner tijd worden vertaald in een afzonderlijk ruimtelijk plan voor het LOG. Dit betekent dat het voorliggende bestemmingsplan geen ruimte geeft voor de realisatie van nieuwe bouwvlakken voor intensieve veehouderijbedrijven binnen het Cranendonckse deel van het LOG.

3. BESTEMMINGSREGELING OMGEVINGSKWALITEIT

In dit hoofdstuk zijn de verschillende waarden en kwaliteiten van het buitengebied van Cranendonck nader beschreven en zijn de bijbehorende planregelingen toegelicht. De waarden zijn mede bepalend voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied. De omgevingsaspecten water en milieu worden respectievelijk in hoofdstuk 5 en 6 behandeld. Bij de uitwerking van het beleid wordt uitgegaan van het provinciaal beleid zoals opgenomen in de Paraplunota ruimtelijke ordening (2008).

3.1. Aardkundige waarden

De opbouw en samenstelling van de bodem zijn direct van invloed op de geschiktheid voor diverse gebruiksvormen. Door technische en wetenschappelijke ontwikkelingen neemt de afhankelijkheid van de natuurlijke omstandigheden steeds verder af.

Op een aantal plaatsen bevinden zich vanuit oogpunt van natuur en/of wetenschap bijzondere bodemstructuren welke bescherming verdienen tegen verstoring door de mens.

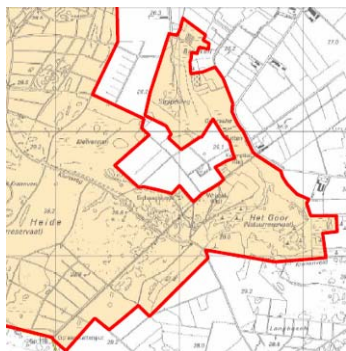
Op de *Aardkundige Waardenkaart Noord-Brabant* zijn binnen het plangebied drie aardkundig waardevolle gebieden opgenomen. Het betreft de volgende gebieden:

Het Goor

Dit gebied maakt deel uit van een groter aardkundig waardevol gebied, dat zich buiten de gemeentegrens van Cranendonck uitstrekt en waartoe ook het Leenderbos, Tongelreep en de Groote Heide behoren.

Het Goor vormt een onderdeel van een laaggelegen en vochtige dekzandvlakte. Het Goor bestaat overwegend uit elzen- en berkenbroekbos, met kleinere oppervlakten rietmoeras/struweel/ruigte bij de waterplassen.

Het archeologisch en aardkundig bodemarchief dat bewaard is gebleven onder het maaiveld of in vennen is gevoelig voor grootschalige graaf- of baggerwerkzaamheden in het kader van natuurontwikkeling en -beheer.

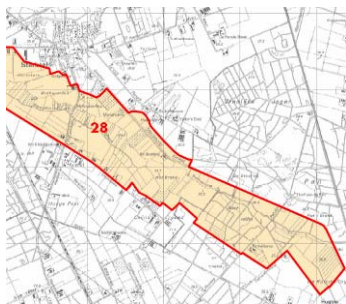

Het Goor

De Sterkselsche Aa

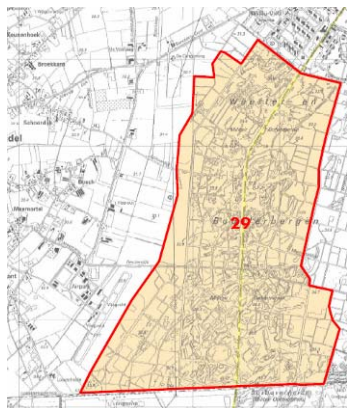
Het gebied omvat het beekdal, de beekdalglouingen en een deel van het omliggende licht golvende dekzandlandschap waarin ook enkele dekzandruggen voorkomen. Een groot deel van de Sterkselsche Aa is rechtgetrokken. Enkel aan de noordwest- en zuidoostzijde van het gebied zijn nog relatief kleine delen met een meanderende bedding bewaard gebleven. Het grondgebruik in het noordwestelijke deel van het gebied is overwegend agrarisch. Het meest stroomopwaartse (zuidoostelijke) deel van het gebied wordt grotendeels door loofbos ingenomen, waaronder elzenbroekbos en vochtig berkeneikenbos.

Sterke aantastingen van de aardkundige waarden in het beekdal zijn onder andere de rechte trekking van grote delen van de meanderende

Sterkselsche Aa

beekbedding en de aanleg van het Sterkselsch Kanaal (sterke beïnvloeding van de waterhuishouding in het beekdal). Bedreigingen van de aardkundige waarden in het gebied zijn onder andere: verdere egalisaties voor landbouwdoeleinden, vergravingen in het kader van natuurontwikkeling en verdere aanleg van infrastructuur of bebouwing.

Weerter – en Budelerbergen

Weerter- en Budelerbergen

Het gebied bestaat grotendeels uit lage land- en stuifduinen met in het westen een klein deel, dat tot het omliggende licht golvend dekzandlandschap behoort. Er komen aanzienlijke oppervlakten open en actief stuifzand voor. Mede vanwege het feit dat dit gebied niet (agrarisch) bruikbaar heeft Defensie zich op het terrein laten vestigen onder meer ten behoeve van een militair oefenterrein. Elders in het gebied zijn de sporen van deze activiteiten duidelijk zichtbaar (wegen, uitgravingen). In de jaren 70 heeft Defensie het actieve stuifzand met aanplanting minder actief gemaakt om overstuiven van de Geuzendijk en de IJzeren Rijn te voorkomen.

Het noordelijk en westelijk deel van het gebied bestaat voornamelijk uit naaldbos met enclaves van vergraste droge heide. In het zuidelijk en oostelijk deel van het gebied wisselen stuifzand en droge heide elkaar af. Het gebruik als militair terrein veroorzaakte, naast het bovengenoemde actieve stuifzand, een sterke doorsnijding en plaatselijk vergraving van het natuurlijke reliëf. De zinkindustrie in de omgeving zorgde voor verhoogde gehalten aan zware metalen in de bodem. Natuurontwikkelingsmaatregelen die erop gericht zijn het stuifzand open en actief te houden door het evt. verwijderen van vegetatie en afgraven van de bovenste bodemlaag kunnen leiden tot aantasting van het bodemarchief. Een potentiële bedreiging is te intensieve recreatie en de aanleg van infrastructuur of industrieterreinen (de zuidwestzijde van het gebied grenst aan een goederenspoorweg).

Op de plankaart / verbeelding zijn de bovengenoemde drie gebieden, voor zover gelegen binnen het plangebied van dit bestemmingsplan aangeduid met de gebiedsaanduiding *overig - aardkundig waardevol gebied*, waarbij de hierboven beschreven waarden beschermd worden. Dit betekent dat voor werkzaamheden die de bodemstructuur blijvend kunnen aantasten (c.q. aanbrengen van leidingen en /of oppervlakte verhardingen, het vellen of rooien van houtgewas én het uitvoeren van grondbewerkingen op een grotere diepte dan 30 cm een aanlegvergunning vereist is. Uitzondering hierop vormen bodemingrepen ten behoeve van het houden van militaire oefeningen. Deze bodemingrepen zijn enkel toegestaan op locaties die op speciale kaarten zijn aangegeven. Door Defensie is het terrein onderzocht op aardkundig waardevolle aspecten, middels een tweetal rapportages: “De ontwikkelingsmogelijkheden van stuifzanden op de Weerterheide/Boshoverheide, Van den Ancker & Jungerius, november 2003” en “Herstel van levend stuifzand; inrichtings- en beheersplan voor militair oefenterrein de Weerter- en Boshoverheide, Swart, juni 2006”.

Betreffende rapporten dienen voor Defensie als basis om zowel bij het gebruik als bij het beheer met aardkundige waarden rekening te houden.

3.2. Cultuurhistorie en archeologie

Zowel ondergronds als bovengronds bevinden zich in het buitengebied tal van restanten van inmiddels verdwenen beschavingen. Deze restanten zijn vanuit cultuurhistorisch en archeologisch perspectief waardevol en dienen op grond van de diverse beleidskaders (Paraplunota, Wet op de archeologische Monumentenzorg) beschermd te worden.

Archeologische monumenten

In het buitengebied bevinden zich de volgende archeologische monumenten:

1. een gebied met nog vrij gave grafheuvels ten noordoosten van de kern Maarheeze;
2. een gebied ten oosten van Soerendonk met restanten van de fundering van een kasteel. Dit gebied ligt in een voormalige bocht van de Bulder Aa.

Voor deze gebieden geldt reeds een wettelijke bescherming op basis van de Monumentenwet 1988. Voor de duidelijkheid zijn deze gebieden op de verbeelding / plankaart opgenomen met de nadere aanduiding *archeologische waarden*. Op grond van de regels geldt een aanlegvergunningstelsel voor (graaf)werkzaamheden dieper dan 30 cm

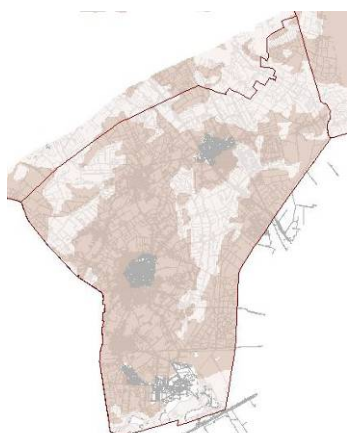
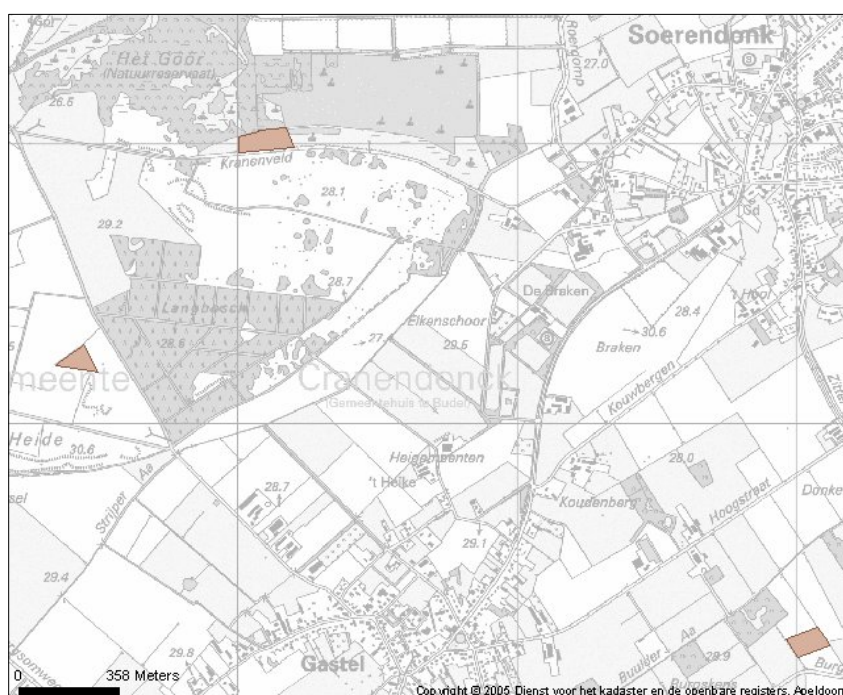

Archeologisch waardevolle gebieden

De gebieden die nog niet worden beschermd in het kader van de Monumentenwet, maar waar wel archeologische vondsten zijn gedaan, worden eveneens planologisch beschermd in het bestemmingsplan. Op de plankaart / verbeelding zijn ze tevens opgenomen met de aanduiding *archeologische waarden*, op grond van de regels geldt een aanlegvergunningstelsel voor (graaf)werkzaamheden dieper dan 30 cm.

Het gaat om vier gebieden met hoge archeologische waarden (zie ovenstaande afbeeldingen):

- o Terrein nabij de Burgskens, met resten van het kasteel van de heren van Cranendonck.
- o Het betreft een vierkante kavel omgeven door een zichtbaar verlaagd terrein, dat de voormalige gracht is geweest.
- o Terrein in het Goor met sporen van bewoning (vuursteenvondsten) uit het laat-Paleolithicum.
- o Terrein rond de Gastelsche Heide met sporen van bewoning (vuursteenvondsten) uit het laat - Paleolithicum.
- o Terrein ten noorden van de Vrolijke Jager met sporen van begraving (urnenveld) uit de ijzertijd. Op het terrein is tevens een Romeinse muntschat gevonden.

Indicatieve archeologische waarde

	Geen gegevens
	Hoog of middelhoog
	Laag
	Gemeentegrenzen

Indicatieve archeologische waarden

De gronden in de directe omgeving van de kernen en de beekdalen hebben vanwege hun bodemgesteldheid en relatief weinig verstoord landschap respectievelijk een hoge en middelhoge indicatieve archeologische waarde.

Deze waarden zijn opgenomen op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van de provincie Brabant. Deze kaart geeft aan of de kans op het aantreffen van archeologische bodemvondsten laag, gemiddeld of hoog is. De aangegeven verwachtingswaarden zijn gebaseerd op de combinatie van bodemsoort en grondwatertrap ter plaatse. De verwachtingswaarde heeft betrekking op de bovenste 1.20 m van de ondergrond.

De gebieden met een hoge en middelhoge verwachtingswaarde zijn op de verbeelding (blad 8) opgenomen met de dubbelbestemming *Waarde - Archeologie*. Voor deze gebieden geldt een aanlegvergunningplicht voor grondwerkzaamheden met een oppervlakte van meer dan 100 m² en die dieper zijn dan 40 cm beneden maaiveld.

Er is gekozen voor een diepte van 40 cm beneden maaiveld aangezien het vasthouden aan een diepte van 30 cm beneden maaiveld voor de agrarische gronden leidt tot toenemende bureaucratie en een in de praktijk nagenoeg niet uitvoerbare handhaving. De agrarische gronden zijn reeds gedurende lange tijd gebruikt en bewerkt. Voor een normale bedrijfsvoering en goede teelt van onder andere maïs, bieten, schorseneren en boomkwekerijen, is diepwoelen/ploegen op een diepte van meer dan 30 cm noodzakelijk en gangbare praktijk. Daarnaast is de bodem door de ruilverkaveling vaak ook reeds op meerdere manieren al tot minimaal 40 cm diepte verstoord. De trefkans is dus zeer gering tot deze diepte, vandaar dat voor deze gronden een uitzondering van de aanlegvergunningplicht geldt voor grondwerkzaamheden tot een diepte van 40 cm beneden maaiveld.

Overigens is momenteel tezamen met de naburige Kempengemeenten nieuw regionaal archeologisch beleid in voorbereiding, dat als onderbouwing kan dienen voor de vergunningverlening.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de uitbreiding van agrarische bouwblokken is in deze gebieden archeologisch vooronderzoek vereist door de initiatiefnemer. Het aanlegvergunningstelsel is echter niet van toepassing binnen de agrarische bouwvlakken zelf. Daarnaast geldt ook een uitzondering op de aanlegvergunningplicht, indien het werkzaamheden betreft in het kader van regulier agrarisch gebruik evenals onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van de bestratingen en beplantingen binnen de bestaande tracés van kabels en leidingen.

Cultuurhistorische Waarden

Naast de archeologische waarden zijn bovengronds ook diverse cultuurhistorische waarden in het buitengebied aanwezig. Een overzicht van de cultuurhistorische waarden geeft de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant (zie afbeelding volgende bladzijde). Op de kaart wordt onderscheid gemaakt tussen cultuurhistorische landschapswaarden (historische geografie) en cultuurhistorische panden en objecten. Een specifieke categorie vormen de cultuurhistorisch waardevolle molens inclusief de bijbehorende molenbiotopen.

Cultuurhistorische landschapswaarden

Het natuurgebied de Groote Heide, het akkercomplex Schoordijk/ Bosch, het beekdal van de Sterkselsche Aa, het landgoed Cranendonck en de gronden rond Ringselven en De Hoort zijn op de cultuurhistorische

waardenkaart aangegeven als gebieden met historisch geografisch waardevolle vlakken en lijnen.

Legenda

Historisch landschappelijke lijnen

- Zeer hoog
- Hoog
- Redelijk hoog

Historisch landschappelijke vlakken

- ▨ Hoog
- ▨ Redelijk hoog

Historische groenstructuren

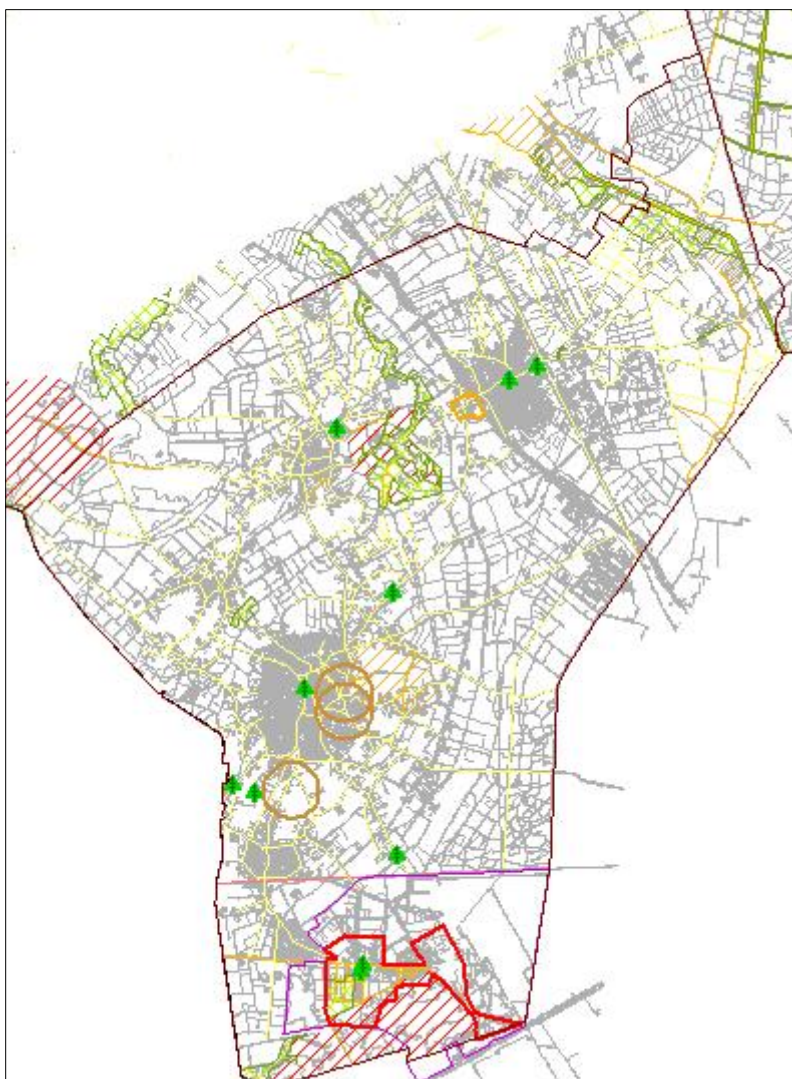
- ▨ Historisch groen
- Monumentale bomen

Historische stedenbouw

- ▨ Rijksbeschermd stads/dorps-gezicht
- ▨ Zeer hoog
- ▨ Hoog
- ▨ Redelijk hoog

Historische zichtrelaties

- Eendenkooi
- Molenbiotoop
- Schootsveld
- Zichtrelatie
- ▨ Gemeentegrenzen

Het landgoed Cranendonck en de beboste delen van het beekdal van de Sterkselsche Aa zijn tevens aangegeven als historische groenstructuur. Hieronder is een karakteristiek van deze gebieden aangegeven:

Groote Heide

Dit betreft een restant van de grote, open heidegebieden die sinds de Late Middeleeuwen (1250-1500) in grote delen van de Brabantse zandgebieden voorkwamen. In het gebied staat de oude grenspaal, waar vroeger de grenzen van Leende, Soerendonck, Budel, Hamont en Achel bij elkaar kwamen 'Aan kattenput'. Voor een deel zijn deze grenzen nog zichtbaar in de vorm van wegen, greppels en wallen. Midden over de heide loopt een zandweg, die onderdeel was van de oude landweg tussen Soerendonck en Valkenswaard. Verspreid in het gebied komen nog jeneverbessen voor. Sinds 1936 is het gebied in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer, dat oorspronkelijk beoogde om het gehele gebied te bebossen. De padenstructuur hiervoor is deels al aangelegd. In 1965 besloot men om van verdere bebossing van de Groote Heide af te zien. Recentelijk is in het gebied een valkenvangplaats gereconstrueerd, die een beeld geeft van het vroegere gebruik van de heide voor de valkerij. Plaatselijk vindt spontane opslag van berken en dennen plaats. Het gebied kent een samenhang met het kloostercomplex van de Achelse Kluis en met de jonge heidebebossing Leenderbos.

Landgoed Cranendonck

Dit betreft een landgoed/landgoedachtig gebied met park/tuin, eikenlanen, klinkerwegen, loofbossen en landbouwgronden, gelegen aan de Buulder Aa. Het landgoed is ontstaan uit een middeleeuws kasteelcomplex, dat voor het eerst wordt genoemd in 1270. Het kasteel was zetel van de Heerlijkheid Cranendonck. Het kasteel werd in 1673 door de Fransen verwoest. In 1899 werd het landhuis Cranendonck gebouwd. In 1938 werd het landhuis verbouwd tot gemeentehuis van de toenmalige gemeente Maarheeze. Het voormalige kasteelterrein wordt nog deels omgeven door een (restant van een) gracht. In het gebied staan enkele monumentale gebouwen, waaronder het landhuis/voormalige gemeentehuis (1899-1938) en een voormalige proefboerderij van het langgeveltype (1949). In het gebied bevinden zich diverse oude bomen, waaronder beuken, lindes en platanen. Daarnaast is er een aantal historische lijnen aanwezig van zeer hoge waarde. Dit betreft oude klinkerwegen rond het landgoed.

Akkercomplex Schoordijk / Bosch

Dit betreft een akkercomplex met esdek, bolle ligging, steilranden en zandpaden. Akkercomplexen dateren in eerste aanleg uit de Late Middeleeuwen (1250-1500). Voordien lagen hier kleinschalige cultuurlandschappen. Bij de ruilverkaveling, omstreeks 1980, is de verkaveling deels gewijzigd. Deze akker is één van de weinigen die nog het beeld toont van een "kransakker", waarbij de akker aan alle zijden wordt omgeven door lintbebouwingen met een hoog aandeel aan (langgevel)boerderijen.

Beekdal Sterkselsche Aa

Dit betreft een beekdal met beemdgronden (oude hooi- en weilanden) en restanten van een kleinschalige percelering, met lange, smalle percelen, haaks op de beek. Veel perceelsscheidingen worden nog gemarkeerd door greppels en (resten van) houtwallen. Plaatselijk bevinden zich nog zandpaden in het gebied. De percelering kan deels nog dateren uit de Late Middeleeuwen (1250-1500), toen grote delen van de beekdalen werden ontgonnen. Aan de noordzijde van het beekdal ligt het Sterkselsch Kanaal, dat omstreeks 1920 is gegraven. De Sterkselsche Aa is omstreeks 1970-1975 gekanaliseerd tijdens de ruilverkaveling. Bij de ruilverkaveling is de verkaveling (plaatselijk) gewijzigd en uitgedund. Een deel van het beekdal is thans bedekt met aaneengesloten bos. Voor een deel bestaat dit bos uit (doorgeschoten) hakhout. Het geheel dateert overwegend uit de periode 1880-1940. De beplanting bestaat o.a. uit zomereik, zwarte els, populier, Amerikaanse vogelkers, elzenzegge en dalkruid. Het gebied kent een samenhang met het akkercomplex bij Euvelwegen.

Woeste grond Ringselven, De Hoort

Dit betreft het heidegebied met een aantal grote vennen, o.a. Ringselven en De Hoort. Het gebied vormt een restant van de grote, open heidegebieden die sinds de Late Middeleeuwen (1250-1500) in grote delen van de Brabantse zandgebieden voorkwamen. Aan de randen komen enkele kleinere bossen met loof- en naalddhout voor, voornamelijk uit de periode 1920-1940, en spontane opslag van berken en dennen. Het gebied kent een samenhang met het industrieel complex van Budel-Dorplein.

Historische lijnen

Dit betreffen grenslijnen bestaande uit wegen, greppels en wallen. De lijnen komen bij elkaar bij de oude grenspaal 'Aan Kattenput', waar vroeger de grenzen van Leende, Soerendonk, Budel, Hamont en Achel bij elkaar kwamen. Het grenspunt Aan Kattenput bestond al in de Late Middeleeuwen (1250-1500), maar is mogelijk ook ouder. Bij de ontginning van het gebied, in de periode 1850-1920, kregen de grenzen deels gestalte in de vorm van wegen, greppels en wallen. De grenzen hebben tot gevolg gehad dat de gebieden aan weerszijden van de grenzen op uiteenlopende wijze zijn ontgonnen, dan wel niet zijn ontgonnen.

De spoorlijn ter hoogte van Budel-Schoot werd in 1879 aangelegd als onderdeel van de zogenaamde "IJzeren Rijn", een spoorlijn tussen de haven van Antwerpen en het Duitse Roergebied. De lijn is hoofdzakelijk gebruikt voor goederenvervoer. De aanleg van deze spoorlijn vormde een belangrijke impuls voor industriële ontwikkelingen, zoals de aanleg van de zinkfabriek van Budel-Dorplein.

Waardevolle groenstructuren

In het buitengebied liggen een aantal bossen, bosjes, houtwallen en laanbeplantingen die zijn aangeduid als historische groenstructuur. Een aantal is hierboven reeds genoemd.

Bij de opstelling en uitvoering van bestemmingsplannen moet met de in het voorgaande beschreven cultuurhistorische (landschaps)waarden rekening worden gehouden. Dit geldt in het bijzonder voor de historisch-landschappelijke vlakken en lijnen met hoge en zeer hoge waarde. Het provinciaal beleid geeft aan dat in deze gebieden in beginsel alleen ruimtelijke ingrepen toelaatbaar zijn die gericht zijn op de voortzetting of het herstel van de historische functie en die leiden tot behoud of versterking van de cultuurhistorische (landschaps)waarden.

Op de plankaart / verbeelding is een aanduiding *cultuurhistorische waarden (cw)* opgenomen ter bescherming van de waardevolle cultuurhistorische landschapswaarden en/of groenstructuren. Beide waarden zijn in één aanduiding ondergebracht omdat ze elkaar in een aantal gebieden overlappen.

De historische groenstructuren maken veelal deel uit van bestaand bos- en natuurgebied. Ook in deze gebieden is de cultuurhistorische waarde belangrijk, zodat bij natuurontwikkeling hiermee rekening kan worden gehouden. Het gaat concreet om behoud van de aanwezige houtopstanden en de cultuurhistorische verkavelingspatronen. Binnen de natuurparel gaat het specifiek om het behoud van karakteristieke heidegebieden en cultuurhistorische lijnen, terwijl in agrarisch gebied met name behoud van de verkavelingstructuur en de aanwezige perceelrand-begroeiingen behouden dienen te blijven.

De regeling is gericht op behoud van de cultuurhistorische waarden, waarbij steeds een afweging dient plaats te vinden met andere belangen. Dit betekent dat een aanlegvergunningstelsel geldt voor werkzaamheden zoals het dempen of juist (ver)graven van sloten, greppels e.d. die bepalend zijn voor de verkavelingstructuur. Ook voor het verwijderen van houtopstanden en/of perceelsrandbeplantingen of het vergraven en egaliseren van de bodem geldt een aanlegvergunningplicht.

Het akkercomplex 'Schoordijk-Bosch' is aangeduid en beschermd als open akkercomplex (aanduiding *specifieke vorm van agrarisch – open akkercomplex; sa-oa*). Ook een aantal andere waardevolle open akkercomplexen / oude bouwlanden (zoals bij 't Winkel en de Blake Beemd) zijn onder deze aanduiding gebracht. Het bestemmingsplan is gericht op het behoud van de openheid en bescherming van het bodemreliëf.

Voor de lijnvormige waarden zijn geen nadere aanduidingen opgenomen. De cultuurhistorische waarde van de spoorlijn "IJzeren Rijn" wordt binnen

de bestemming voor de spoorweg (Verkeer – Spoorweg (V-Sp)) beschermd. Enkele historische grenslijnen zijn bestemd als onverharde weg met een daaraan gekoppelde regeling. Bescherming van deze wegen vormt in deze regeling het uitgangspunt. Derhalve is een extra 'historische' aanduiding niet noodzakelijk ter bescherming van de historische onverharde wegen .

Cultuurhistorische molens

In het buitengebied bevinden zich drie gerestaureerde en nog in gebruik zijnde molens:

- *Molen Nooitgedacht*, Meemortel 24 Budel
Dit is van oorsprong een beltmolen uit 1846. In 1976 werd de molenbelt afgegraven en vervangen door een stelling. Momenteel is de molen in gebruik als productiemolen voor consumptiemeel. De molenbiotoop is door de vereniging van de Hollandsche Molen geclassificeerd als "aanvaardbaar":
 - *"hinderlijke belemmeringen op bepaalde plaatsen (over 90°);*
 - *jammer van dat bosje en huis zo dicht bij de molen.* "
- *Molen Zeldenrust*, Burgemeester van Houtstraat 60 Budel
Dit is een ronde stenen bergmolen uit 1869. De molen is een bovenkruier, oorspronkelijk met een molenberg, thans omgeven door een pakhuis. Deze molen bepaald samen met de andere twee nog resterende molens het dorpsbeeld van Budel op markante wijze. De molenbiotoop is matig:
 - *"halverwege (180°) ingebouwd of ingegroeid;*
 - *de molen kan nog werken maar bv. vanaf 100 m te veel obstakels;*
 - *zeilslag en onregelmatig lopen van de molen.* "
- *Molen Janzona*, Grootschoterweg 17 Budel-Schoot
Janzona betekent: 'zoon van Janssen'. Het gaat hier om een achtkantige bergkorenmolen. Deze is in 1937 van Venlo naar Budel-Schoot overgebracht. Na een grondige restauratie in 1980 is de molen weer helemaal maalvaardig. De huidige molenbiotoop wordt als "bedenkkelijk" aangegeven:
 - *"grotendeels (270°) ingebouwd of ingegroeid;*
 - *te veel en te hoge bebouwing rond de molen of te veel bomen;*
 - *slechts uit één bepaalde windrichting kan de molen nog draaien.* "

(Vereniging de Hollandsche molen)
Molen Janzona

De drie molens liggen weliswaar in de bebouwde kom, de molenbiotopen strekken zich wel uit over het buitengebied. Deze molenbiotopen bestaan uit twee cirkelvormige zones rond de traditionele windmolens, met een straal van 100 respectievelijk 400 m vanaf de molen. De zones zijn op de plankaart / verbeelding (blad 7) aangegeven als *vrijwaringszone - molenbiotoop (1, 2 en 3)* vanwege hun belang voor de windvang en -afvoer van de molen en voor het zicht op de molen. De vrijwaringszones dienen met de nodige zorg te worden ingericht, derhalve zijn beperkingen opgelegd met betrekking tot de oprichting van nieuwe bebouwing. Nieuw

te bouwen gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde moeten qua hoogte voldoen aan de volgende eisen:

- o Binnen een afstand van 100 m van de molen mag gebouwd worden tot een bouwhoogte die gelijk is aan de onderste punt van de verticaalstaande wijk van de molen;
- o Binnen een afstand van 100 m tot 400 m van de molen mag gebouwd worden tot een bouwhoogte gelijk aan de hoogte bepaald met de biotoopformule: $H(x) = x/n + c \cdot z$, waarin
 $H(x)$ = maximaal toelaatbare hoogte van een obstakel op afstand x (m)
 x = afstand van een obstakel tot de molen (m)
 n = een constante, afhankelijk van de ruwheid van de omgeving en de maximaal toelaatbare windreductie. Hiervoor worden de volgende waarden gebruikt: 140 voor open, 75 voor ruw en 50 voor gesloten gebied
 c = een constante, afhankelijk van de maximaal toelaatbare windreductie, gewoonlijk de waarde 0,2
 z = askophoogte (helft van de lengte gevlucht + eventueel de hoogte van de belt, berg of stelling).

Het toepassen van de formule van de drie Budelse Molens geeft het volgende resultaat:

Molen 'Nooit Gedacht'

Vlucht: 24,60 m

Stellinghoogte: 5,40 m

$n=50$

$c=0,2$

$z=24,60/2+5,40 = 17,70$ m

Afstand tot molen	Toegestane hoogte
50 m	5,40 m
100 m	5,50 m
150 m	6,50 m
200 m	7,50 m
250 m	8,50 m
300 m	9,50 m
350 m	10,50 m
400 m	11,50 m

Molen 'Zeldenrustt'

Vlucht: 26,84 m

Belthoogte: 3,20 m

$n=50$

$c=0,2$

$z=26,84/2+3,20 = 16,62$ m

Afstand tot molen	Toegestane hoogte
50 m	3,20 m
100 m	5,30 m
150 m	6,30 m
200 m	7,30 m
250 m	8,30 m
300 m	9,30 m
350 m	10,30 m
400 m	11,30 m

Molen 'Janzona'

Vlucht: 21,00 m

Belthoogte: 3,00 m

$n=75$

$c=0,2$

$z=21,00/2+3,00 = 13,50$ m

Afstand tot molen	Toegestane hoogte
50 m	3,00 m
100 m	4,03 m
150 m	4,70 m
200 m	5,37 m
250 m	6,03 m
300 m	6,70 m
350 m	7,37 m
400 m	8,03 m

Beschermd dorpsgezicht Budel-Dorplein

In 1892 stichtten de gebroeders Dor uit de buurt van Luik een zinkfabriek in de nabijheid van het huidige dorp Budel-Dorplein. Het was een geschikte locatie vanwege de ligging aan de Zuid-Willemsvaart en aan de spoorlijn Antwerpen - München Gladbach. Rondom de fabriek ontstond een compleet fabrieksdorp dat uiteindelijk de naam Dorplein kreeg, naar zijn belangrijkste stichters.

Luchtfoto Dorplein

De dorpskern wordt omringd door een aantrekkelijk groen buitengebied. Vanwege de historische waarde als fabrieksdorp is Dorplein met het omringende buitengebied voorgedragen als beschermd dorpsgezicht. Het besluit omtrent de aanwijzing en begrenzing van het beschermd dorpsgezicht is echter nog niet definitief genomen (door het rijk).

Een klein deel van het toekomstig beschermd dorpsgezicht ligt binnen de grenzen van het bestemmingsplan Buitengebied. Op het moment dat een definitief besluit over het dorpsgezicht is genomen zal dit besluit (moeten) worden vertaald in een bestemmingsplan. Omdat van een definitief besluit op dit moment nog geen sprake is, is in voorliggend bestemmingsplan nog geen specifieke regeling voor het beschermd dorpsgezicht opgenomen.

Cultuurhistorische gebouwen en objecten

In het buitengebied komen op diverse plaatsen bijzondere gebouwen/objecten voor zoals boerderijen, molens en bouwwerken zoals grenspalen. De meeste hiervan zijn aangewezen als rijks- of gemeentelijk monument. Rijksmonumenten worden reeds beschermd op basis van de Monumentenwet. Voor gemeentelijke monumenten dient bij eventuele sloop een gemeentelijke monumentenvergunning te worden aangevraagd. Daarnaast zijn er in het buitengebied beeldbepalende panden die weliswaar geen monumentale status hebben, maar die toch een bepaalde waarde hebben, omdat er sprake is van historische bouwkunst. Op een aantal locaties vormen deze panden bijzondere clusters. In bijlage 2 van de regels is een overzicht opgenomen van de adressen van de rijksmonumenten, de gemeentelijke monumenten en de beeldbepalende panden in het buitengebied.

3.3. Natuurwaarden

Bos en natuurgebieden

De natuurkwaliteiten van het buitengebied hangen nauw samen met de abiotische omstandigheden. De bestaande natuurgebieden beslaan een fors deel van het buitengebied. Noordwestelijk liggen de Gastelsche Heide, natuurreservaat het Goor en de Buulderbergsche Heide, die aansluiten op het natuurreservaat de Grote Heide en het Leenderbos. Ten noorden van Soerendonk ligt het bos- en heidegebied De Heide. De Weerter en Budelerbergen is een uitgestrekt bos- en stuifzandgebied in het oosten van het plangebied, dat zich over de gemeentegrens uitstrekt. Deze waardevolle gebieden maken deel uit van de GHS-natuur, zoals opgenomen in de Paraplunota ruimtelijke ordening.

De bestaande bos- en natuurgebieden worden planologisch beschermd, middels de toegekende bestemmingen 'Bos' respectievelijk 'natuur', met

bijbehorende beschermingsregeling, waarbij onderscheid wordt gemaakt in natuurplets (meer kwetsbare natuurgebieden) en overige bos- en natuurgebieden, zie ook paragraaf 2.2.

Het beleid is gericht op behoud en versterking van de bestaande ecologische en landschappelijke waarden. Bouwen is uitgesloten, behoudens kleinschalige voorzieningen voor het recreatief medegebruik. Dit leidt voor een groot aantal werkzaamheden tot gebruiksverboden en aanlegvergunningen. Het aanlegvergunningstelsel mag geen belemmering vormen voor het normale bos- en natuurbeheer. Voor zover sprake is van cultuurhistorische waarden (zie paragraaf 3.2), zal hiermee rekening moeten worden gehouden.

Nieuwe natuur

De gebieden die behoren tot de GHS-natuur (natuurplets) maar die nog in agrarisch gebruik zijn, zijn bestemd als *Agrarisch met waarden - 2*. Voor deze gebieden is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, die omzetting van de agrarische bestemming naar een natuurbestemming mogelijk maakt. Deze wijziging kan slechts worden toegepast, indien de gronden zijn verworven en op basis van vrijwilligheid. Bij natuurontwikkeling gaat het om ontwikkelingen die het bestemmingsplan weliswaar kan ondersteunen, maar niet kan afdwingen. Afdwingen zou onwenselijk zijn; natuurontwikkeling is in principe een zaak van overleg en harmonie, waarbij vrijwilligheid en financiële tegemoetkoming centraal staan.

Natuurwaarden in het agrarisch gebied

Binnen de bestemming Agrarisch met waarden - 1 zijn ook natuurwaarden (GHS – landbouw en AHS landschap) aanwezig. Daar waar specifieke natuurwaarden aanwezig zijn, bijvoorbeeld in het leefgebied voor struweelvogels en/of kwetsbare soorten, zijn deze op de plankaart aangeduid en in de regels opgenomen. Zie ook paragraaf 2.2.

Het gemeentelijk beleid is in deze gebieden gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de bestaande natuur- en landschapswaarden. In deze gebieden dienen de biotopen van de kwetsbare soorten zo min mogelijk aangetast te worden. Voor de kwetsbare soorten gelden in zijn algemeenheid navolgend gewenste biotooptypen:

- Amfibieën: aanwezigheid van poelen en verspreide bomen en struwelen. De afstand die amfibieën vanaf de voortplantingsbiotoop kunnen afleggen verschilt per soort. De gewone pad kan redelijk grote afstanden afleggen (tot 2 km), terwijl salamanders zich niet meer dan 400 m van de voortplantingsbiotoop verplaatsen.
- Kleine zoogdieren: ruigten, struwelen, houtsingels, ruige slootkanten.
- Planten: goede waterkwaliteit, geen verstoorde bodem.

- Dagvlinders: kleinschalig landschap, kruiden- en bloemrijke perceelsranden en bermen, ruigten en overgangssituaties van soortenrijk grasland naar struweel of bos zijn zeer waardevol. Diverse soorten kunnen zich alleen verplaatsen langs structuurrijke wegbermen, bosranden en slootkanten. Soortenarme graslanden en bouwlanden vormen onoverbrugbare barrières.

In de gebieden met kwetsbare soorten is het van belang dat bestaande biotopen behouden blijven.

In de struweelvogelgebieden is het van belang dat bestaande struwelen, houtopstanden, houtwallen en hagen, kruidenrijke bermen en perceelsranden, etc. behouden blijven.

Om beide biotopen te beschermen is een passend vergunningstelsel opgenomen.

Natuurwaarden binnen detailbestemmingen

De bestaande bosschages en overige gebieden met natuurwaarden, die onderdeel uitmaken van de EHS, maar tevens deel uitmaken van bestaande detailbestemmingen (zoals het waterwinbedrijf, het kazerne terrein en enkele maatschappelijke doeleinden (schutterij en scouting) zijn met een specifieke aanduiding 'natuurwaarden' binnen de detailbestemming aangeduid en voorzien van een beschermende regeling. Hiermee wordt de bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur gewaarborgd.

Ecologische verbindingzones

Om de verbindingen tussen de natuurgebieden in stand te houden, wordt gestreefd naar het versterken van bestaande ecologische verbanden en het zoeken naar mogelijkheden voor het opheffen van ecologische barrières. Het gaat om nog te realiseren verbindingen of versterken van bestaande verbindingen. Langs de Strijper Aa is ten behoeve van de knoflookpad reeds een ecologische verbindingzone gerealiseerd. De betreffende gronden zijn ondergebracht in de bestemming Natuur. Bij de ecologische verbindingzones gaat het in alle gevallen om natte verbindingen gelegen langs waterlopen. Deze verbindingen zijn zowel voor flora als fauna van belang als leefgebied en foerageergebied, en zijn daarom ook beleidsmatig verankert in de Paraplunota, zie voor de verdere regeling in dit bestemmingsplan, paragraaf 5.3.

3.4. Natura 2000 - gebieden

Doel van Natura 2000 is het realiseren van een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa. Dit netwerk moet het behoud en het herstel van de biodiversiteit in de Europese Unie waarborgen.

De bescherming van de Natura 2000-gebieden (c.q. de voormalige Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) is in Nederland opgenomen in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 2005³, terwijl de Flora- en faunawet zich richt op de bescherming van planten en dieren. De Natuurbeschermingswet bepaalt wat er wél en niet mag in en rond de Natura 2000 - gebieden. Activiteiten met (mogelijk) negatieve gevolgen voor de natuurwaarden c.q. de instandhoudingsdoelstelling van een Natura - 2000 gebied (zoals uitbreiding van een camping of bouwactiviteiten in of nabij een beschermd gebied), mogen bijvoorbeeld niet plaatsvinden zonder vergunning. Er wordt (door de provincie en/of het rijk) alleen een vergunning verleend indien:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats niet verslechterd en er geen soorten worden verstoord (met dien verstande dat het gaat om soorten en habitats waarvoor het gebied is aangewezen);
- indien bovenstaande wel het geval is, alleen dan wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een groot openbaar belang in het geding is en er compensatie plaats vindt.

Voorafgaande aan de vergunningverlening dient voor elk ruimtelijk plan met mogelijk significante gevolgen voor een Natura 2000 - gebied een passende beoordeling te worden gemaakt waarin de gevolgen van het plan voor (de instandhoudingsdoelstelling van) het gebied in beeld worden gebracht. Toestemming mag pas verleend worden nadat zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet aantast of als er geen alternatieve mogelijkheden zijn en het plan om dwingende redenen van openbaar belang toch moeten worden gerealiseerd. In dat geval moeten alle nodige compenserende maatregelen getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Voor alle Natura-2000 gebieden moet de komende jaren een beheerplan worden opgesteld waarin wordt aangegeven hoe en wanneer de natuurdoelen gehaald worden. Voor de (bestaande) activiteiten in een Natura 2000 - gebied die genoemd worden in het beheerplan is geen vergunning noodzakelijk. De provincies zijn in principe verantwoordelijk voor het opstellen van het beheerplan, maar Staatsbosbeheer vormt de trekker voor onderhavig beheerplan. Het Rijk stelt beheerplannen op voor de Natura 2000 - gebieden die worden beheerd door het Rijk. Beheerplannen worden opgesteld in nauw overleg met eigenaren, gebruikers en andere betrokkenen waaronder gemeenten en waterschappen.

In het buitengebied van de gemeente Cranendonck komen een tweetal Natura 2000 - gebieden voor, te weten:

³ De bescherming van de Natura-2000 gebieden via de Natuurbeschermingswet kan pas daadwerkelijk sprake zijn op het moment dat deze gebieden definitief zijn aangewezen. Dit is op dit moment nog niet het geval. Tot de definitieve aanwijzing van de gebieden dient bescherming mede plaats te vinden via het spoor van het bestemmingsplan.

- De Weerter- en Budelerbergen & Ringselven;
- Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux;

De Weerter- en Budelerbergen & Ringselven

Het Natura 2000 - gebied "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven" beslaat in totaal 3.179 ha. Het gebied ligt zowel in de gemeente Cranendonck als in de aangrenzende gemeenten Someren, Nederweert en Weert. Het gebied bestaat uit de deelgebieden Weerterbos, Ringselven en Kruispeel (voormalig Habitatrictlijngebied) en de Hugterheide en de Weerter- en Budelerbergen (voormalig Vogelrichtlijngebied). Het Weerterbos is een oud bosgebied. Daarvoor was het een moerasgebied omgeven door heide en moeras. Het wordt gekenmerkt door een gecompliceerde bodemopbouw met leemarm en lemig dekzand en lokale veenontwikkeling. Soortenarme dennenaanplanten bepalen tegenwoordig in sterke mate het aanzien van het terrein. Op natte delen, in slenken en geïsoleerde laagtes staat relatief zuur berkenbroekbos. In deze laagten liggen vele watertjes en worden zwak gebufferde vennen hersteld. Het Ringselven en de Kruispeel zijn gelegen aan weerszijden van de Zuid-Willemsvaart. Het Ringselven is een ven omgeven door moerasvegetaties. De Kruispeel bestaat uit berken- en elzenbroekbossen, met enkele vennen gelegen langs de Tungelroysche beek.

Ligging en begrenzing Natura 2000 gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven
(bron: website Ministerie LNV, november 2008)

De Hugterheide is een bosgebied dat voornamelijk bestaat uit grove dennen en is aangeplant op stuifzand. De stuifzanden zijn nog duidelijk te herkennen in het heuvelachtige terrein. Het naastgelegen gebied Hugterbroek en 'Inden Vloed' aan de Limburgse zijde bestaan uit moeras en bos. De Weerter en Budelerbergen bestaan uit een aaneengesloten (naald)bosgebied met een centraal gelegen heide- en stuifzandterrein. De instandhoudingsdoelstelling voor het gebied is gericht op het behoud en herstel van de volgende habitattypen:

- oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren;
- kalkhoudende moerassen;
- veenbossen .

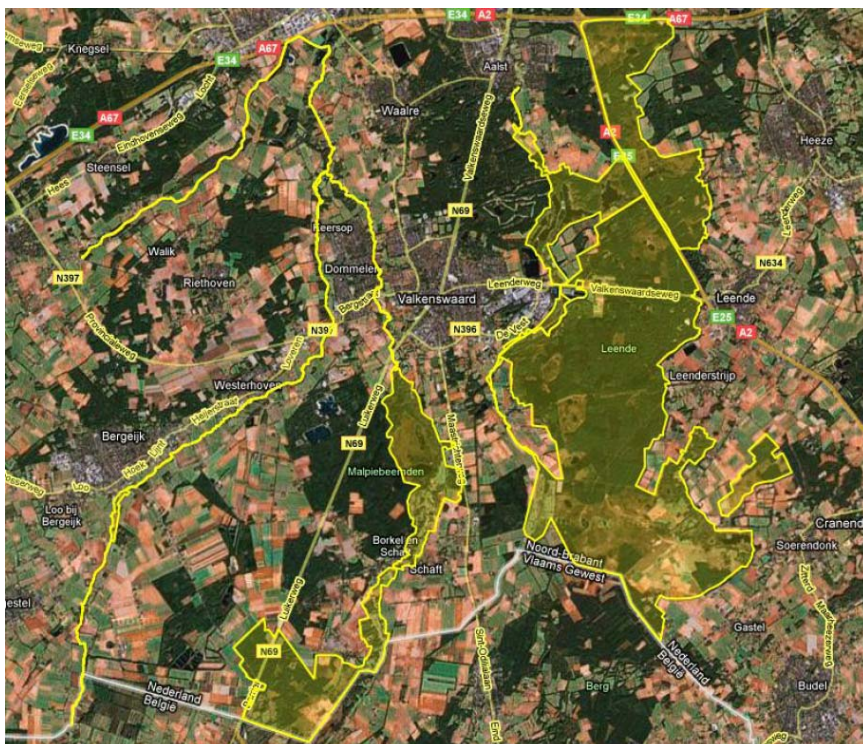
Naast genoemde habitattypen richt de instandhoudingsdoelstelling zich op het voorkomen van de volgende soorten:

- kleine modderkruiper;
- kamsalamander;
- drijvende waterweegbree;
- nachtzwaluw, Boomleeuwerik en Roodborsttapuit.

Voor het opstellen van het beheerplan voor dit Natura 2000 - gebied is de provincie Limburg de trekker.

Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux

Dit Natura 2000 - gebied beslaat in totaal 4.356 ha. Het gebied ligt zowel in de gemeente Cranendonck als in de aangrenzende gemeenten Bergeijk, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Ligging en begrenzing Natura 2000 gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux
(bron: website Ministerie LNV, november 2008)

Het gebied bestaat uit twee delen. Het oostelijk deel omvat de Groote Heide in het noorden, de gemeentebossen van Heeze, de landgoederen Valkenhorst en Heezerheide en de boswachterij Leende. Het gebied is onderdeel van het Kempische landschap dat gekenmerkt wordt door hoogteverschillen die tijdens de laatste ijstijd zijn ontstaan door dekzandafzettingen. Over het algemeen is het landschap glooiend, maar plaatselijk is het dekzandlandschap verstoven, waardoor een sterker reliëf aanwezig is. Tot het begin van de twintigste eeuw was de dekzandrug bedekt met onafzienbare heide. Grote delen zijn in de crisisjaren van de vorige eeuw op grote schaal bebost. Delen van het heidelandschap zijn echter gespaard gebleven, zoals ook een aantal vennen in de heide en de bossen. Het Klein Hasselsven is een pingoruïne.

Het heidelandschap wordt doorsneden door - deels gekanaliseerde - laaglandbeken, die plaatselijk omzoomd zijn door hooilanden, beekbegeleidende bossen en hakhoutpercelen. Op de overgang naar de beken is sprake van een hogere grondwaterstand en uittredende kwel. Het westelijk deel betreft De Plateaux, het dal van de Dommel en gedeelten van de beeklopen van de Run en de Keersop. De Plateaux is een deels bebost heidegebied.

Tegen de Belgische grens aan liggen vloeivelden: hooilanden die al sinds lange tijd bevoeid worden met (kalkrijk) Maaswater door middel van een lang stelsel van geulen en kanaaltjes.

In de heide van de Malpie liggen een aantal grote vennen. Op meerdere lokaties zijn kleine jeneverbesstruwelen aanwezig. Langs de Dommel liggen vochtige en natte graslanden en bossen.

De instandhoudingsdoelstelling voor het gebied is gericht op het behoud en herstel van een groot aantal habitattypen:

- stuifzanden met struikheide en droge heiden;
- zandverstuivingen;
- laaggelegen schraal hooiland;
- submontane en laaglandrivieren .

Naast genoemde habitattypen richt de instandhoudingsdoelstelling zich op het voorkomen van de volgende soorten:

- gevlekte witsnuitlibel;
- beekprik;
- bittervoorn;
- kamsalamander;
- drijvende waterweegbree;
- nachtzwaluw, Boomleeuwerik en Roodborsttapuit;

Voor het opstellen van het beheerplan voor dit Natura 2000 - gebied is de het Rijk (DLG-Zuid) de trekker.

Bescherming in het bestemmingsplan

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat geen strijdigheid ontstaat met het beleid en de wetgeving op het gebied van de natuurbescherming. De Natura 2000 - gebieden zijn daarom in de vorm van de dubbelbestemming *Waarde – Natura 2000 (Artikel 28)* opgenomen op de plankaart / verbeelding (blad 1 t/m 6) en in de regels. Het bestemmingsplan richt zich op de bescherming van deze gebieden en biedt geen gebruiks- en/of bouw mogelijkheden die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelstellingen van beide gebieden.

De soortenbescherming is in Nederland geïmplementeerd in de Flora en Faunawet. Op grond van deze wet mogen beschermde soorten - die in de wet zijn aangewezen - niet gedood, gevangen, verontrust, geplukt of verzameld worden en is het niet toegestaan om nesten, holen en of andere vaste verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, vernielen of te verstoren. Onder voorwaarden is ontheffing van deze gebodsbepalingen mogelijk. Voor een aantal (bedreigde Rode Lijst)soorten zijn deze voorwaarden zeer streng.

De Flora- en faunawet is *altijd* en *onverkort* van kracht. Dit betekent dat op het moment dat nieuwe activiteiten aan de orde zijn (bij recht, via ontheffing of via wijziging) in het kader van de Flora- en faunawet de mogelijke effecten op beschermde soorten altijd moeten worden meegewogen. Een beoordeling op het moment dat de activiteiten daadwerkelijk aan de orde zijn (en dus niet ten tijde van het opstellen van het bestemmingsplan) geeft het meest actuele en beschermingswaardige beeld. Indien op dat moment blijkt dat sprake is van (een) beschermde soort(en) en de activiteit strijdigheid oplevert met de bepalingen uit de Flora- en faunawet, zal de activiteit pas kunnen plaatsvinden nadat hiervoor een ontheffing is verkregen. Bij het opstellen van het bestemmingsplan moet wel redelijk zicht bestaan op de verleenbaarheid van een eventueel benodigde ontheffing. Anders is het bestemmingsplan niet uitvoerbaar.

In dit hoofdzakelijk conserverende bestemmingsplan hoeft met het oog op het voorgaande geen aanvullende regeling op dit punt te worden opgenomen. De gebruikelijke ontwikkelingsmogelijkheden op perceelsniveau die het plan biedt zijn namelijk in beginsel in zijn algemeenheid uitvoerbaar, al kan te zijner tijd blijken dat een ontheffing in specifieke gevallen niet of slechts onder voorwaarden verleend kan worden. Dit doet echter aan de algemene uitvoerbaarheid van het plan niet af.

3.5. Landschap

Landschapseenheden

Op grond van de geologische ondergrond, de occupatiegeschiedenis, het huidige grondgebruik en landschapsbeeld kunnen de volgende landschappelijke eenheden worden onderscheiden:

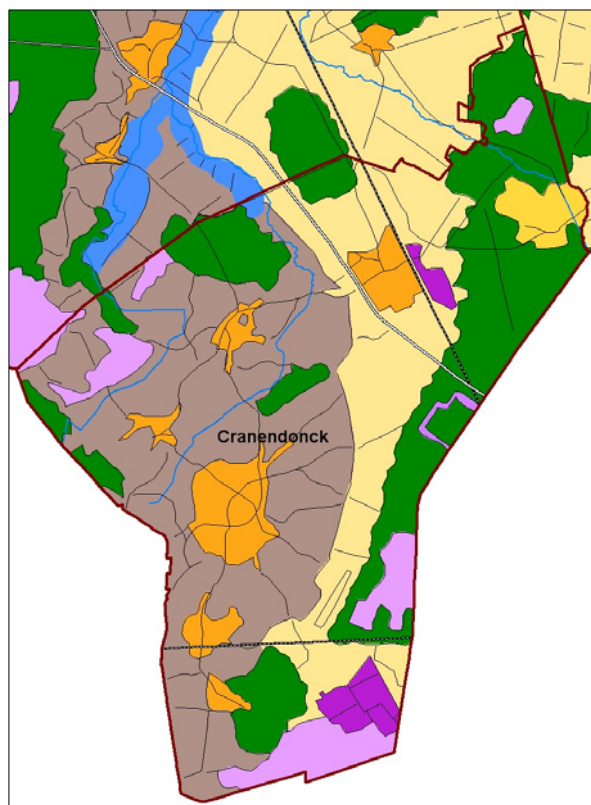
Bos- en natuurgebieden

De groene en paarse (heide) gebieden op onderstaande afbeelding. Voor een beschrijving van deze gebieden zie de paragrafen 3.3. en 3.4

Oude bouwlanden

De oude bouwlanden (de donkerpaarse gebieden op onderstaande afbeelding) liggen met name geconcentreerd rond de kernen.

De structuur van deze gronden is te herkennen aan vrij onregelmatige blokvormige verkaveling en een bochtige wegenstructuur. Veelal komen de akkercomplexen voor in kleine open eenheden, onderling onderscheiden door singels en wegen. De akkers zijn door de eeuwenoude ophoging met plaggen vaak hoger gelegen en hebben soms een bolle ligging.

Landschappelijke karakteristiek Buitengebied

Beekdalen

In het buitengebied liggen enkele opvallende beekdalen (blauwe gebieden op bovenstaande afbeelding), die de hoger gelegen gronden doorsnijden. De beekdalen worden over het algemeen gekenmerkt door een strokenverkaveling (rechthoekig, smalle langgerekte kavels). Rondom de beken komt vaak begeleidende beplanting voor in de vorm van landschapselementen of broekbos.

Heide - ontginningen

Rond de vroegere bouwlanden kwamen tot in de vorige eeuw uitgestrekte heidevelden voor. Vanaf het einde van de vorige eeuw zijn deze gronden op grote schaal rationeel ontgonnen. Hierdoor is een jong ontginningslandschap ontstaan (gele gebieden op bovenstaande afbeelding) met een patroon van rechte wegen en vrij grote regelmatig gevormde kavels.

Door ruilverkavelingen is een deel van de onderlinge variatie in landschapstypen verdwenen. Toch is in het huidige landschapsbeeld de ontstaansgeschiedenis ervan nog goed herkenbaar.

Zoals hiervoor al is aangegeven zijn de waardevolle landschapswaarden, zoals open akkercomplexen en aardkundige waardevolle gebieden, apart aangeduid op de plankaart / verbeelding. Ter bescherming van de waarden geldt een aanlegvergunningstelsel op grond waarvan de opbouw van de bodem, het aanwezig reliëf en/of het open karakter beschermd worden.

Landschapselementen

Kleine landschapselementen zijn niet apart op de plankaart opgenomen. Dit betekent niet dat deze landschapselementen vogelvrij zijn. De waarde is echter niet gebonden aan hun locatie. Het kan bijvoorbeeld worden toegestaan dergelijke landschapselementen te verwijderen, indien elders in de omgeving een gelijkwaardige herplant plaatsvindt. Deze elementen worden beschermd via de gemeentelijke kapverordening.

Bijzondere aandacht gaat uit naar planologische bescherming van enkele vennen / poelen, zoals onder andere :

- De amfibieënpoeien bij Gastel die evenals omliggende gronden zijn bestemd als Natuur, als gevolg van de gerealiseerde ecologische verbindingszone Strijper Aa.
- Het Aardbrandsven ten zuiden van Maarheeze; dit ven heeft eveneens een natuur bestemming.

4. BESTEMMINGSREGELING SOCIAAL-ECONOMISCHE FUNCTIES

Bij de uitwerking van het beleid wordt uitgegaan van het provinciaal beleid zoals opgenomen in de Paraplunota ruimtelijke ordening (2008).

4.1. Landbouw

De gemeente Cranendonck wil continuïteit bieden aan de bestaande agrarische bedrijven. Zij moeten ruimte krijgen zich op een verantwoorde manier te kunnen ontwikkelen. In de bedrijfsvoering dienen de aanwezige landschapswaarden te worden gerespecteerd.

Onder agrarische bedrijvigheid wordt verstaan: activiteiten die zijn gericht op het voortbrengen van dierlijke of plantaardige producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren. Hieronder vallen ook boomteelt en sierteelt.

Ten behoeve van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen de agrarische bouwvlakken wordt onderscheid gemaakt in:

- intensieve veehouderijbedrijven;
- glastuinbouwbedrijven;
- overige agrarische bedrijven;

De ontwikkelingsmogelijkheden van deze verschillende agrarische bedrijfstvormen zijn afgestemd op de mogelijkheden die de Paraplunota en het Reconstructieplan hiervoor biedt (zie ook hierna).

Paardenhouderijen

Activiteiten gericht op het houden, stallen, trainen en fokken van paarden en het aanbieden van paardrijlessen zijn een trend en ontwikkelen zich ook in het buitengebied in rap tempo. Duidelijk is geworden dat er een zeer grote diversiteit aan activiteiten onderscheiden in de productiegerichte paardenhouderij (paardenfokkerijen, africhtbedrijven etc.) en overige paardenhouderijen (paardenpensions). De diversiteit en het onderscheid hierin is theoretisch gezien duidelijk, maar blijkt in de praktijk toch moeilijk van elkaar te onderscheiden. In dit plan zijn de paardenhouderijen, met uitzondering van maneges, als grondgebonden agrarisch bedrijf beschouwd. Maneges zijn geschaard onder de bestemming 'Recreatie'.

4.2. Toekenning agrarische bouwvlakken

Uitgangspunt is dat alle reële bedrijven een agrarisch bouwvlak krijgen toebedeeld. Voor de gemeente Cranendonck is bij de toekenning van een agrarisch bouwvlak uitgegaan van een ondergrens van minimaal 15 NGE⁴.

⁴ Het aantal NGE (Nederlandse Grootte Eenheid) geeft de productieomvang van een agrarisch bedrijf weer. Ter illustratie: 1 NGE komt overeen met bijvoorbeeld 0,75 melkkoe of 0,5 ha grasland.

Agrarische bedrijven met een geldend agrarisch bouwvlak met een omvang die kleiner is dan 15 NGE (veelal afbouwende agrariërs) zijn bestemd als burgerwoning met een agrarische nevenactiviteit (zie paragraaf 4.10)

Agrarische bedrijven met een geldend agrarisch bouwvlak met een omvang die kleiner is dan 3 NGE zijn bestemd als burgerwoning.

Intensieve veehouderijen

Zoals gezegd vormt voor de intensieve veehouderijbedrijven de integrale zonering uit het Reconstructieplan het uitgangspunt. Bij de toekenning van de omvang van de agrarische bouwvlakken is voor de intensieve veehouderij bedrijven uitgegaan van de regeling in (de correctieve herziening van) het Reconstructieplan Boven-Dommel.

Voor alle intensieve veehouderijbedrijven is een bouwvlak op maat toegekend. Dit betekent een fictieve strakke lijn rondom de al bestaande bebouwing (bedrijfswoning, bijgebouwen, stallen, machineberging, mestopslag, voedersilo's e.d.) en voorzieningen (tuin, erfverhardingen, kuilvoerplaten, erfbeplanting), maar tevens met een uitbreiding van ca 15% die het mogelijk maakt om binnen het bouwvlak een extra stal/schuur op te richten. Hierbij is gebruik gemaakt van digitale luchtfoto's.

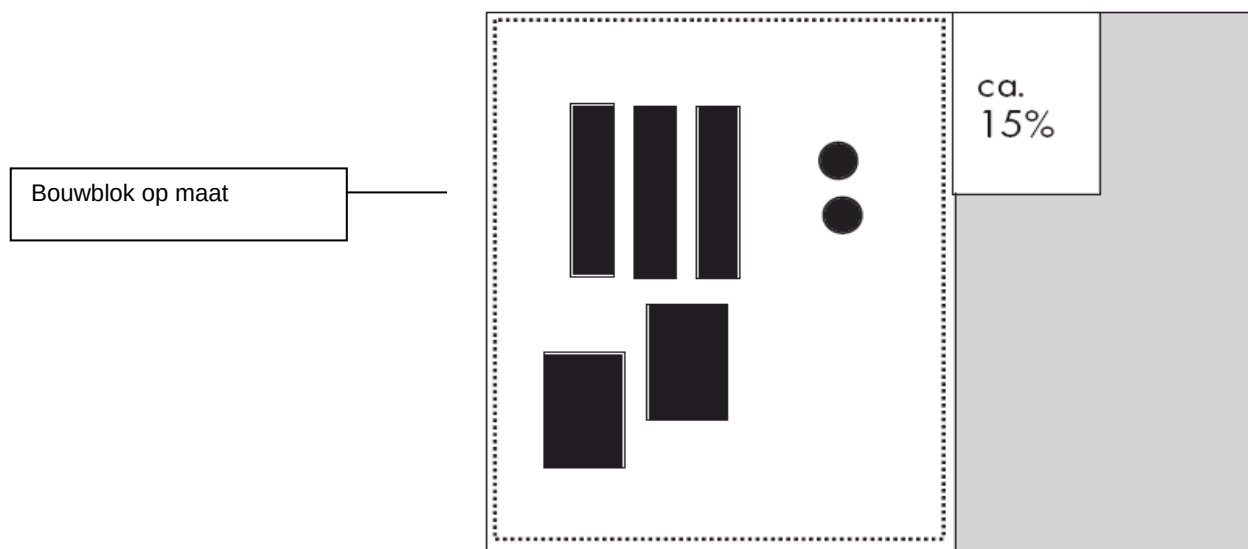
Daarnaast is rekening gehouden met:

- bestaande bebouwing, verhardingen en overige voorzieningen zoals sleufsilos;
- specifieke behoeften van het bedrijf, die samenhangen met de bedrijfsvoering en -ontwikkeling;
- milieuwetgeving (bijvoorbeeld ligging ten opzichte van woningen en voor verzuring gevoelige gebieden);
- natuur- en landschapswaarden;
- de voorgevelrooilijn.

Grondgebonden bedrijven en glastuinbouwbedrijven

Ook voor de grondgebonden agrarische bedrijven en glastuinbouwbedrijven is - ongeacht de ligging - een bouwvlak op maat toegekend, waarin concrete uitbreidingswensen zoveel mogelijk zijn meegenomen en rekening is gehouden met de omgevingswaarden en de bestaande rechten van de bedrijven zoals vastgelegd in de (nog) geldende bestemmingsplannen.

In de onderstaande figuur zijn het nauw begrensde bouwvlak en het bouwvlak op maat principe weergegeven:

Op basis van de bovenstaande criteria zijn tijdens de voorbereiding van het bestemmingsplan voorstellen voor de bouwvlakken opgesteld. Deze voorstellen heeft de gemeente besproken met de betrokken agrariërs. Indien uit de gesprekken concrete en reële uitbreidingswensen naar voren kwamen zijn deze meegenomen⁵.

4.3. Uitbreiding van bouwvlakken

Omdat het toegekende bouwvlak (op termijn) niet voor alle agrarische bedrijven voldoende ontwikkelingsperspectief biedt, is een verdere uitbreiding van het bouwvlak voor het merendeel van de bedrijven mogelijk via een nadere afweging in de vorm van een wijziging.

Intensieve veehouderijbedrijven

Intensieve veehouderijbedrijven mogen voor zover ze zijn gelegen in extensiveringsgebied hun bebouwing binnen het toegekende agrarisch bouwvlak bij recht met maximaal 15% vergroten. Verdere uitbreiding van bebouwing binnen het bouwvlak dan wel vergroting van het bouwvlak kan uitsluitend via ontheffing respectievelijk wijziging worden toegestaan, mits dit noodzakelijk is vanwege het voldoen aan wettelijke eisen van dierwelzijn. Hiertoe is een ontheffing opgenomen die voorziet in een uitbreiding van bebouwing voor zover dit binnen het bouwvlak past en een wijzigingsbevoegdheid die kan voorzien in een uitbreiding van het bouwvlak.

⁵ De (voormalige) agrarische bedrijven, die hebben deelgenomen aan de RBV - regeling en als zodanig zijn meegenomen in de 'partiele herziening RBV - regeling', zijn conform dit herzieningsplan bestemd.

In het landbouwontwikkelingsgebied binnen de gemeente Cranendonck ligt één bestaande intensieve veehouderij. Dit bedrijf is recent (via toepassing van artikel 19 WRO) uitgebreid tot 3 ha, waarvan 0,5 ha wordt benut voor groene inpassing. Een verdere uitbreiding van het bouwvlak van het bedrijf is op grond van het bestemmingsplan niet mogelijk.

Intensieve veehouderijbedrijven die zijn gelegen in verwevingsgebied én in de bestemming Agrarisch of Agrarisch met waarden - 1 (voor zover gelegen binnen het aangeduide leefgebied van struweelvogels of de regionale natuur- en landschapseenheid) mogen hun bouwvlak verder vergroten tot maximaal 2,5 ha (indien de noodzaak hiervoor is aangetoond), mits via de zogenoemde duurzaamheidtoets is aangetoond dat met de voorgenomen uitbreiding, de te beschermen waarden en belangen in de directe omgeving niet worden geschaad en dus sprake is van een duurzame locatie. In bijlage 3 van deze plantoelichting is de handleiding duurzaamheidtoets opgenomen.

Duurzame locaties zijn niet op voorhand aan te geven. De situatie ter plaatse kan in de toekomst immers weer veranderen. Zoals ook in de handleiding duurzame locaties voor intensieve veehouderij staat, zullen de milieuhygiënische, waterhuishoudkundige, natuurwetenschappelijke, landschappelijke en cultuurhistorische aspecten grondig dienen te worden beschreven. Locaties, die zijn gelegen binnen de provinciale subzone GHS-landbouw, kwetsbare soorten (in dit bestemmingsplan bestemd als 'agrarisch met waarden – 1, specifieke vorm van agrarisch met waarden, kwetsbare soorten) worden per definitie niet duurzaam geacht.

Grondgebonden agrarische bedrijven

In de GHS-natuur (agrarisch met waarden - 2) mogen agrarische bouwvlakken niet worden uitgebreid. Voor zover bekend liggen drie agrarische bedrijven in de nog in agrarisch gebruik zijnde natuurplek, in dit bestemmingsplan zijn deze gronden aangeduid als Agrarisch met waarden - 2.

In de bestemmingen Agrarisch met waarden - 1 (GHS-landbouw en de AHS-landschap) mogen grondgebonden agrarische bedrijven hun bouwvlak uitbreiden met 15%, of tot een omvang van 1,5 hectare als het bouwvlak na toepassing van dit uitbreidingspercentage kleiner zou zijn. Binnen de bestemming Agrarisch (AHS) geldt voor grondgebonden bedrijven een bovenmaat van 2,5 ha.

Glastuinbouwbedrijven

De bestaande glastuinbouwbedrijven binnen de bestemming Agrarisch met waarden - 1 en Agrarisch met waarden - 2 (AHS – landschap, GHS – landbouw / GHS-natuur) mogen hun bouwvlak niet uitbreiden. Bestaande glastuinbouwbedrijven in de bestemming Agrarisch (AHS - landbouw) kunnen middels een binnenplanse wijziging uitbreiden tot een maximale netto glasopstand van drie hectaren (= 3,5 ha bruto), mits dit in

overeenstemming is met de natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische kwaliteiten van het gebied.

Gemengde bedrijven

Met betrekking tot gemengde bedrijven (bedrijven met zowel een grondgebonden als intensieve veehouderijtak) wordt opgemerkt dat deze bedrijven hun intensieve deel conform de bovenstaande voorwaarden kunnen uitbreiden. Dit betekent dat in extensiveringsgebied uitbreiding van bebouwing binnen het toegekende agrarisch bouwvlak met meer dan 15% ten behoeve van de intensieve veehouderijtak alleen mogelijk is om te kunnen voldoen aan wettelijke eisen van diergezondheid- en welzijn. Hiervoor is een ontheffing opgenomen die voorziet in een uitbreiding van bebouwing van meer dan 15% voor zover dit binnen het bouwvlak past en een wijzigingsbevoegdheid die kan voorzien in een uitbreiding van het bouwvlak. Op duurzame locaties in verwevingsgebied is verdere uitbreiding van de intensieve veehouderijtak wel mogelijk, mits vooraf de duurzaamheidstoets is doorlopen, waarin is aangetoond dat met de voorgenomen uitbreiding, de te beschermen waarden en belangen in de directe omgeving niet worden geschaad.

Uitbreiding van het grondgebonden deel van het agrarisch bedrijf is sowieso mogelijk binnen de gestelde randvoorwaarden.

4.4. Nieuwvestiging en omschakeling van agrarische bedrijven

Nieuwvestiging

De vestiging van nieuwe intensieve veehouderijbedrijven en glastuinbouwbedrijven (= op geheel nieuwe locaties) is in dit bestemmingsplan uitgesloten. De mogelijkheden voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij in het LOG Chijnsgoed worden te zijner tijd - op basis van het bestemmingsplan dat specifiek voor dit LOG zal worden opgesteld - vastgelegd.

De vestiging van nieuwe grondgebonden agrarische bedrijven (dus een nieuw bouwblok in nu nog onbebouwd gebied) is onder strenge voorwaarden uitsluitend mogelijk binnen de bestemming Agrarisch. Voorwaarden zijn onder meer dat het dient te gaan om de uitplaatsing van een bestaand agrarisch bedrijf uit een natuurgebied of bebouwde kom / bebouwingsconcentratie, het een (op termijn) volwaardig agrarisch bedrijf moet betreffen én aanwezige waarden en belangen in de omgeving niet worden geschaad. Vanwege de ruimtelijke impact van nieuwvestiging zal een eventuele aanvraag gerealiseerd moeten worden via een aparte planologische procedure.

Omschakeling

Binnen een agrarisch of niet-agrarisch bouwvlak is in de bestemming Agrarisch (AHS - landbouw) omschakeling naar elk type agrarische

bedrijfsvorm toegestaan, behalve naar glastuinbouw. Voor intensieve veehouderij geldt bij omschakeling wel als randvoorwaarden dat de locatie dient te zijn gesitueerd in verwevingsgebied (blad 7), conform het Reconstructieplan Boven – Dommel, en hierbij sprake dient te zijn van een duurzame locatie.

In de bestemming Agrarisch met waarden - 2 (GHS-natuur) wordt in principe afbouw van agrarische bedrijvigheid nagestreefd. De (drie) bestaande bedrijven kunnen worden gehandhaafd. Uitbreiding is echter niet toegestaan. Omschakeling ligt niet voor de hand. Indien toch de behoefte bestaat aan omschakeling, dan is omschakeling naar een grondgebonden veehouderij wenselijk. Omschakeling naar een paardenhouderij is - gelet op de ruimtelijke impact van de forse bedrijfsgebouwen (rijhallen) bij deze bedrijven niet toegestaan.

In de bestemming Agrarisch met waarden - 1 (GHS-landbouw en AHS-landschap) is binnen een bestaand agrarisch bouwvlak omschakeling naar een grondgebonden bedrijf mogelijk. Hiertoe behoort ook omschakeling naar een paardenhouderij, waarbij wel als randvoorwaarde geldt dat de omvang van een rijhal beperkt is tot 1.000 m².

4.5. Teeltondersteunende voorzieningen

Teeltondersteunende voorzieningen zijn voorzieningen in, op of boven de grond die door agrarische bedrijven met plantaardige teelten worden gebruikt om de productie onder meer gecontroleerde omstandigheden te laten plaatsvinden. Voorbeelden zijn: aardbeiteelttafels, afdekfolies, anti-worteldoek, boomteelthekken, hagelnetten, insectengaas, plastic tunnels, ondersteunende kassen, schaduwhallen en vraatnetten.

Het gebruik van deze voorzieningen is aan regels gebonden omdat deze op diverse wijzen van invloed zijn op bijvoorbeeld de waterhuishouding, het landschapsbeeld en de natuur.

In het beleid⁶ wordt onderscheid gemaakt in tijdelijke voorzieningen (folies, insectengaas, schaduwhallen, hagelnetten etc.) en permanente voorzieningen (ondersteunende tunnel- en/of boogkassen, containerteelt etc.).

Permanente voorzieningen mogen uitsluitend op het agrarisch bouwvlak worden opgericht. Als het bouwvlak te klein is om de voorzieningen te realiseren kan het bouwvlak via wijziging worden vergroot mits het gronden betreft die zijn bestemd als 'agrarisch' en 'agrarisch met waarden - 1'. Hiertoe zal het desbetreffende bouwvlak specifiek worden aangeduid ('specifieke bouwaanduiding - permanente tov') om oprichting van overige bebouwing ter plekke te kunnen voorkomen.

⁶ Dit is gebaseerd op de Beleidsnota teeltondersteunende voorzieningen Provincie Noord-Brabant, Gedeputeerde Staten september 2007.

Tijdelijke voorzieningen kunnen ook buiten het bouwvlak gerealiseerd worden (met een maximale hoogte van 3 m). Hierbij geldt wel als eis dat de voorzieningen uitsluitend mogen worden opgericht indien de teelt dit vereist en met een maximum van 6 maanden per jaar. Daar waar sprake is van gebieden met specifieke landschappelijke, cultuurhistorische en/of natuurlijke waarden (bestemmingen Agrarisch met waarden – 1 AW-1) is voor het oprichten van tijdelijke voorzieningen een nadere afweging (aanlegvergunning / ontheffing) nodig, om te voorkomen dat (teveel) afbreuk wordt gedaan aan deze waarden. Binnen de bestemming Agrarisch met waarden - 2 (AW-2) zijn buiten het bouwvlak ook geen (nieuwe) tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen mogelijk.

4.6. Paardenbakken

Paardenbakken dienen in beginsel binnen het agrarisch bouwblok te worden opgericht. Via een ontheffingsmogelijkheid kunnen paardenbakken eventueel ook aansluitend aan het bouwblok danwel woonbestemmingsvlak worden gerealiseerd mits deze landschappelijk wordt ingepast en deze enkel worden benut voor hobby-matig gebruik. Randvoorwaarde is dat het perceel waarop een paardenbak gerealiseerd wordt minimaal 2.500 m² moet bedragen, het perceel landschappelijk wordt ingepast en advies wordt gevraagd aan de waterbeheerder ter voorkoming van eventuele aantasting van het watersysteem ter plekke.

4.7. Oprichten paardenschuren en schuilhutten

In het kader van dierenwelzijn wordt via ontheffing de mogelijkheid geboden om buiten het agrarisch bouwblok ten behoeve van hobby matig gebruik een schuilgelegenheid op te kunnen richten met een maximale omvang van 30 m² en een hoogte van 3 m. De betreffende schuilgelegenheden dienen minimaal aan één zijde open te zijn. Dit betreft zowel agrarische bedrijven als burgerwoningen, waarbij het perceel dan wel een minimale grootte van 5.000 m² moet hebben. Bovendien dient de locatie niet te zijn gelegen binnen de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – open akkercomplex' danwel de dubbelbestemming "Waarde - Natura 2000".

4.8. Mestvergisting

Kleinschalige mestverwerking wordt beschouwd als verwerking van eigen producten en is mogelijk op alle agrarische bedrijven (binnen het bouwvlak). Indien ook verwerking van mest van derden plaatsvindt is er sprake van een nevenactiviteit of van omschakeling naar een agrarisch technisch hulp- of nevenbedrijf. Dergelijke grootschalige vormen van mestvergisting zijn alleen mogelijk via een aparte planologische procedure.

4.9. Agrarische bedrijfswoning

Uitgangspunt is dat alle volwaardige agrarische bedrijven recht hebben op een bedrijfswoning. Niet-volwaardige agrarische bedrijven waar (nog) geen bedrijfswoning aanwezig is, zijn voorzien van de specifieke aanduiding 'bedrijfswoning uitgesloten'. Via wijziging wordt voor deze bedrijven de mogelijkheid opgenomen om alsnog een bedrijfswoning te kunnen bouwen, indien het bedrijf uitgroeit naar een volwaardig bedrijf. Hierbij geldt wel als voorwaarde dat eerst de bedrijfsgebouwen dienen te worden gerealiseerd.

De inhoud van een agrarische bedrijfswoning mag maximaal 750 m³ bedragen (ondergrondse ruimten worden niet meegerekend), tenzij een bestaande woning bij de vaststelling van dit bestemmingsplan al een grotere omvang heeft.

Tweede bedrijfswoning

Het gemeentelijk beleid is erop gericht, om toename van burgerwoningen in het gehele buitengebied zoveel mogelijk te voorkomen. In de praktijk heeft het overgrote deel van de tweede agrarische bedrijfswoningen een tijdelijk karakter (periode waarin ouder en kind samen het bedrijf leiden), waarna één van de woningen een burgerwoning wordt. De nieuwe burgerwoning vormt vervolgens een belemmering voor de ontwikkeling van het agrarisch bedrijf (en andere agrarische bedrijven in de omgeving). In verband hiermee worden verzoeken om een tweede agrarische bedrijfswoning getoetst aan stringente criteria :

- De woning moet noodzakelijk zijn voor een blijvend toezicht door twee personen op het bedrijf. Dit heeft zowel betrekking op de aard als de omvang van het bedrijf.
- Er dient een positieve AAB-toets te worden overlegd.
- Er mag niet eerder een tweede bedrijfswoning gebouwd zijn (anti-dubbeltelbepaling).
- De woningen moeten over dezelfde toegangsweg ontsloten worden. Het risico van afsplitsing van een burgerwoning is daardoor minder groot.
- De inhoud van de tweede bedrijfswoning is beperkt tot 750 m³(ondergrondse ruimten worden niet meegerekend).
- Er dient sprake te zijn van ruimtelijke concentratie van de woningen en overige bedrijfsgebouwen binnen het bouwblok.

Afgesplitste eerste en/of tweede agrarische bedrijfswoningen

In geval van een afgesplitste bedrijfswoning op een agrarisch bedrijf is er voor gekozen om te bestemmen conform de feitelijke situatie. De bestemming van de voormalige bedrijfswoning is in dat geval omgezet in een burgerwoning.

Afstemming met geurwetgeving

Bij het toekennen van de agrarische bouwvlakken (inclusief de aanwezige bedrijfswoningen) heeft ook afstemming met de

geurwetgeving c.q. de Wet geurhinder en veehouderij plaatsgevonden. Hierbij is rekening gehouden met de afstand tot omringende woonbebouwing. Afsplitste bedrijfswoningen van na 19 maart 2000 gelden in dit kader als niet-geurgevoelig. Zie ook hoofdstuk 6.

4.10. Huisvesting seizoenarbeiders

In diverse gemeenten speelt het aspect dat er in bepaalde perioden in het jaar een piek in de arbeidsbehoefte op bedrijven moet worden opgevangen. Hiertoe bestaat er een behoefte aan seizoenarbeiders. In het bestemmingsplan wordt op hoofdlijnen aangesloten bij de Nota Tijdelijk wonen en werken zoals opgesteld door het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). Dit beleid is op enkele onderdelen aangepast aan de Cranendonkse situatie⁷.

In het gemeentelijke beleid wordt onderscheid gemaakt in tijdelijke en structurele huisvesting van tijdelijke werknemers. "Tijdelijk" betreft hier een periode van maximaal 6 maanden. Gedurende deze periode mag de agrarische ondernemer tijdelijke huisvesting aanbieden. Huisvesting langer dan 6 maanden wordt gezien als structureel. Deze structurele huisvestingsbehoefte dient niet in het buitengebied, maar in de bebouwde kom of bebouwingsconcentratie gerealiseerd te worden. Dit bestemmingsplan biedt hiervoor dan ook geen ruimte.

Voor tijdelijke huisvesting voor seizoenarbeiders bestaan in het buitengebied (uitsluitend) de volgende mogelijkheden:

- Huisvesting op eigen bedrijf door logies in eigen bedrijfswoning;
- Huisvesting op eigen bedrijf door verbouwen eigen bedrijfsgebouw;
- Stacaravans op eigen bedrijf;
- Woonunits op eigen bedrijf;
- Huisvesting op vakantieparken en campings met uitzondering van de zomermaanden (tot 1-1-2010 ook tijdens de zomermaanden).

Om dit te regelen is in de regels een ontheffing opgenomen, die voorziet in de bovenstaande mogelijkheden en waarbij de tijdelijkheid is gewaarborgd. De oppervlakte aan gezamenlijke voorzieningen (inclusief keukens en sanitaire ruimten) is maximaal 300 m².

4.11. Plattelandsvernieuwing

Naar verwachting zal de trend van een toename aan vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen zich de komende jaren voortzetten. Om in te spelen op deze verwachtingen biedt het bestemmingsplan ruimte voor verbreding/nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven en (kleinschalige) vormen van hergebruik. Het gaat hierbij om extra inkomsten op agrarische bedrijven, mogelijkheden om leegstaande

⁷ Collegebesluit advies huisvesting tijdelijke buitenlandse werknemers, september 2008

opstallen op een positieve manier te gebruiken, het verrijken van het recreatieve product en het verfraaien van het landschap. Zeker in een buitengebied als dat van Cranendonck, dat bestaat uit een fraai maar kwetsbaar landschap met hoge natuurwaarden kan plattelandsvernieuwing perspectief bieden. De gemeente ondersteunt derhalve vernieuwingsinitiatieven in het buitengebied die het economisch en/of sociaal draagvlak in het agrarisch gebied versterken. In dit verband staat de gemeente positief tegenover functieverbreiding van agrarische bedrijven (nevenactiviteiten) en behoort ook functiewisseling tot de mogelijkheden. In het LOG gebied Chijnsgoed zijn verbrede landbouwactiviteiten en niet-agrarische naastactiviteiten - ter bescherming van de agrarische hoofdfunctie - uitgesloten.

Functieverbreiding kan worden onderverdeeld in agrarische naastactiviteiten die een directe relatie hebben met het agrarisch bedrijf (verbrede landbouwactiviteiten) en in overige naastactiviteiten zonder directe relatie met de bestaande agrarische bedrijfsvoering. Verbrede landbouw kan gezien worden als 'agrariërs met iets erbij'. De naastactiviteit hangt samen met de agrarische bedrijfsvoering of staat ten dienste van het bedrijf. Agro-toerisme, waaronder minicampings, agrarisch natuurbeheer, mestverwerking en biovergisting (tot 25.000 ton/jaar) en de verkoop van streek eigen agrarische producten zijn voorbeelden van 'verbrede landbouw'. Overige naastactiviteiten zijn bijvoorbeeld recreatie en zorgdiensten, agrarisch verwante functies, agrarisch technische hulpfuncties en statische binnenopslag.

Per agrarisch bedrijf kunnen meerdere naastfuncties worden uitgeoefend. Om de agrarische hoofdfunctie van de bedrijven te garanderen is het totale omvang aan naastactiviteiten gebonden aan een oppervlakte van 750 m². Inpandige statische opslag wordt van dit maximum uitgezonderd. Ten behoeve van statische opslag geldt een maximum van 1.000 m².

Verbrede landbouw

De ontwikkeling van verbrede landbouwactiviteiten is in beginsel op alle agrarische bouwvlakken toegestaan, mits geen afbreuk wordt gedaan aan of aantasting plaatsvindt van de in de omgeving aanwezige waarden. Het realiseren van een verbrede activiteit is geregeld via een ontheffing. Uitbreiding van het agrarisch bouwvlak ten behoeve naastactiviteiten wordt in beginsel niet toegestaan omdat dit indruist tegen de principes van zuinig ruimtegebruik. Ten aanzien van verbrede landbouw geeft het bestemmingsplan de volgende mogelijkheden:

- Het verwerken en "aan huis" verkopen van op het eigen bedrijf geproduceerde producten en gewassen, direct daaraan gerelateerde producten of van streek eigen agrarische producten is op alle agrarische bedrijven bij recht toegestaan. Deze activiteiten mogen nadrukkelijk niet de vorm van volwaardige

detailhandel aannemen. Dit betekent dat er geen bebouwing voor de verkoopactiviteiten mag worden opgericht en dat de verkoop geen hoofdkomen mag betreffen. Het maximaal voor verkoopdoeleinden “aan huis” in te richten vloeroppervlak bedraagt derhalve 100 m² per bedrijf.

- via ontheffing bestaat de mogelijkheid om op het agrarisch bedrijf dagrecreatieve nevenactiviteiten te ontplooien, zoals verhuur van huifkarren en/ of fietsen, theeschenkerij, ambachtelijke ijs/ kaas makerij, organiseren van exposities, rondleidingen, educatiecentra, klim- en klauterhallen etc. Maneges zijn als nevenactiviteit uitgesloten.
- Kleinschalig kamperen is bij recht mogelijk tot maximaal 5 kampeermiddelen. Via ontheffing kan maximaal 25 kampeermiddelen worden toegestaan als nevenactiviteit bij zowel een bestaand agrarisch bedrijf als een burgerwoning, mits niet gelegen in landbouwontwikkelingsgebied. Zie verder paragraaf 4.12.

Niet-agrarische nevenfuncties

Niet direct aan het agrarische bedrijf gerelateerde nevenactiviteiten dienen op basis van het provinciale beleid ook als vervolgfunctie te kunnen worden toegelaten. Dit omdat eenmaal opgestarte nevenactiviteiten veelal steeds verder worden uitgebouwd, waarbij de agrarische hoofdfunctie steeds meer naar de achtergrond verdwijnt. Er is alleen sprake van een nevenfunctie zolang het agrarisch bedrijf als hoofdfunctie wordt uitgeoefend. Daarom is het nodig een bij de nevenfunctie passend maximum aan bebouwing op te nemen.

Hieronder volgt een opsomming van de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt voor nevenactiviteiten met de daarbij opgenomen belangrijkste randvoorwaarden. Om te kunnen toetsen of aan deze randvoorwaarden kan worden voldaan is het realiseren van de genoemde activiteiten gekoppeld aan een ontheffing.

- Recreatieve en kleinschalige zorgverlenende nevenfuncties onder de voorwaarde dat de activiteiten kleinschalig blijven (500 m² respectievelijk 250 m²) en niet het hoofdkomen vormen. Bed & breakfast is toegestaan tot een maximum van 4 bedden, kamerverhuur tot een totale oppervlakte van 300 m².
- Semi- en niet-agrarische nevenfuncties zijn uitsluitend binnen de bestemming Agrarisch toegestaan. Naast een agrarische tak kan een bedrijf zich bijvoorbeeld op beperkte schaal bezig houden met fokkerij, houderij of stalling van paarden. Ook een vaak voorkomende nevenactiviteit is loonwerk of andere op de agrarische sector gerichte dienstverlening, zoals transport. De activiteiten dienen plaats te vinden binnen de bestaande

bebouwing; nieuwbouw of uitbreiding ten behoeve van deze functies is niet toegestaan.

- Statische opslag: voor deze activiteit geldt een maximum oppervlakte van 1000 m². Op locaties die zijn gelegen binnen GHS-natuur (dus binnen de bestemming 'agraris met waarden – 2', 'bos' danwel 'natuur') wordt statische opslag niet toegestaan. Buitenpandige opslag en opslag in kassen is pertinent uitgesloten.

Reeds aanwezige nevenactiviteiten op agrarische bedrijven die niet aansluiten bij de bovenstaande voorbeelden, vanwege hun functie of omvang, zijn specifiek geregeld.

4.12. Hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen

Beëindiging van het agrarisch gebruik kan leiden tot verloedering van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit. Indien hergebruik gepaard gaat met sloop van (niet cultuurhistorisch waardevolle) bedrijfsgebouwen kan dit bijdragen aan een ruimtelijke kwaliteitsverbetering. Als bijkomend effect kan hergebruik ook een impuls leveren aan het behoud en de versterking van de leefbaarheid op het platteland.

Indien agrarisch hergebruik niet mogelijk is, acht de gemeente hergebruik van voormalige agrarische bedrijfswoningen voor burgerbewoning aanvaardbaar onder voorwaarde dat overtollige stallen en andere voormalige bedrijfsgebouwen worden gesloopt. Dit geldt niet voor landbouwontwikkelingsgebied, waar de agrarische bestemming gehandhaafd dient te blijven.

Op locaties waar sloop van bedrijfsgebouwen heeft plaatsgevonden met gebruikmaking van de regeling *Ruimte-voor-Ruimte*, *Regeling Beëindiging Veehouderijtakken* of de gemeentelijke regeling *Tegenprestatie Buitengebied in ontwikkeling gemeente Cranendonck* gelden de mogelijkheden voor hergebruik niet.

Voor hergebruik gelden de volgende algemene randvoorwaarden:

- inpassen in omgeving (vorm, maat, schaal);
- geen vergroting bouwvolume en sloop overtollige bebouwing (geen waardevolle bebouwing);
- hergebruik afstemmen op capaciteit wegen;
- geen aantasting van aanwezige waarden;
- geen belemmeringen voor omliggende agrarische bedrijven.

Hergebruik is via toepassing van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk ten behoeve van de volgende functies:

1. Toevoeging van burgerwoningen door splitsing

Splitsing van - voor het buitengebied kenmerkende - boerderijgebouwen is toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud van

cultuurhistorische waarden. Hierbij geldt als voorwaarde dat de bijbehorende bedrijfsgebouwen worden gesloopt, tenzij deze gebouwen monumentale kwaliteiten bezitten.

2. Statische opslagactiviteiten

Hergebruik in de vorm van statische opslag is toegestaan in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen binnen de bestemming Agrarisch en de bestemming Agrarisch met waarden - 1 voor zover het gaat om het RNLE-gebied (AHS-landschap). Hierbij gelden als randvoorwaarden:

- er vindt geen afbreuk plaats van natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle kwaliteiten en er vindt tevens verbetering van de ruimtelijke kwaliteit plaats;
- de opslag is enkel van statische aard;
- opslag die ten dienste staat van een elders gevestigd niet-agrarisch bedrijf is uitgesloten;
- bij toepassing van deze wijziging wordt de bestemming gewijzigd in Wonen met de specifieke aanduiding 'Statische opslag'.
- maximaal 1000 m²;
- geen buitenopslag;
- overige bedrijfsbebouwing zonder cultuurhistorische waarden wordt gesloopt.
- geen detailhandel.

3. Recreatieve voorzieningen.

Voorwaarde is dat de ontwikkeling moet passen in de uitgangspunten van het provinciaal beleid en de gemeentelijke Nota verblijfsrecreatie. Het betreft met name voorzieningen die bezoekersextensief, kleinschalig en vermengbaar zijn met de overige functies. Daarnaast is speciale aandacht vereist voor de landschappelijke inpassing van de ontwikkeling. Als voorbeeld kan worden gedacht aan de volgende mogelijkheden:

- 5 appartementen van elk max. 60 m² in één gebouw;
- een groepsaccommodatie van max. 1000 m³.

Voorwaarde is, dat de overige niet meer functionele bebouwing op het terrein wordt gesaneerd, zodat de hoeveelheid bebouwing per saldo aanzienlijk vermindert.

4. Agrarisch - technische hulpbedrijven

Hervestiging is toegestaan in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen binnen de bestemming Agrarisch en de bestemming Agrarisch met waarden - 1 voor zover het gaat om het RNLE-gebied (AHS-landschap). Buitenopslag is in geen geval toegestaan, tenzij deze rechtstreeks voortvloeit uit de aard van het bedrijf. Daarnaast mag het ruimtebeslag van het nieuw te vestigen bedrijf in beginsel niet meer bedragen dan het voormalige agrarische bouwblok. Bovendien is een goede inpassing in de omgeving vereist. Tenslotte is voor zover er sprake is van een toenemend aantal verkeersbewegingen tevens een snelle, goede en veilige verkeersafwikkeling gewenst.

5. Agrarisch verwante bedrijven

Hervestiging is uitsluitend toegestaan in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen binnen de bestemming Agrarisch en de bestemming Agrarisch met waarden - 1 voor zover het gaat om het RNLE-gebied (AHS-landschap). Voorwaarde is dat agrarisch verwante bedrijven passen in de omgeving. Daarnaast mag het ruimtebeslag van het nieuw te vestigen bedrijf in beginsel niet meer bedragen dan het voormalige agrarische bouwblok. Buitenopslag is niet toegestaan, tenzij deze rechtstreeks voortvloeit uit de aard van het bedrijf.

Voor de bovenstaande hergebruikmogelijkheden wordt - indien geen concrete maatvoeringseisen worden genoemd - een ruime bebouwingsregeling toegepast, in die zin dat gebruik gemaakt kan worden van de bestaande bebouwing, maar dat er altijd sprake dient te zijn van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. In dit laatste geval dient de ondernemer in zijn bedrijfsplan aan tonen welke bedrijfsgebouwen noodzakelijk zijn voor de hergebruikfunctie, waarbij de overige gebouwen dienen te worden gesloopt. Daarnaast zal sprake moeten zijn van een passende landschappelijke inpassing. Er wordt derhalve geen maximale maat opgenomen. Per situatie zal een en ander beoordeeld moeten worden.

Bebouwingsconcentraties: extra mogelijkheden hergebruik

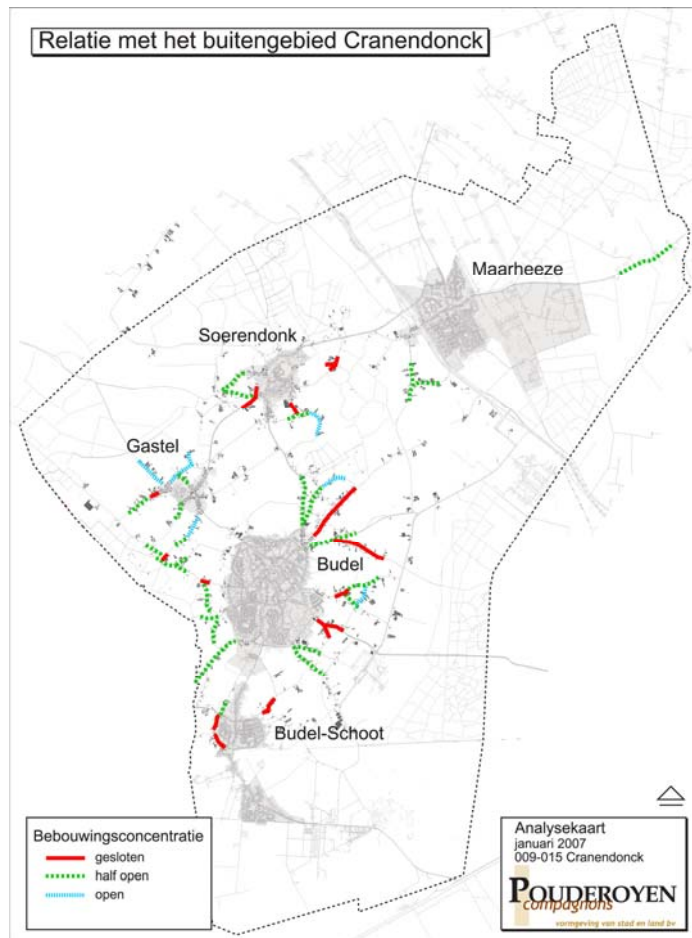
In de gemeentelijke Visie bebouwingsconcentraties (zie ook paragraaf 1.3) zijn een aantal bebouwingsconcentraties aangewezen waarvoor een analyse heeft plaatsgevonden van de ruimtelijke en functionele kenmerken en kwaliteiten. Vervolgens is per bebouwingsconcentratie beschreven welke locaties voor welke functies in eerste instantie in aanmerking komen voor hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing en/of toevoeging van bouwvolume. Daarbij zijn nadere randvoorwaarden geformuleerd, waar in ieder geval rekening mee gehouden dient te worden bij de eventuele realisering van een ruimtelijke / functionele ontwikkeling.

De bebouwingsconcentraties (zie navolgende afbeelding) zijn als *overig - bebouwingsconcentratie* op de kaart (blad 7) opgenomen.

Binnen de bebouwingsconcentraties geeft het bestemmingsplan een aantal extra mogelijkheden voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing: indien ter plaatse de overtollige voormalige agrarische bedrijfsbebouwing wordt gesloopt, kan onder voorwaarden een 'bonus' worden geboden in de vorm van de volgende (ruimere) vormen van hergebruik:

- hergebruik ten behoeve van een manege;
- verblijfsrecreatieve doeleinden in de vorm van een kleinschalig hotel/pension;

- hergebruik ten behoeve van een kleinschalig niet-agrarisch bedrijf (uitsluitend binnen de bestemming Agrarisch).

Alle overige gewenste ontwikkelingen die worden genoemd in de (concept) Visie bebouwingsconcentraties zijn niet in dit bestemmingsplan opgenomen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om toevoegen van nieuwe bebouwing ten behoeve van een woning en/of andere functie.

Dergelijke (particuliere) initiatieven die zich in de bebouwingsconcentraties (zullen) voordoen zijn vooraf niet 'te vangen' in een juridische regeling. Bovendien kunnen de noodzakelijke (kwalitatieve) maatregelen c.q. tegenprestaties die bij het toestaan van ruimere ontwikkelingen noodzakelijk zijn ten einde de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren (bijvoorbeeld de aanleg van erfbeplanting of andere natuur- of landschapselementen) niet worden 'afgedwongen' via het bestemmingsplan. Het beoordelen van de initiatieven vraagt - gelet op de noodzaak van een tegenprestatie - dus kwalitatief maatwerk. Een juridische regeling in het bestemmingsplan is uitsluitend mogelijk bij initiatieven waarbij de benodigde tegenprestatie kwantitatief is c.q. bestaat uit een aantal m² sloop van bebouwing of bij (functionele) ontwikkelingen die op zichzelf een ruimtelijke kwaliteitsverbetering tot gevolg hebben (bijvoorbeeld het wijzigen van een agrarische functie in een woonfunctie).

in een bebouwingslint met overwegend burgerwoningen). Voor toekomstige initiatieven die niet binnen het bestemmingsplan passen maar wel binnen de Visie bebouwingsconcentraties betekent dit dat voor het realiseren ervan een aparte planologische procedure moet worden doorlopen waarbij de Visie bebouwingsconcentratie mede als toetsingskader dient.

De definitieve Visie bebouwingsconcentraties wordt afzonderlijk aan de gemeenteraad voorgelegd voor vaststelling, begin 2010.

4.13. Wonen

Bestaande woningen

Bestaande burgerwoningen in het buitengebied zijn ondergebracht in de bestemming *Wonen* en mogen, conform het provinciaal beleid, uitbreiden tot maximaal 600 m³ waarbij ondergrondse ruimten niet worden meegerekend.

Ruimte voor ruimte woningen

Daarnaast zijn een achttal ruimte voor ruimte woningen opgenomen waarvoor de artikel 19 procedure goed doorlopen is en de provincie een verklaring van geen bezwaar heeft afgegeven. Betreffende Ruimte-voor-Ruimte woningen zijn specifiek op de kaart aangeduid met een aparte aanduiding (rvr). Voor deze woningen gelden aparte regels die zijn opgenomen in de provinciale beleidsregel Ruimte voor Ruimte en de gemeentelijke regeling, Beleidsregels Ruimte voor Ruimte gemeente Cranendonck 2009. De woninginhoud van deze RvR-woningen mag namelijk maximaal 900 m³ bedragen. Daarnaast mag de goot- en bouwhoogte 5 meter respectievelijk 8 meter bedragen.

Herbouw

Herbouw op een andere locatie is alleen toegestaan als dit tot een duidelijke ruimtelijke / stedenbouwkundige verbetering leidt (sloop overtollige bijgebouwen, verminderde oppervlakte bebouwing, passende vormgeving) en niet leidt tot extra belemmeringen voor omliggende agrarische bedrijven. De voorgevel van de te herbouwen woning dient daarbij te allen tijde te worden geplaatst in de (voormalige) voorgevelrooilijn.

Bijgebouwen

Bij burgerwoningen zijn bijgebouwen toegestaan tot een maximum oppervlak van 90 m². Bij de vergroting van het oppervlak aan bijgebouwen geldt een sloopbonus regeling: bij sloop van (legaal opgerichte) bebouwing mag 20% worden teruggebouwd tot een maximum van 200 m². Eventueel terug te bouwen bijgebouwen dienen zo

dicht mogelijk tegen de bestaande bebouwing te worden gesitueerd, binnen het bestemmingsvlak.

Wonen met agrarische nevenactiviteit

Zoals reeds is verwoord in paragraaf 4.2 zijn in het buitengebied talloze woningen waar de woonfunctie gecombineerd wordt met een agrarische nevenactiviteit. Deze activiteit heeft een hobbymatig karakter. In alle gevallen gaat het om voormalige agrarische bedrijfslocaties.

Het toekennen van een bouwblok voor deze situaties is niet voor de hand liggend. Omdat hobbyboeren meer bijgebouwen (nodig) hebben dan reguliere woningen (zonder agrarische nevenactiviteit) en bovendien van belang zijn voor het behoud van het bestaande landschapsbeeld (doordat op hun gronden schapen, paarden etc. grazen) geldt (via ontheffing én gekoppeld aan een sloop-bonus regeling) voor deze situaties een ruimere maat voor vrijstaande bijgebouwen namelijk 280 m² (in plaats van 200 m²). Deze maat is afgeleid van de gemiddelde aanwezige en benodigde omvang aan bijgebouwen voor een agrarische nevenactiviteit. Voor gevallen waar de grenzen van 3 en 15 NGE naar beneden of boven worden overschreden zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor respectievelijk het schrappen van de aanduiding 'agrarische nevenactiviteiten' en het wijziging van de woonbestemming in een bestemming agrarisch bedrijf (alleen in de bestemming Agrarisch).

Woningsplitsing

Voormalige boerderijgebouwen (woning met inpandig stalgedeelte) kunnen worden gesplitst, als dit kan bijdragen aan het behoud van de voor het buitengebied kenmerkende boerderijgebouwen.

Voorwaarde is onder meer dat de bebouwde oppervlakte niet wordt vergroot en de agrarische verschijningsvorm c.q. het kenmerkende boerderijgebouw gehandhaafd blijft. Afbraak van karakteristieke panden ten behoeve van de herbouw van twee vrijstaande woningen wordt dan ook niet toegestaan. Bovendien mag er geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de in de naaste omgeving aanwezige ruimtelijke functies en waarden. Overtollige bedrijfsbebouwing dient te worden gesloopt, tenzij sprake is van monumentale kwaliteiten. Per wooneenheid mag maximaal 90 m² aan bijgebouwen worden gerealiseerd. Bij sloop van meer bebouwing welke reeds aanwezig is voor de woningsplitsing is aangevraagd mag 20% worden teruggebouwd tot een maximum van 200 m².

Aan huis gebonden beroepen/lichte bedrijvigheid

Voor deze regeling wordt aangesloten op het komplan van Maarheeze. Dit betekent dat aan huis verbonden beroepen en lichte bedrijvigheid binnen de bestemming Wonen onder voorwaarden zijn toegestaan als ondergeschikte activiteit. Voorwaarden zijn:

- De omvang van de activiteit mag niet meer bedragen dan 30% voor aan huis gebonden beroepen en 50% voor lichte bedrijvigheid van de vloeroppervlakte van de bebouwing met een maximum van 60 m²;
- De woonfunctie dient de hoofdfunctie te blijven;
- Het gebruik mag geen nadelige invloed hebben op de verkeersafwikkeling en mag geen onevenredige toename van de parkeerbehoefte veroorzaken;
- Detailhandel mag alleen plaatsvinden ondergeschikt aan en in direct verband met het aan huis verbonden beroep of de lichte bedrijvigheid;
- De activiteit moet milieuhygiënisch inpasbaar;
- De activiteit moet worden uitgeoefend door de bewoner;

Daarnaast wordt via een (binnenplanse) wijziging mogelijk gemaakt om een vrachtwagen aan huis te kunnen stallen, mits dit ruimtelijk aanvaardbaar wordt geacht en niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu.

4.14. Huisvesting t.b.v. mantelzorg / afhankelijke woonruimte

Vanuit sociaal-maatschappelijk oogpunt is er een toenemende behoefte aan mogelijkheden voor huisvesting van zorgbehoevende familieleden, een gehandicapt kind of rustende boer. Mantelzorg is daarom in het gehele buitengebied toegestaan, ongeacht of dit bij een burgerwoning of een (agrarisch) bedrijf is. De gemeente sluit bij de mogelijkheden voor mantelzorg aan bij de regeling in deze van de provincie Noord-Brabant. Dit betekent dat mantelzorg via ontheffing kan worden toegestaan in (vrijstaande) bijgebouwen waarbij de volgende voorwaarden gelden:

- Een dergelijke bewoning is noodzakelijk vanuit het oogpunt van mantelzorg;
- De afhankelijke woonruimte heeft een tijdelijk karakter, maar de tijdsduur is niet van tevoren vast te stellen;
- Na beëindiging van het gebruik van de afhankelijke woonruimte wordt de verleende ontheffing ingetrokken en wordt toegezien op de naleving daarvan;
- Ruimtelijk mag er geen dissonantie ontstaan door de situering, aard en omvang. De afstand tussen hoofdgebouw en bijgebouw is daarom vastgelegd op maximaal 30 m;
- Een afhankelijke woonruimte moet worden gerealiseerd binnen de bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt.
- Er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van belangen van derden, waaronder die van omwonenden en (agrarische) bedrijven.

4.15. Recreatie

In het buitengebied bevinden zich een aantal dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen, waaronder een kampeerterrein, een tweetal maneges en een aantal recreatie woningen. Het streven is gericht om deze bestaande voorzieningen te behouden. In het bestemmingsplan krijgen ze dan ook

een positieve bestemming: *Recreatie*. Gezien de huidige omvang van de bedrijven biedt het bestemmingsplan geen (directe) ruimte voor de fysieke uitbreiding van de voorzieningen. Wel bestaat binnen de bestaande grenzen ruimte voor intensivering en/of kwaliteitsverbetering. Daarnaast wordt via een (binnenplanse) wijziging de mogelijkheid geboden om de toegestane bebouwingsoppervlakte alsnog te vergroten (met 15%).

Permanente bewoning van recreatiewoningen is expliciet uitgesloten.

Kleinschalig kamperen

- Kleinschalig kamperen is mogelijk als nevenactiviteit bij zowel een bestaand agrarisch bedrijf als een burgerwoning mits het niet is gelegen in landbouwontwikkelingsgebied.
- Kleinschalig kamperen wordt alleen toegestaan op gronden op en aansluitend aan het bouwvlak (maximaal 150 m uit het bouwperceel) en binnen het bestemmingsvlak voor wonen.
- Het aantal kampeermiddelen bedraagt maximaal 5 (bij recht toe te staan). Het toegestaan aantal kampeermiddelen kan via ontheffing worden vergroot tot maximaal 25.
- Bebouwing en andere gebouwde voorzieningen t.b.v. van het kleinschalig kamperen (m.n. sanitair) worden alleen toegestaan op het bouwvlak / bestemmingsvlak.
- Er dient sprake te zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

Trekshutten

Via een (binnenplanse) wijziging kunnen bij burgerwoningen maximaal 3 trekshutten worden opgericht, mits het perceel groter dan 3.000 m² is.

Bed and breakfast

Een bed & breakfast voorziening kan middels een ontheffing worden toegestaan zowel bij burgers als agrariërs tot een maximum van 4 bedden, mits de voorzieningen worden gerealiseerd binnen bestaande bebouwing en voorzover dit gebruik ondergeschikt blijft aan de woonfunctie.

Nieuwe verblijfsrecreatie locaties

De gemeente biedt in dit bestemmingsplan geen ruimte voor nieuwe grootschalige (verblijfs)recreatieve voorzieningen met een hoge bezoekenintensiteit. De ruimtelijke impact van dergelijke bedrijven is hiervoor te groot. Wel bestaat de mogelijkheid van (kleinschalig) recreatief hergebruik van vrijkomende agrarisch bedrijfsgebouwen voor een recreatieve functie, zie paragraaf 4.12. Dit is echter niet mogelijk in

Agrarisch met waarden – 2, vanwege de aanwezige natuurdoelstelling ter plekke.

Dagrecreatieve voorzieningen

In het grootste deel van het buitengebied zijn nieuwe voorzieningen voor intensieve dagrecreatie, zoals volkstuinen en kinderboerderijen, niet toegestaan. Wel bestaat de mogelijkheid van (kleinschalige) intensieve dagrecreatieve voorzieningen als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven of als hergebruikfunctie van vrijkomende agrarische bedrijven, met uitzondering van locaties, die zijn gelegen in agrarisch gebied met waarden - 2. (zie ook paragraaf 4.12).

4.16. Niet - agrarische bedrijven

Uitgangspunt van het bestemmingsplan is dat bedrijven zonder functionele binding met het buitengebied uit het buitengebied geweerd worden omdat zij thuis horen in een kern of op een bedrijventerrein. Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven is daarom uitgesloten. Onder voorwaarden is het echter wel mogelijk om via hervestiging op een voormalige agrarische bedrijfslocatie (VAB) een niet-agrarisch bedrijf in het buitengebied uit te oefenen.

Hoewel de gemeente meer ruimte wil reserveren voor nieuwe economische initiatieven in (daartoe geschikte delen van) het buitengebied wordt er - ter bescherming van zowel het landschap als de aanwezige woonfuncties in het buitengebied - een duidelijke lijn getrokken voor wat wel en niet kan.

Bestaande niet-agrarische bedrijven

Per bedrijf/activiteit is nagegaan of de betreffende activiteit gelegaliseerd dan wel gehandhaafd kan worden. De bedrijven zijn specifiek bestemd binnen de bestemming *Bedrijf - Niet agrarisch*. De omvang van de activiteit is in de regels verbaal vastgelegd middels een maat voor de maximaal te bebouwen oppervlakte.

Een aantal niet - agrarische bedrijven is ondergebracht in een aparte bestemming vanwege hun zeer specifieke karakter. Het gaat om het waterwinbedrijf (bestemming *Bedrijf - Waterwinbedrijf*), en de nutsvoorzieningen (bestemming *Bedrijf - Nutsvoorziening*).

Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven is uitgesloten. Vestiging op een voormalig agrarisch bedrijf is wel mogelijk in een vrijkomend agrarisch bedrijfsgebouw (mits de locatie is gelegen in een bebouwingsconcentratie en buiten de GHS) (zie ook paragraaf 4.12).

Uitbreiding bestaande niet-agrarische bedrijven

Bestaande (legale) niet-agrarische bedrijven mogen worden voortgezet, maar krijgen, conform het provinciaal beleid, slechts een geringe uitbreidingsmogelijkheid (tot maximaal 15% van de vastgelegde maat voor de maximaal te bebouwen oppervlakte). Toetsingscriteria daarbij zijn:

- noodzaak voor de continuïteit van het bedrijf;
- verplaatsingsmogelijkheid naar een bedrijventerrein / inpasbaarheid in stedelijk gebied;
- mate waarin uitbreidingsmogelijkheden in het verleden reeds zijn benut;
- landschappelijke inpassing;
- geen toename van de milieubelasting;
- verkeersaantrekkende werking passend bij ontsluitingssituatie;
- geen toename van buitenpandige opslag.
- Per bedrijfsbestemming is steeds één niet-agrarisch bedrijf toegestaan.
- Afsplitsing of het oprichten van een bedrijfswoning is in geen geval toegestaan.

Daarnaast is voor het waterwinbedrijf een specifieke ontheffingsmogelijkheid opgenomen teneinde voorgestane nieuwbouw te kunnen realiseren alvorens de verouderde bebouwing te slopen, opdat de winning van drinkwater gedurende de realisatie van de nieuwbouw gewoon gecontinueerd kan worden.

4.17. Semi-agrarische doeleinden

Dit is een verzamelbegrip voor agrarisch-technische hulpbedrijven en agrarisch verwante bedrijven. Deze semi-agrarische bedrijven zijn apart bestemd (bestemming *Bedrijf - Semi agrarisch*) omdat hiervoor ruimere uitbreidingsmogelijkheden gelden en ook een onderlinge uitwisseling mogelijk is.

Agrarisch - Technisch hulpbedrijf

Dit betreft bedrijven gericht op het verlenen van diensten aan agrarische bedrijven door middel van het telen van gewassen, het houden van dieren, of de toepassing van andere landbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking. Voorbeelden van agrarisch-technische hulpbedrijven zijn: grootveeklinieken, KI-stations, mestopslag- en mesthandelsbedrijven, loonwerkbedrijven (inclusief verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen), veetransportbedrijven, veehandelsbedrijven).

Nieuwvestiging van agrarische technische hulpbedrijven (het creëren van een nieuw agrarisch bouwblok) is uitgesloten. Vestiging op een voormalig agrarisch bedrijf is wel mogelijk, zie paragraaf 4.12.

Agrarisch verwante bedrijven.

Een agrarisch verwant bedrijf is een bedrijf of instelling gericht op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven door middel van het telen van gewassen, het houden van dieren of de toepassing van andere landbouwkundige methoden. Voorbeelden van agrarisch verwante bedrijven zijn: dierenasiels, dierenklinieken, groencomposteringsbedrijven, hondenkennels, hoveniersbedrijven, instellingen voor agrarisch praktijkonderwijs, proefbedrijven, volkstuinen.

Nieuwvestiging van agrarisch verwante bedrijven is uitgesloten. Vestiging op een voormalig agrarisch bedrijf is wel mogelijk, zie paragraaf 4.12.

Uitbreiding bestaande semi-agrarische bedrijven

Bestaande semi-agrarische bedrijven mogen worden voortgezet, en krijgen een uitbreidingsmogelijkheid tot maximaal 25% van de verbaal vastgelegde maat voor de maximaal te bebouwen oppervlakte.

Toetsingscriteria daarbij zijn:

- noodzaak voor de continuïteit van het bedrijf;
- verplaatsingsmogelijkheid naar een bedrijventerrein / inpasbaarheid in stedelijk gebied;
- agrarisch verwante bedrijvigheid / functionele relatie met het buitengebied;
- mate waarin uitbreidingsmogelijkheden in het verleden reeds zijn benut;
- landschappelijke inpassing;
- geen toename van de milieubelasting;
- verkeersaantrekkende werking passend bij ontsluitingssituatie;
- geen toename van buitenpandige opslag;
- per bedrijfsbestemming is steeds één niet-agrarisch bedrijf toegestaan;
- afsplitsing of het oprichten van een bedrijfswoning is in geen geval toegestaan.

4.18. Maatschappelijke doeleinden

Binnen het plangebied bevinden zich een drietal scouting terreinen, twee schutterij terrein, een gilde terrein en een locatie voor equithérapie.

Betreffende gronden zijn bestemd als maatschappelijk en voorzien van een adequate planologische regeling met voorzover van toepassing een geringe uitbreidingsmogelijkheid (tot maximaal 15% van de vastgelegde maat voor de maximaal te bebouwen oppervlakte).

4.19. Militaire doeleinden

Aan de Randweg Oost ligt een militaire legerplaats van defensie. Op dit terrein is tevens sprake van opslag van munitie (zie ook hoofdstuk 6 externe veiligheid). Voor dit terrein is de bestemming *Maatschappelijk – Militaire Zaken* opgenomen. De regeling is afgestemd op de geldende

regeling. Dit wil zeggen dat de bestaande bebouwing binnen een bebouwingsvlak is opgenomen en dat 10% daarvan bebouwd mag worden.

Naast de legerplaats ligt een militair oefenterrein. Dit betreft een groot deel van de Weerter- en Budelerbergen. Op de verbeelding ligt het terrein binnen de bestemming bos en is aangeduid als *militair oefenterrein*. Het terrein heeft tevens hoge landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden. Een groot deel van het gebied is in de Paraplunota aangegeven als natuurplek en is/wordt daarnaast - op grond van de Natuurbeschermingswet - aangewezen als Natura 2000 - gebied. Het terrein is tevens openbaar toegankelijk. Het terrein is volgens het Tweede Structuurschema Militaire Terreinen niet aangeduid ten behoeve van intensief militair gebruik, waardoor militaire belangen nevens geschikt zijn aan de natuur en landschapsbelangen.

4.20. Landgoed

Landgoed Raekt ten oosten van Maarheeze is apart bestemd als *Wonen - Buitengoed*. Het betreft het bestaande privé-landgoed van Van Gansewinkel. Hierbij is de geldende regeling overgenomen.

4.21. Motorcrossterrein

Midden in het natuurgebied Weerter- en Budeler Bergen is een motorcrossterrein aanwezig. Het betreffende terrein werd verhuurd door het Ministerie van Defensie dat het (omringende) gebied tevens als oefenterrein gebruikt. Vanwege de ongewenste ligging in natuurgebied is de afgelopen tijd met de motorcrossclub gezocht naar een alternatieve locatie voor het crossterrein.

Deze is gevonden in een locatie even ten noordwesten van Maarheeze en de A2, nabij d'Aasdonken. Voordat het motorcrossterrein verplaatst kan worden dient nog nader onderzoek plaats te vinden, onder meer naar de ecologische gevolgen van een motorcrossterrein op de nieuwe locatie. Om deze reden is de verplaatsing van het terrein niet bij recht opgenomen. De locatie van het toekomstig crossterrein is vooralsnog als 'agrarisch' bestemd en voorzien van een aanduiding (*Wro-zone – wijzigingsgebied*). Middels een binnenplanse wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming van deze toekomstige locatie worden omgezet naar de bestemming 'Sport'.

Het huidige motorcrossterrein is met een specifieke aanduiding op de verbeelding opgenomen binnen het bos- en natuurgebied. Bij eventuele verplaatsing zal de locatie van het huidige motorcrossterrein dienen te verdwijnen, hiervoor is in het plan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

De voorwaarden bij deze wijziging bevatten ook een aantal bepalingen ten aanzien van de intensiteit van het gebruik van het toekomstige terrein. De invulling van het terrein wordt zo breed mogelijk gehouden ten behoeve van mogelijk ook andere outdoor activiteiten (waaronder squad rijden, paint ballen of motor-ball).

Het akoestisch onderzoek is inmiddels reeds uitgevoerd ("Akoestisch onderzoek met betrekking tot de inpasbaarheid van een nieuw motorcrosscircuit gelegen langs de A2 in de gemeente Cranendonck", rapportnummer F 19092, Peutz bv, 31 juli 2009). Uit het onderzoek blijkt dat het motorcrosssterrein op de voorgestelde verplaatsingslocatie inpasbaar is. Door het opwerpen van een tenminste 6,5 m hoge wal tussen het circuit en de woningen aan de oost- en zuidzijde van het terrein kunnen de optredende geluidsniveaus bij de woningen beperkt blijven. Er zijn geen akoestische beletselen om aan MC Budel een vergunning Wet milieubeheer te verlenen voor het oprichten en in bedrijf stellen van een motorcrosssterrein langs de A2 in de gemeente Cranendonck.

5. HET BESTEMMINGSPLAN EN WATER

5.1. Inleiding

Het aspect water staat de afgelopen jaren hoog op de (politieke) agenda. Vanwege zwaarwegende onderwerpen als veiligheid, wateroverlast en zoetwaterbeheer dient er ruimte te worden gereserveerd voor water(berging). Water vormt een belangrijke voorwaarde voor talloze processen in (en buiten) het landelijk gebied, waarvan landbouw en natuur twee belangrijke voorbeelden zijn. Ook is water van grote invloed op de belevingswaarde van de omgeving.

In het buitengebied zijn vier 'waterinstanties' werkzaam: de gemeente, het waterschap, de waterleidingmaatschappij en de provincie (als grondwaterbeheerder). Voor het bestemmingsplan is de verhouding tot het beleid en de regelgeving van de provincie en het waterschap 'De Dommel' van belang. Het is immers noodzakelijk dat het gemeentelijke beleid en dat van de provincie en waterschap elkaar ondersteunen. Daarnaast moet voorkomen worden dat het bestemmingsplan zaken juridisch regelt die al in de Keur / Provinciale Milieuverordening zijn geregeld.

Watertoets

Sinds juli 2003 is de watertoets wettelijk verankerd in het Besluit op de Ruimtelijke Ordening. Het besluit verplicht tot het opnemen van een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding in de toelichting van alle ruimtelijke plannen.

Het doel van de watertoets is dat het aspect water een volwaardige rol speelt in ruimtelijke plannen. Daartoe is het noodzakelijk de waterbeheerder(s) zo vroeg te mogelijk betrekken bij een nieuw ruimtelijk plan. De watertoets betekent vooral meedenken vooraf. Eerste aanspreekpunt voor de gemeente is in principe het waterschap. Naast het waterschap zijn er nog andere waterbeheerders zoals de provincie (grondwaterbeheerder) en Rijkswaterstaat (kanalen). Het waterschap coördineert het wateradvies.

5.2. Waterrelevant beleidskader

Het beleid van het waterschap beweegt zich binnen de kaders die in het hoger (met name provinciaal) waterbeleid zijn aangegeven. Het waterbeleid is in het algemeen gericht op een zo goed mogelijke waterbeheersing voor de in het gebied aanwezige waterfuncties.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

Sinds 2000 is de Kaderrichtlijn Water van kracht. Deze Europese richtlijn streeft naar duurzame en robuuste watersystemen en is gericht op zowel oppervlaktewater als grondwater. De KRW gaat uit van standstill: de ecologische en chemische toestand van het grond- en oppervlaktewater mag vanaf 2000 niet verslechteren. Andere belangrijke uitgangspunten uit de KRW zijn een brongerichte aanpak en “de vervuiler betaalt”. De KRW beoogt vanuit een stroomgebiedbenadering te komen tot:

- het behoeden van aquatische en terrestrische systemen voor verdere achteruitgang;
- een verhoogde bescherming en verbetering bereiken van het aquatisch milieu;
- het bevorderen van een duurzaam gebruik van water;
- een geleidelijke vermindering van de vervuiling van het grondwater en preventieve maatregelen;
- het afzwakken van gevolgen van overstroming en droogte;
- de harmonisatie van Europese waterwetgeving;

In de periode tot 2009 worden de ecologische doelen voor waterlichamen opgesteld en vastgesteld. De doelen moeten in principe in 2015 gerealiseerd zijn. Voor beschermde gebieden (o.a. zwemwateren, Vogel- en habitatrichtlijngebieden) kan niet van deze deadline van 2015 afgeweken worden. De verwachting is dat, om de normen te halen, aanscherping van huidige maatregelen nodig zal zijn.

De Kaderrichtlijn Water wordt in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Waterwet die spoedig in werking treedt. De Waterwet vervangt alle bestaande wetten (en vergunningen) van het waterbeheer. Is deze niet al in werking getreden?

Nota Ruimte

Het ruimtelijk waterbeleid is gebaseerd op het principe ‘meebewegen en anticiperen op water’. Bij de uitwerking hiervan spelen deelstroomgebiedsvisionen een belangrijke rol. Deze visionen laten zien wat de ruimtelijke gevolgen zijn van het op orde brengen en houden van de regionale watersystemen. Gemeenten hebben de deelstroomgebiedsvisionen uitgewerkt in stedelijke waterplannen.

Ter voorkoming van problemen met de (grond)waterkwantiteit wordt de ruimte bestemd, ingericht en gebruikt volgens het principe “vasthouden-bergen-afvoeren” en wordt hergebruik nagestreefd. Ter voorkoming van problemen met de (grond)waterkwaliteit wordt de ruimte bestemd, ingericht en gebruikt volgens het principe “voorkomen-scheiden-zuiveren.” In ruimtelijke visionen en plannen dienen locatiekeuzen en inrichtings- en beheersmaatregelen nadrukkelijk op grond van waterhuishoudkundige argumenten te worden afgewogen. Het instrument hiervoor is de wettelijke verankerde ‘watertoets’. (zie paragraaf 5.1)

Paraplunota ruimtelijke ordening

Eén van de uitgangspunten van het provinciale beleid is het streven naar een robuust water- en bodemsysteem. Voor grondwater wordt aansluiting gezocht bij het systeem van kwel en infiltratie: op de hoge gronden zo veel mogelijk water vasthouden, in intermediaire gebieden zo min mogelijk onttrekking en in laaggelegen gebieden hoge (grond)waterpeilen. Verder is ruimte nodig voor waterberging. Ruimtelijke plannen moeten qua locatiekeuze, inrichting en beheer zoveel mogelijk aansluiten op het natuurlijke systeem. In de Paraplunota worden deze uitgangspunten verder geconcretiseerd. Voor een aantal gebieden worden harde of zachtere planologische beperkingen opgelegd. Dit geldt voor potentieel natte gebieden, zoekgebieden voor regionale waterberging en rivierverruiming, infiltratiegebieden, boven- en middenstroomse gebieden, grondwaterbeschermingsgebieden van beken, natte natuurpleils en waterpotentiegebieden.

Reconstructieplan Boven-Dommel (inclusief correctieve herziening)

Het reconstructieplan geeft op basis van de lagenbenadering de duurzame ontwikkeling aan die in het gebied wordt nagestreefd. Het plan vormt het integrerend kader van provinciaal beleid voor het landelijk gebied. Hierin is meervoudig ruimtegebruik toegepast voor natuur- en landschapsbehoud en elementen van landschappelijke, recreatieve, cultuurhistorische, aardkundige en natuurwetenschappelijke waarde. De beschermingszones rondom de natte natuurpleils, waar waterdoelen gelden en de concrete gebieden voor waterberging zijn planologisch beschermd.

Verordening waterhuishouding

Om het provinciaal beleid juridisch te verankeren en om aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen en de Europese Kaderrichtlijn Water is in de loop van 2005 de nieuwe verordening waterhuishouding vastgesteld.

Waterbeheerplan II; 'Door water gedreven'

Het Waterbeheerplan II is een concretisering van het Provinciaal Waterhuishoudingsplan II. Voor het gehele beheersgebied van Waterschap De Dommel wordt gestreefd naar de realisatie van een bepaald basisniveau van de waterhuishoudkundige situatie.

De algemene milieukwaliteit (AMK) vormt het beheersuitgangspunt voor in principe al het oppervlaktewater en de bijbehorende waterbodem. Daarnaast zijn er specifieke waterkwaliteitsdoelstellingen voor waterhuishoudkundige systemen met de functie waternatuur en viswater. Daartoe geschikte wateren moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitsdoelstellingen voor zwemwater. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het realiseren van een duurzame watervoorziening, het

verbeteren van de waterhuishoudkundige voorwaarden, verbetering van de waterkwaliteit, inrichting, het beheer en onderhoud van watergangen en de omgang met water in het bebouwd gebied.

Emissiebeheersplan fase 1, 'Koersen op schoon water'

Het Emissiebeheersplan bevat een gebiedsgerichte strategie die aangeeft op welke wijze en in hoeverre effectief en efficiënt de kwaliteitsdoelstellingen voor de beken in het beheergebied worden nagestreefd. De verplichtingen voor het emissiebeheer volgen uit belangrijke mate uit de Kaderrichtlijn Water. Hiermee wordt de chemische en ecologische toestand van een waterlichaam opgehangen aan de referentietoestanden van het betreffende type oppervlaktewater. De inspanningen die hiermee samenhangen richten zich vooral op verbetering van de chemische en ecologische toestand van de zogenaamde prioritaire beken.

Waterbodembeheerplan

Het waterbodembeheerplan geeft weer hoe waterschap De Dommel om wil gaan met de verontreinigde waterbodem. In de Kempen zijn waterbodems verontreinigd met cadmium en zink. Hier is gekozen om in te zetten op een goed beheer. In het gebied van Boven Dommel komen overmatige hoeveelheden nikkel voor. Dit wordt gezien de oorsprong ervan geaccepteerd. Voor de waterbergingsgebieden geldt dat een toename van inundatiefrequentie mogelijk is zolang er geen sprake is van een toename van de belasting van het overstromingsgebied met verontreinigd slib.

Waterbergingsvisie

In de waterbergingsvisie geeft Waterschap De Dommel aan wat er tot 2015 moet gebeuren om de wateroverlast in haar beheersgebied beheersbaar te maken. Hierbij wordt het principe vasthouden-bergen-afvoeren gehanteerd. Naast het benoemen van voorkeurslocaties voor gestuurde waterberging wordt beekherstel als bijdrage aan meestromende waterberging beschouwd. Vanuit de vrachtenbenadering volgt dat de totale hoeveelheid afgezet sediment/slib binnen een watersysteem (op termijn) niet mag toenemen ten opzichte van de huidige situatie.

Handreiking watertoets

De watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van de watertoets is dat de waterbelangen evenwichtig worden meegewogen bij de totstandkoming

van een plan. De watertoets verplicht tot het opnemen van een beschrijving, “de waterparagraaf”, van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding in de toelichting van alle ruimtelijke plannen.

Het waterschap heeft getracht met de handreiking (september 2009) een richtlijn te bieden voor de inhoud van een waterparagraaf en een overzicht van de randvoorwaarden waaraan de initiatiefnemer van een plan moet voldoen.

Keur oppervlaktewateren

Een van de instrumenten van het waterschap om haar taak uit te oefenen is de Keur. De Keur kent gebods- en verbodsbepalingen die erop gericht zijn watergangen te beschermen. Zo is het in bepaalde gevallen verboden om zonder vergunning water te lozen op of te onttrekken aan oppervlaktewater. Ook legt de Keur in sommige gevallen aan burgers een onderhoudsplicht op. Daarnaast mogen er zonder Keurontheffing geen activiteiten ontplooiën of bouwwerken plaatsen die het onderhoud aan watergangen kunnen belemmeren. Dit betekent dat voor bepaalde activiteiten nabij leggerwatergangen (tot 5 m uit de insteek) of met mogelijke invloed op watergangen een ontheffing bij Waterschap De Dommel moet worden aangevraagd. Ook is het verboden binnen meanderzones (tot 25 m uit de insteek van leggerwateren met de functie waternatuur) te bouwen, te graven of kabels e.d. aan te leggen.

Waterplan Cranendonck

In nauwe samenwerking met de overige waterbeherende instanties heeft de gemeente een waterplan opgesteld. Doel van het plan is om middels samenwerking te komen tot een duurzaam waterbeheer en watergebruik met een streven naar de laagst maatschappelijke kosten.

Hiertoe zijn streefbeelden opgesteld, waarin de gezamenlijk te bereiken toestand van het watersysteem en de waterketen in de toekomst staat beschreven. Dit streefbeeld voor de lange termijn is vervolgens doorvertaald naar meer concrete doelstellingen.

Gezien de breedte van het aandachtsveld van de waterhuishouding zijn de streefbeelden en doelstelling gecategoriseerd middels een thematische onderverdeling: watersysteem, waterketen, waterfuncties en waterbeleid.

1. Watersysteem

Streefbeeld

Een, op de gebruiksfuncties aansluitend, natuurlijk functionerend watersysteem met voldoende veerkracht om variaties in waterkwantiteit en –kwaliteit eenvoudig op te vangen met een ecologische rijke flora en fauna en als afgeleide daarvan een grote belevingswaarde.

Doelstellingen

- Reduceren maatgevende afvoeren; hierbij vormt de trits vasthouden, bergen, afvoeren het leidend principe.
- Waterbeheer gericht op het GGOR: wenselijke grondwaterstand in zowel landbouw- als natuurgebieden in de zomerperiode te verhogen; afzonderlijk traject.
- Ruimte voor veerkrachtige watersystemen: gronden dienen vrijgemaakt te worden voor hermeandering en inundatie, zie reconstructie.
- Verbetering waterkwaliteit: realiseren Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) (Minimaliseren ongezuiverde lozingen, overstorten en effluent van RWZI, naleving industriële activiteit en waterkwaliteit België.

2. Waterketen

Streefbeeld

Een geoptimaliseerde waterketen die resulteert in een minimale beïnvloeding van het watersysteem en verbruik van grondstoffen en waarbinnen de betrokken organisaties efficiënt en doelmatig samenwerken.

Doelstellingen

- reductie van drinkwaterverbruik;
- hergebruik van water;
- reductie van aanvoer dunwater naar RWZI: in nieuwbouwsituaties afkoppelen van gemengde rioolstelsels;

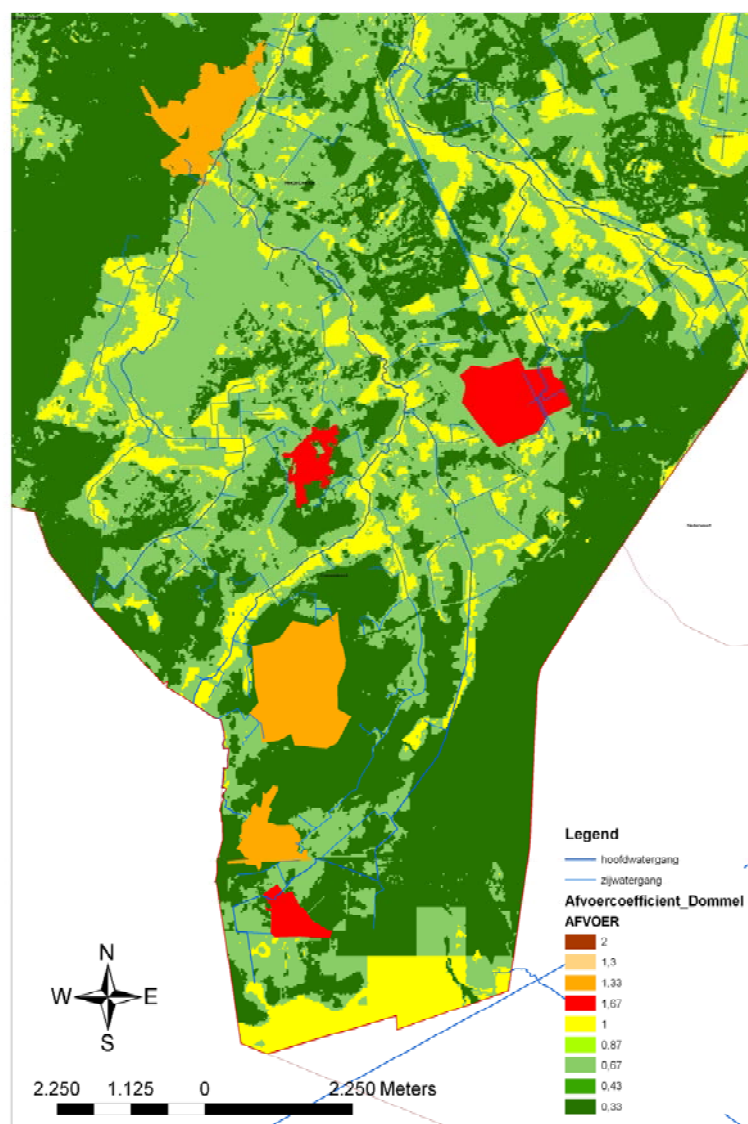
3. Waterfuncties

Streefbeeld

De verschillende vormen van landgebruik en de karakteristieken van het watersysteem zijn met elkaar in evenwicht gebracht, zodat een minimum aan ingrepen in het watersysteem nodig is om de gewenste gebruiksfuncties uit te oefenen en daarnaast kansen volop benut zijn.

Doelstellingen

- water als ordenend principe; functiegeschiktheid bebouwing; voor alle uitbreidingslocaties geldt het principe van hydrologisch neutraal bouwen: nieuwbouw mag niet leiden tot negatieve aanpassingen van het grondwater- of oppervlaktewaterregime. (er wordt uitgegaan van een variabele landbouwkundige afvoer, die afhankelijk van de lokale omstandigheden varieert van 0,33 tot 2,0 l/s/ha; zie figuur op navolgende pagina).
- Ecologische verbindingzones (EVZ); in 2018 zijn de evz 's langs de Strijper Aa of Roerdomploop, de Boschloop, de Weergraaf, het Sterkselse kanaal en de Bulder Aa ingericht.
- recreatie; relatie tussen water en recreatie wordt geoptimaliseerd. Extensieve recreatie is afgestemd op de draagkracht van het natuurlijk systeem, zodat aantasting of negatieve beïnvloeding wordt voorkomen.

Afvoercoëfficiënt Dommel

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

In het GRP zijn maatregelen uitgewerkt voor de reductie van vuiluitwerp vanuit het rioolstelsel, het uitvoeren van vervangingswerkzaamheden en het uitvoeren van projecten waarmee regenwater van het rioolstelsel wordt afgekoppeld.

Naast een beschrijving van de toestand van het rioolstelsel wordt een overzicht gegeven van de uit te voeren werkzaamheden.

Ten aanzien van het saneren van overstorten is de gemeente wettelijk verplicht te voldoen aan de basisinspanning.

5.3. Waterthema's

Hydrologisch neutraal bouwen

Doelstelling

De constatering van de klimaatveranderingen, zeespiegelstijging, bodemdaling en verdere verstedelijking leidt tot het besef anders moet worden omgegaan met water. Dit besef leidt tot de bekende trits 'vasthouden, bergen, afvoeren'. Hydrologisch neutraal bouwen past in deze trits (vasthouden) en voorkomt dat versnelde afvoer vanuit de bebouwde omgeving plaatsvindt.

Uitgangspunten

- In aansluiting op landelijk beleid hanteert het waterschap het beleid dat bij nieuwe plannen altijd onderzocht dient te worden hoe omgegaan kan worden met hemelwater. Hierbij dient de volgende voorkeursvolgorde doorlopen te worden: hergebruik - infiltreren - bufferen - afvoeren naar oppervlaktewater - afvoeren naar rwzi uitschrijven.
- Conform het beleid van de waterschappen en de provincie (WHP uitschrijven) dienen nieuwe plannen te voldoen aan het principe van hydrologisch neutraal bouwen. Dit wil zeggen dat de hydrologische situatie minimaal gelijk moet blijven aan de oorspronkelijke situatie (vóór de nieuwe stedelijke ontwikkeling). Hierbij mag de oorspronkelijke afvoer uit het gebied niet overschreden worden en de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) niet worden verlaagd.
- Bij alle bouwplannen dient gestreefd te worden naar een scheiding van vuil water en (schoon) regenwater. Dit is ook het geval indien in openbaar gebied nog steeds een gemengd rioolstelsel aanwezig is. Conform de kwaliteitstrits "schoonhouden - scheiden - zuiveren" dienen in alle gevallen, en zeker in geval van nieuwbouw, de mogelijkheden van bronmaatregelen (schoonhouden) te worden onderzocht. Bronmaatregelen zijn bijvoorbeeld een zorgvuldige materiaalkeuze (pakket duurzaam bouwen), het voorkomen van de blootstelling van bouwmetalen aan regenwater en verantwoord beheer van de openbare ruimte (weg- en groenbeheer).

Relatie met regels en plankaart / verbeelding

De toetsing van nieuwe bouwplannen aan het principe van hydrologisch neutraal bouwen vindt plaats bij de bouwaanvraag. Hiervoor is in het bestemmingsplan geen aparte regeling noodzakelijk c.q. opgenomen. Om de maatgevende berging locatiespecifiek vast te kunnen stellen heeft het waterschap specifiek instrumentarium (zoals het HNO-tool) opgesteld.

Waterberging

Doelstelling

Het voorkomen van wateroverlast gebeurt via twee sporen, namelijk door het vasthouden van water in de haarvaten (waterconservering) en door realisatie van waterbergingsgebieden.

Het waterschap heeft in de waterbergingsvisie in beeld gebracht welke gebieden een verhoogde kans hebben op overstromingen. Dit kan variëren van meerdere keren per jaar tot één keer in de 100 jaar.

In het Reconstructieplan zijn de bestaande overstromingsgebieden en concreet in te richten (1e planperiode) overstromingsgebieden opgenomen.

Beschrijving van de situatie

In het buitengebied komen de volgende overstromingsgebieden voor:

- bestaande inundatiegebieden: rondom de Strijper Aa, langs de Bulder Aa, de Sterkselse Aa, het Sterkselse Kanaal en rondom het Ringselven.
- voorlopige reserveringsgebieden 2050: gronden in het beekdal van de Bulder Aa, Sterkselse Aa en Strijper Aa.

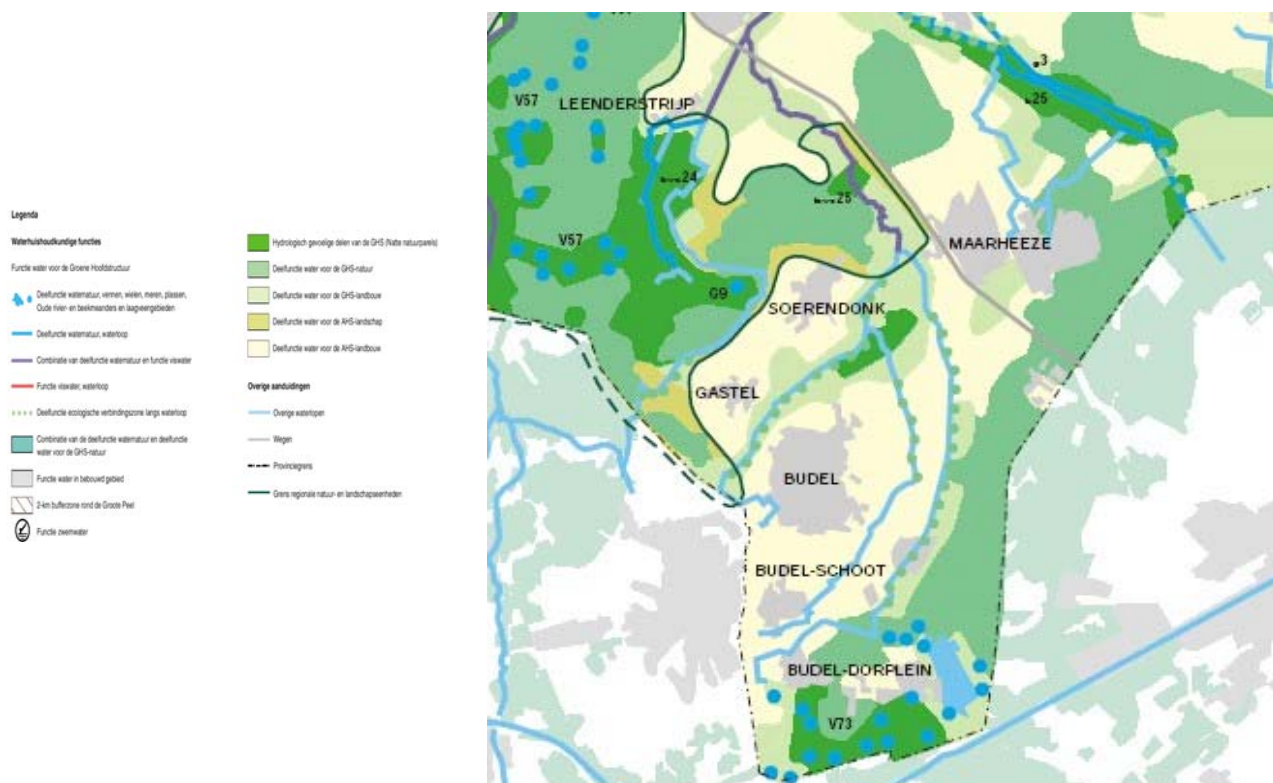
Relatie met regels en plankaart / verbeelding

De bestaande inundatiegebieden zijn opgenomen op de plankaart / verbeelding met de dubbelstemming 'waterstaat – waterberging'. In deze gebieden mogen enkel ontwikkelingen en bebouwingsuitbreidingen plaatsvinden die neutraal of dienstbaar zijn aan het doel van de waterberging en worden ontwikkelingen die daarmee in strijd zijn geweerd met uitzondering van uitbreiding van de bebouwing binnen het agrarische bouwvlak.

Ook de overige gebieden (voorlopige reserveringsgebieden 2050) zijn middels een aanduiding (*Wro-zone – wijzigingsgebied waterbergingsgebied*) op de verbeelding opgenomen. Ter plekke mogen noch kapitaalintensieve functies worden toegestaan, noch andere functies die de mogelijke toekomstige bestemming als waterbergingsgebied frustreren. Om toekomstige schade te voorkomen is het van belang dat eventuele nieuwe activiteiten in deze gebieden altijd met het waterschap worden besproken.

Via een (binnenplanse) wijzigingsbevoegdheid kunnen betreffende gronden worden gewijzigd in de dubbelbestemming 'waterstaat – waterberging' indien de gebieden daadwerkelijk hiervoor ingericht en exact begrensd zijn.

Water voor GHS en AHS

Uitsnede plankaart Part herziening Waterhuishoudingsplan, 2003 – 2006 , Noord-Brabant

In het provinciale beleid wordt onderscheid gemaakt tussen de GHS en de AHS. De invulling van de deelfuncties daarbinnen is uitgewerkt in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan (zie bovenstaande figuur)

Water voor GHS-natuur

In de GHS-natuur mogen alleen ingrepen plaatsvinden die gericht zijn op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden. Er worden drie deelfuncties onderscheiden.

Deelfunctie waternatuur

Binnen de deelfunctie waternatuur. Het gaat hier om oppervlaktewateren met bestaande of potentiële aquatische of semi-aquatische natuurwaarden. De doelstellingen richten zich op het oppervlaktewater, de waterbodem en de oevers. Tot de oevers wordt gerekend het gebied tot 5 m buiten de hoogst optredende waterstand (uitgezonderd incidentele inundaties), inclusief het grondwater binnen deze 5 meterzone. Voor lijnvormige wateren met de functie 'waternatuur', gelegen buiten de deelfunctie 'water voor de landnatuur', geldt dat de 5 meterzones tevens worden beschouwd als ecologische verbingszone.

Deelfunctie EVZ

In de GHS-natuur met de deelfunctie Ecologische Verbindingszone is uitbreiding van een bouwblok toegestaan mits het functioneren van de EVZ voorop staat.

Deelfunctie Natte Natuurparels

In Natte Natuurparels geldt dat de ontwikkeling van natuurwaarden voorop staat. Om deze reden is hier het nee-principe van kracht. Dit betekent dat uitbreiding van stedelijk ruimtebeslag hier is uitgesloten afgezien van de aanleg van de (fysieke) aanpassingen.

Water voor de GHS-landbouw

Binnen de GHS-landbouw wordt onderscheid gemaakt in het leefgebied kwetsbare soorten, het leefgebied struweelvogels en de natuurontwikkelingsgebieden. In het leefgebied kwetsbare soorten kan het grond- en oppervlaktewaterpeil een randvoorwaarde zijn voor het voorkomen van de betreffende kwetsbare soort. Indien dit het geval dienen andere ontwikkelingen hierop te worden afgestemd. Voor natuurontwikkelingsgebieden (veelal gelegen in beekdalen) geldt dat ruimtelijke ingrepen achterwege blijven indien deze de natuurontwikkeling frustreren. Binnen de gemeente Cranendonck betreft dit met name gronden in het beekdal van de Bulder Aa en deels van de Boschloop.

Water voor de AHS – Landbouw en - Landschap

Het waterbeheer in de AHS is gericht op het behoud en het scheppen van de waterhuishoudkundige voorwaarden die nodig zijn voor een duurzame en concurrerende landbouw. Er bestaan twee deelfuncties: AHS-landbouw en AHS-landschap. Nadere uitwerking hiervan is te vinden in het Reconstructieplan.

Binnen de gemeente Cranendonck betreft dit alle overige agrarische gronden, met name in het centrale deel van de gemeente.

Beschrijving van de situatie

De volgende wateren met de functie waternatuur komen in de gemeente voor:

- de vennen van Loozerheide bij Budel-Dorplein;
- de Sterkselse Aa;
- het Sterksels Kanaal;
- het noordelijk gedeelte van de Bulder Aa.

Relatie met regels en plankaart / verbeelding

Voor de vennen is een aanduiding opgenomen binnen de bestemming Water (*specifieke vorm van water – poel*). Dit geldt ook voor de genoemde watergangen.

Beschermings- en ontwikkelingsbeleid

Per deelfunctie kiest de provincie voor een eigen waterhuishoudkundige instrumenten-mix van beschermingsbeleid en ontwikkelingsbeleid (analoog aan het provinciaal beleid heeft het waterschap dit verwerkt in haar Keur).

Beschermingsbeleid

Er worden drie typen van beschermingsbeleid onderscheiden:

- *Strikt beschermingsbeleid* (in de GHS-natuur): er mogen geen waterhuishoudkundige ingrepen plaatsvinden, tenzij deze expliciet zijn gericht op het verbeteren van de condities voor natuur. Voor gebieden die zijn aangeduid als 'hydrologische gevoelige gebieden' geldt een toetsing op ingrepen in een zone van 500 m rondom deze gebieden;
- *Aangepast beschermingsbeleid* (in de GHS-landbouw en AHS-landschap): er mogen in beginsel geen waterhuishoudkundige ingrepen plaatsvinden, tenzij deze zijn gericht op het verbeteren van de condities voor natuur of op verbetering van de landbouwkundige condities na afweging in het kader van het Reconstructieplan (in het algemeen geldt dat geen ingrepen zijn toegestaan met onomkeerbare gevolgen voor de waterhuishouding); Indien de ingreep buiten het Keurgebied plaatsvindt is het mogelijk een ontheffing aan te vragen voor het toepassen van drainage mits dit geen uitstralend effect heeft op het Keurgebied.
- *Geen specifiek beschermingsbeleid* (in de AHS-landbouw en bebouwd gebied): geen bijzondere beperkingen. Wel geldt als uitgangspunt dat bij de uitvoering van werken zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de mogelijkheden voor waterconservering en tijdelijke berging in de bodem ter voorkoming van wateroverlast.

Ontwikkelingsbeleid

Tevens worden er drie typen ontwikkelingsbeleid onderscheiden. De eerste twee verplichtingen gelden hierbij als harde afspraken die in het kader van de Reconstructie zijn gemaakt. Voor het stimuleringsbeleid geldt een ontwikkelingsrichting, waarbij het behalen van de doelstelling mede afhankelijk is van andere doelstellingen in het gebied.

- *Resultaatverplichting* (GHS natuurparel, hydrologisch gevoelig): scheppen van waterhuishoudkundige randvoorwaarden voor de doelstellingen uit het provinciaal natuurbeleid;
- *Inspanningsverplichting* (GHS natuur, EVZ): scheppen van waterhuishoudkundige randvoorwaarden voor doelstellingen uit het provinciaal natuurbeleid, voor zover deze randvoorwaarden realiseerbaar zijn zonder aanmerkelijke overlast voor omringende functies (voor EVZ heeft dit alleen betrekking op de inrichting);

Stimuleringsbeleid:

- voor natuur (GHS-landbouw en AHS-landschap):
waterhuishoudkundige randvoorwaarden voor natuur in gebieden die landbouwkundig in gebruik zijn en blijven;
- voor landbouw (AHS-landbouw en AHS-landschap):
waterhuishoudkundige randvoorwaarden voor landbouw in de AHS; waterconservering, tijdelijke berging in de bodem ter voorkoming van wateroverlast;
- voor bebouwd gebied (stedelijk waterbeheer); waterconservering, tijdelijke berging in de bodem ter voorkoming van wateroverlast.

Relatie met de regels en plankaart / verbeelding

Het voorliggende bestemmingsplan is hoofdzakelijk een conserverend plan waarin geen grootschalige ontwikkelingen worden toegestaan. Via de toekenning van gebiedsbestemmingen en de daarbij behorende regeling is/wordt getracht de verschillende belangen en waarden, waaronder ook het waterbelang, zo goed mogelijk te beschermen. Hiertoe is in de wijzigingsbepalingen onder meer ook het waterbelang opgenomen.

Kwel en infiltratie

Doelstelling

Het grondwatersysteem kan onderscheiden worden in kwel-, infiltratie- en intermediaire gebieden. Het zandgebied is infiltratiegebied waarvoor geldt dat het neerslagoverschot voor het overgrote deel wegzijgt en het diepere grondwater voedt. In kwelgebieden stroomt het grondwater in een opwaartse richting. Dit betreft met name de beekdalen en andere laaggelegen gebieden. In de intermediaire gebieden wordt een groot deel van het grondwater snel door waterlopen afgevoerd. In deze gebieden komt zowel kwel als wegzijging voor, afhankelijk van het seizoen en de regenhoeveelheid. Door intensief ruimtegebruik en een versnelde waterafvoer zijn de intermediaire gebieden toegenomen ten koste van de infiltratiegebieden. De omvang van de kwelgebieden is derhalve ook afgenomen.

Om hydrologische problemen als verdroging van de bodem en piekafvoeren in beken tegen te gaan is goede infiltratie van gebiedseigen water van belang. In de natuurlijke infiltratiegebieden streeft het waterschap naar waterconservering in zowel landbouw- als natuurgebieden door het dempen van watergangen, het verhogen van slootbodems, het veranderen van slootprofielen en het plaatsen van drempels, dammen of stuwen.

Bij het aanleggen van verhardingen en nieuwbouw dient te worden getoetst of de uitbreiding van bebouwing of verharding geen onevenredig negatieve invloed heeft op de infiltratie van water in de bodem.

Het uitgangspunt is 'hydrologisch neutraal bouwen', dus geen versnelde afvoer van het hemelwater maar infiltratie en/of berging op eigen terrein.

In de infiltratiegebieden dient infiltratie nagestreefd te worden. In intermediair gebieden wordt het water zomers geïnfiltreerd en 's winters gebufferd voor het wordt afgevoerd. In kwelgebieden is infiltratie niet mogelijk en dienen aanvullende maatregelen genomen te worden op basis van een hydrologisch advies.

Bij uitbreiding van bebouwing en het aanbrengen van verhardingen in *infiltratiegebieden* en *intermediaire gebieden* is afkoppeling en infiltratie het uitgangspunt. In het gemeentelijk rioleringsplan is geregeld, dat ook bij het oprichten van nieuwe bebouwing binnen het bouwblok zoveel mogelijk wordt afgekoppeld.

In de *kwel-* en *intermediaire gebieden* zullen aanleg van drainage en het graven van sloten getoetst worden aan de invloed op de grondwaterstand en kwelflux in de omgeving en de piekafvoeren van de hoofdwatgangen. In beginsel wordt dit gereguleerd via de keur.

Het waterschap adviseert de gemeente bij de toetsing van bouw- en aanlegvergunningen op hydrologische aspecten.

Beschrijving van de situatie

Het grondwatersysteem van Cranendonck is beschreven aan de hand van de nota "Waterstromen"⁸.

De hydrologische karakteristiek van het buitengebied is kenmerkend voor het Kempens Plateau. Dit gebied bestaat uit dekzandruggen, dekzandvlakten en beekdalen. De dekzandruggen zijn overwegend infiltratiegebieden. De dekzandvlakten hebben overwegend intermediaire eigenschappen, d.w.z. kwel en infiltratie wisselen elkaar af in ruimte en in tijd. De beekdalen tenslotte zijn in overwegende mate kwelgebieden. De Budeler Bergen en de Loozerheide vormen de grondwaterscheiding tussen het Dommelsysteem en het systeem van de Midden-Limburgse beken, waartoe de Tungalroyse beek behoort. In het grootste deel van de gemeente stroomt het grondwater overwegend in noord-noordwestelijke richting; in het zuidelijk deel van de Loozerheide, behorend tot het systeem van de Tungalroyse beek, stroomt het grondwater in oostelijke richting.

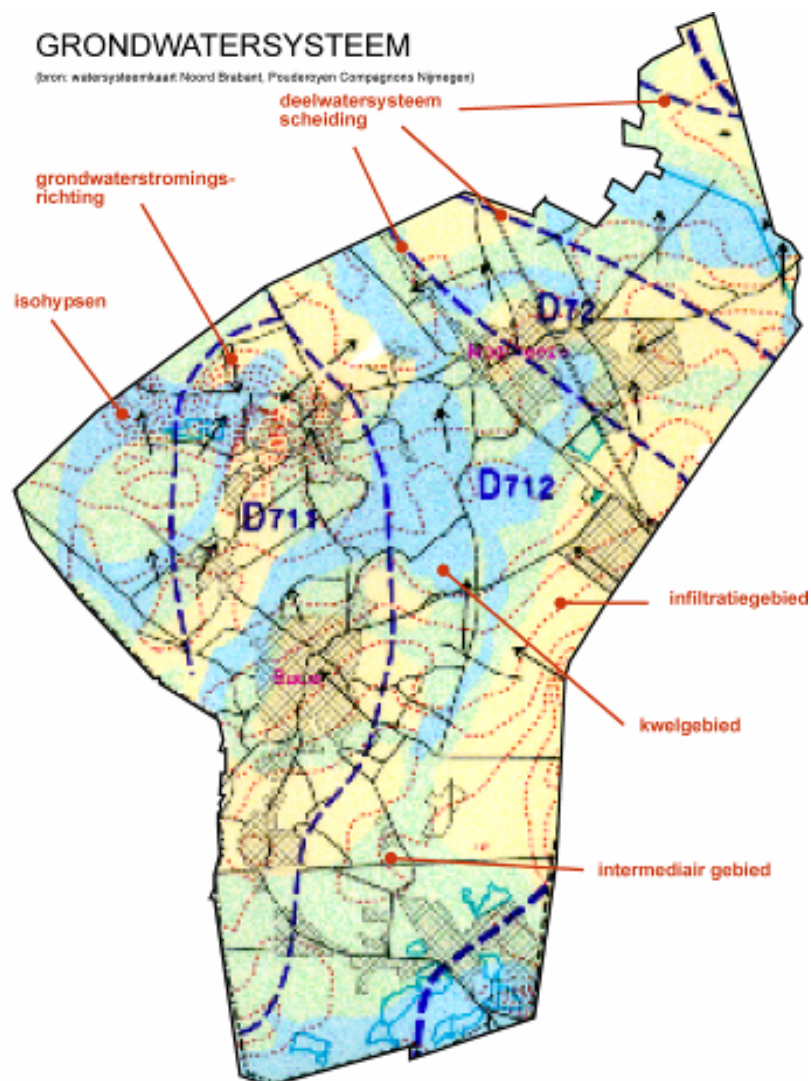
De belangrijkste infiltratiegebieden zijn de Budeler bergen, de Hugterheide, de akkercomplexen rondom Budel en Budel-Schoot en de akkercomplexen bij Gastel en Soerendonck.

De intermediaire gebieden zijn vrij beperkt in omvang en zijn gesitueerd op de overgang van de infiltratiegebieden naar de kwelgebieden. Ook de omgeving van Budel-Dorplein is intermediair gebied.

Volgens informatie van TNO / IGG zijn de beekdalen van Strijper Aa, Sterkselse Aa, Boschloop en Bulder Aa kwelgebieden. Uit de terreinge-

⁸ Pouderoyen Compagnons en TNO/IGG. Waterstromen – Globale hydrologische informatie Midden- en Oost-Brabant. Nijmegen, oktober 1995

steldheid en historie blijkt echter de kwel in de Boschloop gering te zijn; daarentegen is er wel sterke kwel in het dal van de Weergraaf⁹. Ook delen van de Gastelse Heide en het zuidelijk deel van de Loozer Heide zijn kwelgebied.

Uitsnede kwel- en infiltratiegebied (Bron: Beleidsvisie gemeente Cranendonck)

De grondwaterkwaliteit is afhankelijk van de aard van de kwel. Daarbij kan een onderscheid gemaakt worden in diepe en ondiepe kwel. Diepe kwel wordt gekenmerkt door oud grondwater met een relatief hoog kalk- en ijzergehalte. Dit oude grondwater is afkomstig uit de Belgische Kempen. Het komt voor in de diep ingesneden beekdalen.

⁹

H. Meeuwissen, mondelinge mededeling

Gebieden met ondiepe kwel worden vooral aangetroffen in ondiepe laagten en gegraven waterlopen. De kwaliteit van het ondiepe kwelwater is in het algemeen antropogeen beïnvloed. Dit water is zuur en verrijkt met mineralen (stikstof en fosfaat).

Nauwkeurige gegevens over de aard van de kwel zijn niet beschikbaar. Diepe kwel kan vooral verwacht worden in de diep gelegen beekdalen. Veenvorming is een indicator voor diepe kwel in het verleden. Dit betreft de Sterkselse Aa, het deel van de Strijper Aa aan de noordzijde van de Gastelsche heide, landgoed Cranendonck en het zuidelijk deel van de Loozer Heide.

Het oppervlaktewatersysteem bestaat in hoofdzaak uit een stelsel van gegraven waterlopen, die de intermediaire en kwelgebieden afwateren. Daarnaast komt zoet open water voor in de vorm van enkele vennen op de Gastelse en Loozer Heide, de zandwinplas langs de A2 en visvijvers in het dal van de Bulder Aa.

Relatie met regels en plankaart /verbeelding

Voor de kwel-, infiltratie- en/of intermediaire gebieden is geen juridische regeling opgenomen.

Waterdoelen en grondwaterstand

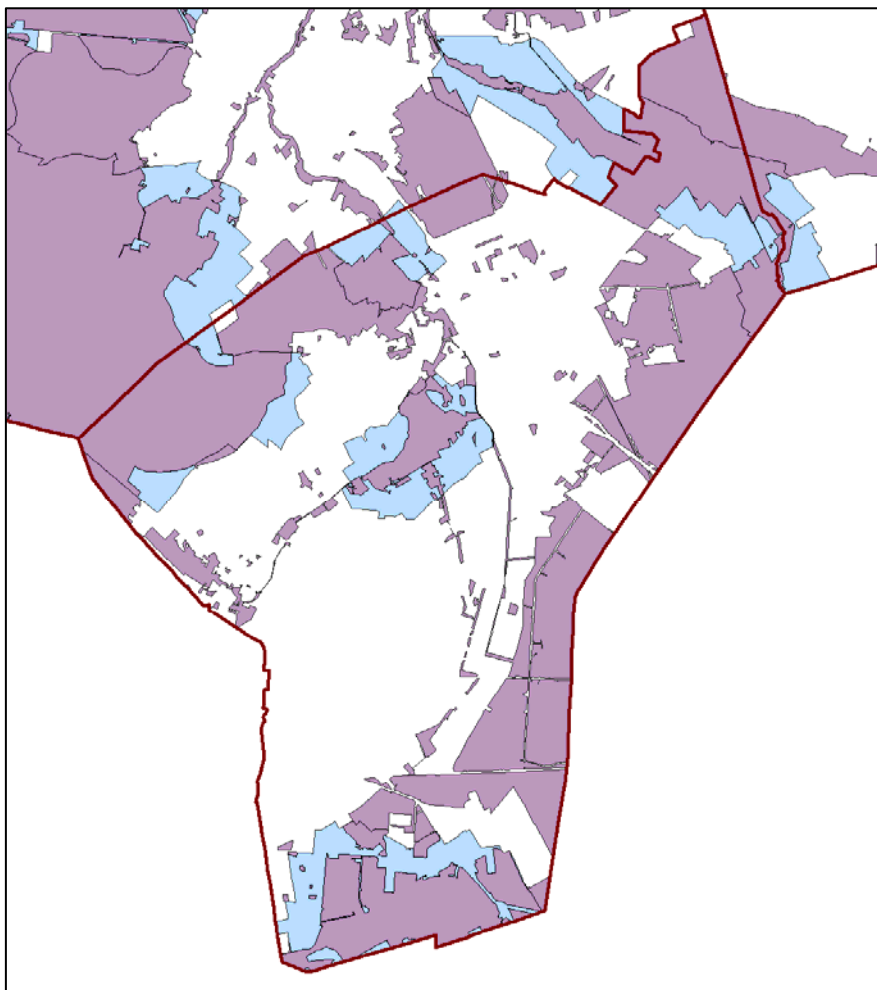
Doelstelling

Gestreefd wordt naar het realiseren van natuurdoeltypen in de natuur(ontwikkelings)gebieden en naar een optimalisatie van de landbouwkundige productie in de gebieden met een agrarische hoofdfunctie. Voor beiden is een passend grondwaterregime een belangrijke randvoorwaarde. Het realiseren van het optimale grond- en oppervlaktewater regime (OGOR) betekent meestal een hogere grondwaterstand en minder fluctuaties.

In het kader van de verdrogingsbestrijding streven rijk, provincies en waterschappen naar herstel van 40% van de verdroogde natuurgebieden binnen de EHS in 2010 (referentiejaar 2004). De eerste stap om de gewenste grondwaterstanden te realiseren is het voorkomen van verdere verdroging, dan wel het garanderen van minimaal een stand-still van de huidige hydrologische situatie in de bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. In de eerste uitvoeringsperiode (2004 –2007) van het reconstructieplan zijn in 50% van het areaal van de natte natuurplels vernattingsmaatregelen tot aan de rand van de natte natuurplel genomen met uitstraling erbuiten afgesproken. De overige natte natuurplels volgen in de 2^e planperiode.

Beschrijving van de situatie

In de gemeente komen de volgende Keurbeschermingsgebieden, waaronder natte natuurparels en beschermingszones (attentiegebieden), voor: de Loozerheide en het Ringselven in het zuiden van de gemeente, het Buulderbroek ten noorden van Budel, het Goor, in het noordwesten van de gemeente, de Heide in het noorden van de gemeente en Pan en de Vrolijke Jager in het noordoosten van de gemeente (zie figuur hieronder).

Keurbeschermingsgebieden (paars - EHS) en attentiegebieden (blauw- beschermingszone natte natuurparel)

Met name grondwaterafhankelijke natuurgebieden zijn gevoelig voor verdroging. Daarnaast treden op de zandgronden met diepe grondwaterstanden vochttekorten voor de landbouw op.

Belangrijke oorzaken van verdroging zijn versnelde waterafvoer in agrarisch gebied, verharding (stedelijk gebied en Airpark), de sterke verdamping door naaldbos en het oppompen van water door bedrijven en particulieren.

Deze situatie leidt tot de volgende doelstellingen wat betreft verdroging:

- terugdringen grondwateronttrekkingen;

- vasthouden gebiedseigen water (waterconservering; o.a. door \ vegetatieontwikkeling in watergangen);
- afkoppeling en infiltratie neerslagwater afkomstig van verhardingen;
- terugdringen verdamping (omvorming naaldbos in loofbos).

In de gebieden die als infiltratiegebied dienen voor de waterafhankelijke natuurgebieden wordt gestreefd naar het vasthouden van water zodat het optimaal kan infiltreren. In de gebieden waar verhoging van de grondwaterstand wordt nagestreefd worden diepe doorsnijdingen die leiden tot het wegvangen van de kwel, vermeden.

Relatie met regels en plankaart / verbeelding

De beschermingszones rond de natte natuurparels zijn op de plankaart / verbeelding opgenomen in de dubbelbestemming *Waarde – Beschermingszone natte Natuurparel*. Betreffende gronden zijn mede bestemd voor het behoud, beheer en herstel van de waterhuishoudkundige situatie in de aangrenzende natte natuurparel. In deze beschermingszones geldt een aanlegvergunningstelsel. Hierin wordt getoetst of nieuwe waterhuishoudkundige ingrepen geen onevenredige aantasting van de hydrologische situatie in het aangrenzende (natte) natuurgebied tot gevolg hebben. Eventuele waterkwaliteitsaspecten worden hierbij niet meegenomen.

Voor GHS-natuur en natte natuurparels inclusief de zogenaamde “beschermingszone natte natuurparel” geldt een hydrologisch stand-still (vanuit waterkwantiteit). Deze bescherming wordt geregeld in de provinciale Verordening waterhuishouding en in de Keur van het Waterschap. Er mogen in die gebieden of in de omgeving geen activiteiten plaatsvinden die een verslechtering van de waterhuishoudkundige situatie in de natte natuurparel tot gevolg hebben. In de Keurbeschermingsgebieden mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden waarbij de (geo-)hydrologische situatie verslechterd.

Beekherstel / meanderzones

Doelstelling

Alle beken met de functie waternatuur en een streefbeeld vanuit beek- en kreekherstel worden in principe hersteld. Beekherstel heeft betrekking op maatregelen zoals hermeandering (herstel erosie-/sedimentatieprocessen), inrichting van de oevers, aanleg van vispassages en herstel van brongebieden. Om beekherstel en meanderzones te realiseren zal een groot deel van de omliggende gronden (gemiddeld 25 m breedte bij de bovenloop en 50 m bij de middenloop) moeten worden verworven en als natuur worden aangemerkt. Overigens zal een groot deel van deze gronden samenvallen met de begrensde EHS en wordt een groot deel van deze ruimte tevens benut voor waterberging. Waterberging vindt voor een deel

immers plaats in de natuurlijke overstromingsgebieden van de beek. De functie waternatuur stelt ook specifieke eisen aan de waterkwaliteit. De beken met de functie waternatuur hebben vanuit de Keur een meanderzone meegekregen van 25 m aan weerszijden van de beek (vanaf insteek) waar geen onomkeerbare ontwikkelingen zijn toegestaan die beekherstel kunnen belemmeren (bijv. gebouwen, kabels en leidingen, e.d.)

Beken met de functie viswater zijn gericht op een visstand die wat betreft samenstelling en leeftijdsopbouw van de soorten van nature thuishoort in het desbetreffende beeksysteem. De functie "viswater" is gebaseerd op de Europese Richtlijn viswater 78/659/EEG. De doelstelling is om bij het watertype behorende natuurlijke visstand te bereiken. De inrichting voorziet in geschikte paaipplaatsen, opgroeigebieden en migratiemogelijkheden. Er gelden specifieke waterkwaliteitseisen ("water voor zalmachtigen" bij de Keersop, voor de overige waterlopen "water voor karperachtigen"). Barrières in de watergangen worden opgeheven ten behoeve van vrije vismigratie en waar nodig worden geschikte paai- en opgroeiplaatsen aangelegd.

Beschrijving van de situatie

In de gemeente is de Sterkselse Aa evenals een gedeelte van de Buulder Aa aangeduid als beekhersteltraject (1e planperiode). Aan het noordelijk gedeelte van de Buulder Aa is naast de functie waternatuur ook de functie viswater toegekend.

Relatie met regels en plankaart/ verbeelding

Om het beekherstel en bijbehorende meanderzones te realiseren moet de betreffende ruimte (een strook van 25 m bij de bovenloop en 50 m bij de middenloop) worden ingericht voor de beek. Deze gronden dienen verworven te worden en kunnen daarna als natuur aangemerkt worden. Een groot deel van deze ruimte kan tevens worden benut voor waterberging. Ter plekke mogen noch kapitaalintensieve functies worden toegestaan, noch andere functies die de mogelijke toekomstige bestemming frustreren. Daartoe is voor de betreffende beken een specifieke bestemming opgenomen (*Waterstaat – Beek*) waaraan een wijzigingsbevoegdheid naar de bestemming Natuur is gekoppeld. Daarnaast is ter hoogte van de Sterkselse Aa evenals een gedeelte van de Buulder Aa een specifieke (binnenplanse) wijziging opgenomen "*Wro-zone – wijzigingsbevoegdheid beekherstel*", waarmee de betreffende gronden ter plekke onder voorwaarden kunnen worden omgezet in de bestemming Bos en/of Natuur.

Water- en bodemkwaliteit

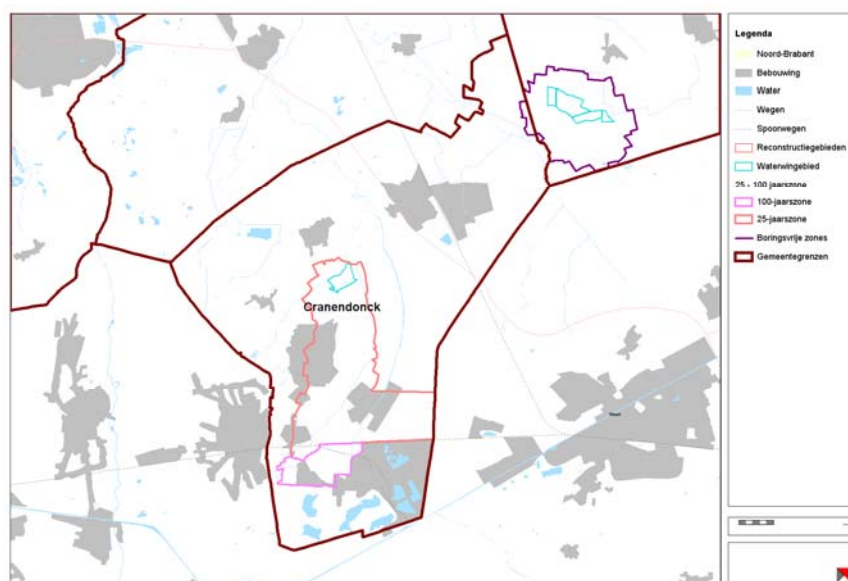
Doelstelling

De waterkwaliteit van oppervlaktewater en sediment dient aan het maximaal toelaatbaar risico (MTR) te voldoen. Op de Kaderrichtlijn Water wordt geanticipeerd door de prioritair stoffen zo veel mogelijk in te dammen / te voorkómen en door voor de overige stoffen gedifferentieerde normen te hanteren, gericht op een zo hoog mogelijke ecologische winst. Eén van de middelen is het aanpakken van ongezuiverde lozingen. Hiervoor zijn de wettelijk vastgestelde milieunormen geldig vanuit het Lozingenbesluit Bodembescherming en Lozingenbesluit Wvo.

Beschrijving van de situatie

In het stroomgebied van de Boven-Dommel overschrijden de concentraties nitraat in het grond- en oppervlaktewater de basisnorm (MTR) van respectievelijk 50 NO₃ per liter en 2,2 mg per liter. Dit geldt ook voor de concentratie fosfaat in het oppervlaktewater (0,15 mg P per liter). In vrijwel het hele gebied Boven-Dommel worden zowel in het grond- als oppervlaktewater de MTR-normen voor koper, nikkel, zink en cadmium overschreden.

In het buitengebied ligt de rioolwaterzuivering (RWZI) Soerendonck. Het effluent van de RWZI voldoet vaak niet aan de gewenste kwaliteitseisen en heeft daarmee een negatieve invloed op de waterkwaliteit. Ook riooloverstorten en effluentlozingen van de RWZI en ongezuiverde lozingen in België beïnvloeden de waterkwaliteit, met name van de Dommel. Er bestaan concrete plannen voor uitbreiding en verplaatsing van de RWZI Soerendonck. Hiervoor wordt een aparte planprocedure gevoerd.

Ten noordoosten van Budel ligt een grondwaterbeschermingsgebied, zie bovenstaande figuur. Betreffend grondwaterbeschermingsgebied is als zodanig op de verbeelding (blad 7) opgenomen, 'milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied. De waterwinning is zeer kwetsbaar voor grondwaterverontreinigingen, omdat de winning plaatsvindt vanuit een ondiep pakket. Risicostoffen voor waterwingebieden zijn met name nitraat en bestrijdingsmiddelen. Maatregelen ter behoud en verbetering van de grondwaterkwaliteit rondom de drinkwaterwinning worden geregeld in de Provinciale Milieuverordening (PMV).

In de beschermingszone geldt als algemene beleidslijn dat bij nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding van bestaande bebouwing dat de risico's voor de kwaliteit van het grondwater zo klein mogelijk dienen te blijven en dat er indien nodig aanvullende beschermende maatregelen worden getroffen, die redelijkerwijs nodig zijn om grondwatervervuiling te voorkomen. Een en ander moet uit de watertoets blijken.

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven is binnen deze zone niet mogelijk (hiervoor worden binnen voorliggend plan ook geen mogelijkheden toe geboden). Aanvullend is in de regeling opgenomen dat voor de realisering van nieuwe recreatieve locaties ter plekke vooraf een watertoets dient plaats te vinden, waaruit blijkt dat er geen risico's voor aantasting van het grondwater aanwezig zijn.

Er zijn vergevorderde plannen om de middeldiepe winning te wijzigen in een diepe winning, waarmee de omvang van het grondwaterbeschermingsgebied zal wijzigen. Hier zijn evenwel nog geen definitieve besluiten overgenomen, derhalve is de bestaande begrenzing nog opgenomen. Via een (binnenplanse) wijziging kan de begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied (zonodig) in een later stadium aan de nieuwe winningssituatie worden aangepast.

Ecologische verbindingzones (EVZ 's)

Doelstelling

Om de uitwisseling van flora en fauna tussen natuurgebieden te verbeteren wordt gestreefd naar het versterken van bestaande ecologische verbanden en het zoeken naar mogelijkheden voor het opheffen van ecologische barrières. Met verbindingzones worden natuurgebieden met elkaar verbonden, zodat een ecologisch netwerk gerealiseerd wordt. Een ecologische verbindingzone is (minimaal) 25 m breed en kan worden gecombineerd met andere functies zoals beekherstel, waterberging en eventueel een recreatieve functie. Dit geldt voor de natte ecologische verbindingzones. Er zijn drie soorten ecologische verbindingzones te onderscheiden namelijk natte, droge en robuuste. Met betrekking tot de natte zones langs watergangen en beken

heeft het waterschap een trekkende rol. Samen met de gemeente is ze verantwoordelijk voor de uitvoering. Voor natte EVZ's streeft de provincie naar een oppervlak van minimaal 2,5 ha per strekkende km, in stedelijk gebied bij voorkeur 5 ha. Het waterschap is hierbij verantwoordelijk voor de financiering, grondaankoop, inrichting en beheer van tenminste 1 ha per km voor de natte ecologische verbindingzones. Voor het overige deel van de natte EVZ en zijn gemeente en/of natuurbeherende instantie verantwoordelijk. Voor wat betreft de verbindingzones langs kanalen staat Rijkswaterstaat aan de lat.

Voor de aanleg van droge ecologische verbindingzones zal de gemeente een voortrekkersrol moeten vervullen, de provincie is trekker van de robuuste ecologische zones. Ontwikkeling gaat uiteraard in nauwe samenhang met de betrokken partijen.

Beschrijving van de situatie

In het buitengebied zijn uitsluitend natte EVZ 's aangewezen:

Strijper Aa of Roerdomp, de Boschloop, de Weegraaf, de Bulder Aa en het Sterkselse kanaal.

Een van deze verbindingzones - langs de Stijper Aa - is inmiddels gerealiseerd, onder meer ten behoeve van de Knoflookpad, maar daarnaast ook ten behoeve van reptielen, dagvlinders, libellen en struweelvogels. De knoflookpad is een zeldzame en bedreigde paddensoort en geniet zowel nationale als internationale bescherming. In het nabij gelegen Hondsvan herbergt een geïsoleerde populatie in het Hondsvan. Met de verbinding worden de gebieden Bulderbergsche Heide en Gastelsche Heide met elkaar verbonden en kunnen dieren zich tussen deze twee gebieden verplaatsen.

Ten aanzien van de verbindingzone ter plekke van de Boschloop en de Weegraaf zijn inmiddels gevorderde uitwerkingsplannen. Rondom deze waterlopen dienen begroeide groene stroken te worden ontwikkeld die natuurgebieden met elkaar verbinden en zo een groen lint vormen, waarlangs dieren zich veilig en gemakkelijk kunnen verplaatsen. Vooral amfibieën als kikkers en de alpenwater-salamander zullen hier baat bij hebben. Daarnaast wordt getracht de leefbaarheid van het water in de beken te verbeteren door te werken aan schoner water en ervoor te zorgen dat de vissen een groter leefgebied krijgen met name ten behoeve van de driedoornige en de tiendoornige stekelbaars, die van nature veel in dit gebied voorkomen.

De (overige) EVZ's zijn niet op kavelniveau begrensd, realisatie ervan is maatwerk waarbij bovengescreven arealen worden gehanteerd voor de inrichting in de vorm van stapstenen, corridors of iets dergelijks. Nieuwe ontwikkelingen dienen zodanig vorm gegeven te worden dat het ecologisch functioneren van de (nog aan te leggen) EVZ niet in gevaar komt.

Relatie met regels en plankaart

Het realiseren van de ecologische verbindingen door het waterschap wordt, binnen randvoorwaarden van het bestaande (met name agrarische) gebruik, mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan.

De ecologische verbindingzones worden gerealiseerd op basis van vrijwilligheid.

Bij de nadere uitwerking van de verbindingzones is flexibiliteit vereist: enerzijds in verband met de specifieke eisen die de doelsoorten stellen, anderzijds om in te kunnen spelen op de bereidheid van agrariërs om mee te werken. Zo kan bijvoorbeeld bij een verbindingzone voor amfibieën gedacht worden aan een waterloop met natuurvriendelijke oevers, verspreide beplantingselementen en op onderlinge afstanden van ca. 300 m een poel. Deze flexibiliteit wordt ingevuld door een (algemene) wijzigingsbevoegdheid van een agrarische naar een natuurbestemming op te nemen. Ter indicatie wordt uitgegaan van 2½ ha natuurlijke inrichting per km verbindingzone/waterloop. Vergroting van bouwblokken mag geen onevenredige belemmering vormen voor de realisatie van de verbindingzone.

De reeds gerealiseerde verbindingzone Strijper Aa is op de verbeelding reeds bestemd als 'natuur'. Daarnaast zijn de verbindingzone nabij de Weergraaf en Boschloop indicatief op de verbeelding opgenomen.

5.4. Overige afstemming met het bestemmingsplan

De Keur

In het bestemmingsplan is voor in de Keur genoemde vergunnings- en ontheffingsplichtige zaken geen aanlegvergunningstelsel opgenomen. Dit zou immers resulteren in dubbele regelgeving. Ook werkzaamheden die tot het normale onderhoud van watergangen behoren zijn vrij van een aanlegvergunning. Het bestemmingsplan laat bovendien die ruimte die het waterschap nodig heeft om haar beleid te kunnen uitvoeren.

Waterlopen

De waterlopen zelf zijn specifiek als *Water* bestemd en mogen enkel in overeenstemming met hun functie gebruikt worden. Daarnaast worden gronden gelegen tot 5 m van de insteek van de hoofdwatergang mede bestemd voor waterstaatkundige doeleinden. Het is verboden om binnen 5 m van de insteek te graven, bomen te planten en bouwconcentraties op te richten, in verband met het beheer van de waterloop.

Landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden

Landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden worden niet in de Keur beschermd. Hiervoor is het bestemmingsplan dus het primaire instrument. Indien waterhuishoudkundige ingrepen plaatsvinden zal rekening moeten worden gehouden met aanwezige landschappelijke,

cultuurhistorische en natuurwaarden. Gezien de gemeenschappelijke visie van het waterschap en gemeente op met name deze beken, is een apart aanlegvergunningstelsel overbodig.

Met betrekking tot het beekdal worden ingrepen en activiteiten wel getoetst aan mogelijke aantasting van de landschappelijke waarden. De waterbeheerder stelt regels ter bescherming van het waterhuishoudkundig systeem en de direct betrokken belangen.

5.5. Overleg met de waterbeheerders

Bij het opstellen van het bestemmingsplan heeft vooraf én in het kader van de Inspraak en het Overleg afstemming plaatsgevonden met het waterschap. De opmerkingen van het waterschap zijn in bovenstaande waterparagraaf verwerkt.

6. MILIEU EN INFRASTRUCTUUR

6.1. Milieu algemeen

Milieubeleid wordt steeds meer geïncorporeerd in andere beleidsvelden. Ook in de ruimtelijke planvorming is structureel aandacht voor milieudoelstellingen noodzakelijk. Milieudoelstellingen worden daartoe integraal en vanaf een zo vroeg mogelijk stadium in het planvormingsproces meegewogen. Hierdoor zijn de milieubelangen volwaardig afgewogen tegen andere belangen die evenzeer claims kunnen leggen op de schaars beschikbare ruimte.

6.2. Infrastructuur

Verkeersdoeleinden

Alle openbare wegen zijn opgenomen in de bestemming *Verkeer* met daarbij een categorisering van het wegtype, gebaseerd op het nationale verkeersprogramma “Duurzaam Veilig”:

- Stroomweg (aanduiding *specifieke vorm van verkeer - stroomweg*) : deze wegen zijn met name gericht op het doorgaande verkeer door middel van een continue, ongestoorde verkeersafwikkeling met een relatief hoge snelheid.
Voor de weginrichting betekent dit onder meer gescheiden rijrichtingen, het ontbreken van overstekend en kruisend verkeer en een relatief homogene gebruikersgroep;
- Gebiedsontsluitingsweg (aanduiding *specifieke vorm van verkeer - gebiedsontsluitingsweg*): deze wegen ontsluiten regio's en gebieden. Er kan op een gebiedsontsluitingsweg (GOW) kruisend en tegenliggend verkeer voorkomen met zowel matige als hoge snelheden. Op de kruispunten dient de snelheid zo laag te zijn dat ernstige conflicten worden uitgesloten (provinciale wegen); Gebiedsontsluitingswegen dienen zoveel mogelijk te zijn voorzien van vrijliggende fietspaden en op deze wegen geldt een maximum snelheidslimiet van 80 km/uur;
- Erftoegangsweg (aanduiding *specifieke vorm van verkeer - erftoegangsweg*): De nadruk bij de erftoegangsfunctie ligt op het toegankelijk maken van 'erven', woningen, winkelcentra, etc. met mogelijk kruisend en tegemoetkomend verkeer. Dat betekent dat alle groepen verkeersdeelnemers hiervan gebruik moeten maken. Manoeuvres zoals keren, in- en uitstappen en oversteken moeten zo veilig mogelijk kunnen worden uitgevoerd. De snelheid van het gemotoriseerde verkeer moet daarom laag zijn. Dit betekent dat deze wegen vallen binnen een 60 km-zone; (Dit betreft alle overige verharde wegen in het buitengebied)
- Onverharde wegen (aanduiding *specifieke vorm van verkeer - onverharde weg*). Deze onverharde wegen dienen behouden te blijven. In de bestemmingsomschrijving wordt tevens aandacht

besteed aan de cultuurhistorische waarde van een aantal onverharde wegen.

Luchthaven Kempen Airport

Aan de Luchthavenweg te Budel ligt sinds 1970 Kempen Airport, destijds bekend als 'vliegveld Budel'. Het terrein is op 27 maart 1996 wettelijk aangewezen als luchtvaartterrein. In 1999 en in 2003 hebben wijzigingen op het aanwijzingsbesluit plaatsgevonden.

In 1991 is een verharde start- en landingsbaan met een lengte van 930 meter aangelegd. Inmiddels beschikt Kempen Airport over een start- en landingsbaan met een lengte van 1199 meter en een breedte van 23 meter. Tevens is er baanrand- en naderingsverlichting aanwezig. In 2002 zijn het restaurant en het luchthavengebouw geheel vernieuwd. In de laatste jaren zijn de vluchtbewegingen op Kempen Airport explosief toegenomen, momenteel handelt Kempen Airport jaarlijks meer dan 80.000 vliegbewegingen af.

Leidingen

De vier dubbelbestemmingen *Leiding - Gas*, *Leiding - Hoogspanningsverbinding*, *Leiding - Riool* en *Leiding - Brandstof* hebben betrekking op de diverse in het buitengebied gelegen leidingen. Het gaat om gasleidingen, hogedruk-waterleidingen, rioolpersleidingen, een transportleiding voor brandstof (Sabic pipelines) en hoogspanningsleidingen.

De leidingen zijn conform de huidige tracés opgenomen op de plankaart / verbeelding met de daarbij behorende veiligheidszones.

6.3. Geluid

Geluid kan een belasting van het woon-, werk- en recreatie- leefklimaat van de mens met zich meebrengen. Als geluidsgevoelige bestemmingen gelden in ieder geval woningen en woonwagenlocaties, scholen, ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere gezondheidszorggebouwen met de daarbij behorende terreinen. In de natuur zijn met name zoogdieren gevoelig voor verstoring door geluid. Binnen de (verbaal in de regels vastgelegde) geluidszoneringen is in principe geen plaats voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen.

Wegverkeerslawaaï

Voor wegverkeer geldt een wettelijke voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Langs iedere weg is van rechtswege een zone gelegen met uitzondering van wegen waarop een maximumsnelheid van 30 km/h geldt. De breedte van de zone is afhankelijk van het aantal rijstroken. Voor de rijksweg A2 (Amsterdam-Maastricht) met 4 rijstroken, geldt een zonebreedte van 400 meter. De overige wegen in het buitengebied van

Cranendonck zijn provinciale wegen en ontsluitingswegen met 1 of 2 rijstroken, waarvoor in het buitengebied een zonebreedte van 250 meter geldt.

Railverkeerslawaaï

Aan weerszijden van de spoorweg geldt een geluidszonering van 400 meter vanuit de buitenste spoorstaaf (als opgenomen in het *Besluit Geluidhinder Spoorwegen*). De wettelijke voorkeursgrenswaarde bedraagt 55 dB.

Geluid Kempen Airport

Voor de luchthaven Kempen Airport was het Besluit geluidsbelasting grote luchtvaart van toepassing en is het Besluit geluidsbelasting kleine luchtvaart van toepassing. Beide Besluiten kennen geluidcontouren die een beperking kunnen opleggen aan de ontwikkeling van geluidgevoelige objecten.

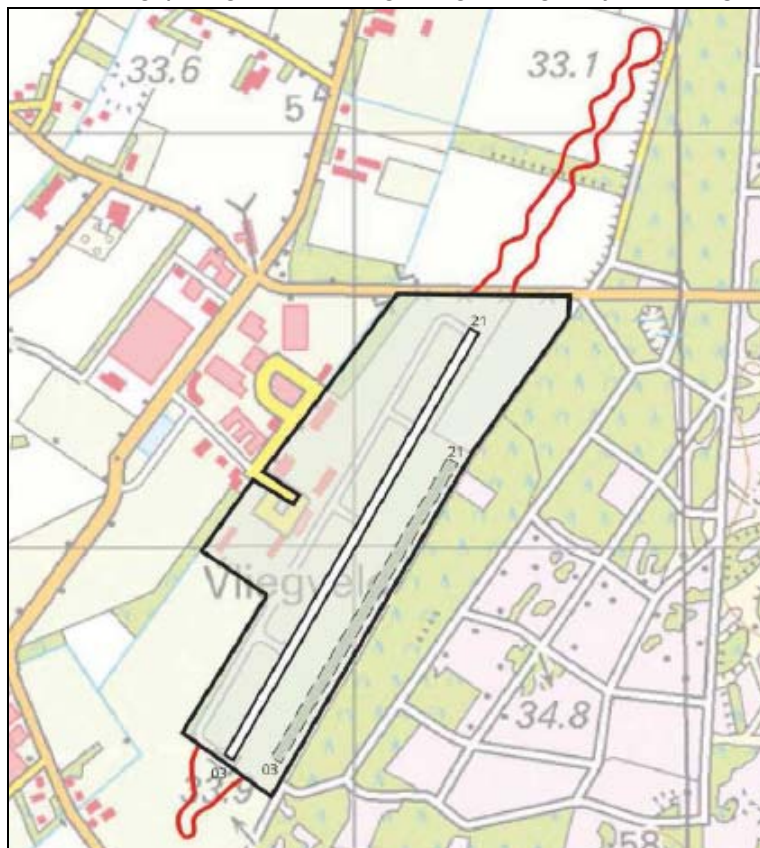
Sinds 23 december 2008 is het Besluit geluidsbelasting grote luchtvaart ingetrokken en vervangen door de Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML). De normen uit dit besluit zullen verwerkt worden in het in voorbereiding zijnde Besluit burgerluchthavens. De provincie Noord-Brabant zal Luchthavenbesluiten of Luchthavenregelingen op grond van de RBML vaststellen voor de bestaande en nieuwe luchthavens, luchtvaartterreinen en helihavens. Voor de luchthaven Kempen Airport wordt daarbij uitgegaan van de huidige milieugrenzen, zowel wat betreft geluid als andere mogelijke emissies en risico's (externe veiligheid) (*Notitie luchtvaart Noord-Brabant* 14 april 2009). Omdat ten tijde van de vaststelling van dit bestemmingsplan nog geen nieuw Luchthavenbesluit is genomen wordt daarom uitgegaan van de geluidscontouren behorend bij het Besluit geluidsbelasting grote luchtvaart.

Besluit geluidsbelasting grote luchtvaart

De maximaal toelaatbare geluidsbelasting in het kader van het Besluit geluidsbelasting grote luchtvaart wordt gemeten in Kosteneenheden (Ke). De grens voor de maximaal toelaatbare geluidbelasting voor nieuwe geluidgevoelige objecten bedraagt in principe 35 Ke. In een aantal gevallen geldt een hogere grenswaarde van 40 Ke of 45 Ke. Voor bestaande situaties gelden - afhankelijk van de situatie - grenswaarden van 40 Ke tot 65 Ke.

In onderstaande figuur is de geluidsbelasting van Kempen Airport weergegeven wat betreft het aantal Ke's. Alhoewel deze contouren reeds binnen de geluidscontouren vallen van het Besluit geluidsbelasting kleine luchtvaart (zie hierna) is voor deze zonering voor de volledigheid een

aparte beschermingsregeling opgenomen in het bestemmingsplan (regels en verbeelding). Binnen de zone/contour worden in dit bestemmingsplan geen nieuwe geluidgevoelige objecten toegestaan.

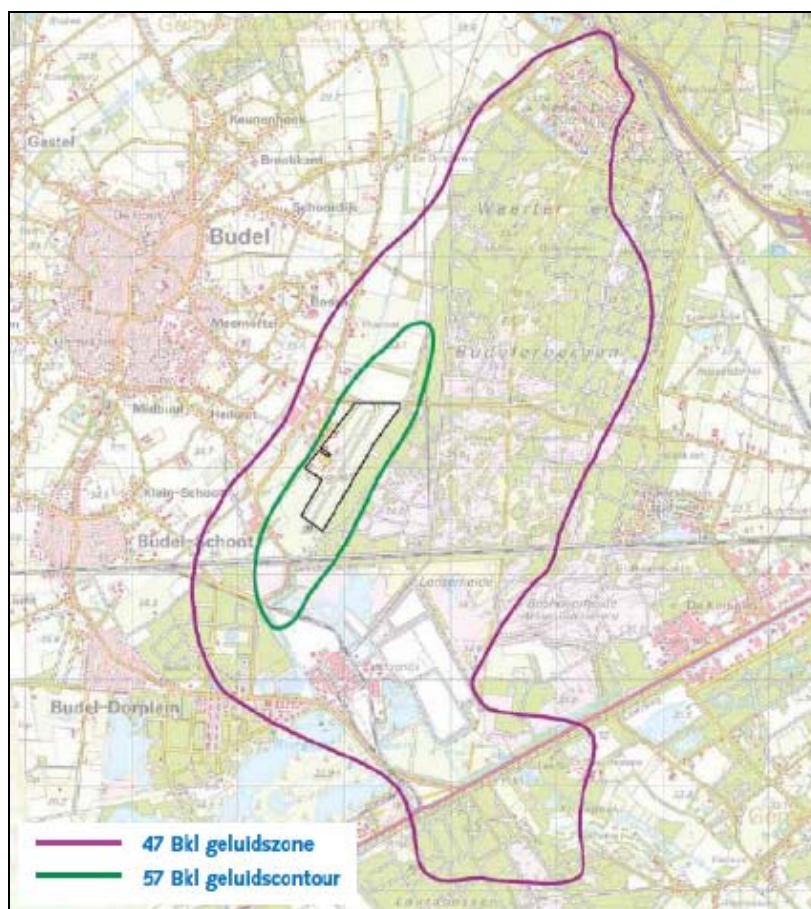
35 Ke contour luchthaven Kempen Airport

Besluit geluidsbelasting kleine luchtvaart

De maximaal toelaatbare geluidsbelastingen in het besluit geluidsbelasting kleine luchtvaart worden gemeten in geluidsbelastingeenheden kleine luchtvaart. De grens voor de maximaal toelaatbare geluidbelasting voor nieuwe geluidgevoelige objecten bedraagt in principe 47 Bkl. In een aantal gevallen geldt een hogere grenswaarde van 57 Bkl.

Het besluit geluidsbelasting kleine luchtvaart regelt dat binnen de 57 Bkl-contour geen nieuwe woningen mogen worden gerealiseerd. Vervangende nieuwbouw is onder voorwaarden wel mogelijk. Het besluit is niet van toepassing op geluidgevoelige objecten die reeds aanwezig zijn binnen de geluidzone of waarvoor reeds vergunning is verleend. In het gebied tussen de 47 Bkl-zone en 57 Bkl-contour mogen wel nieuwe woningen worden gebouwd, mits deze woningen worden gebouwd op een inbreidingslocatie (opvullen open plek), noodzakelijk zijn om redenen van grond- of bedrijfsgebondenheid of wanneer het vervangende nieuwbouw betreft. Zowel de 47 Bkl zone als de 57 Bkl contour vallen over het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied. Beide zijn opgenomen op de plankaart / verbeelding en verwoord in de planregels.

Binnen de zone/contour worden in dit bestemmingsplan geen nieuwe geluidgevoelige objecten toegestaan.

47 Bkl geluidszone en 57 Bkl geluidcontour luchthaven Kempen Airport

Stiltegebied

In de provinciale milieuverordening zijn in het buitengebied twee stiltegebieden aangegeven (in de noordoost- en noordwestpunt) waarbinnen bescherming van het geluidsarme karakter van het gebied wordt nagestreefd ten gunste van ecologische en recreatieve waarden. Dit houdt in dat lawaaisporten, vormen van intensieve recreatie, niet-agrarische bebouwing en infrastructuur worden geweerd, tenzij het beoogde gebruik geen akoestische verstoring tot gevolg heeft.

In de stiltegebieden worden luidruchtige ruimtelijke ontwikkelingen niet toegestaan. Omdat het bestemmingplan dergelijke ontwikkelingen zowieso niet toelaat (beide gebieden vallen binnen de bestemmingen natuur en bos) is een nadere juridische regeling op dit punt niet nodig.

6.4. Luchtkwaliteit

De Wet Luchtkwaliteit is op 15 november 2007 in werking getreden en vervangt het 'Besluit luchtkwaliteit 2005'. De wet is één van de maatregelen die de overheid heeft getroffen om:

- negatieve effecten op de volksgezondheid als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging aan te pakken,
- mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling te creëren ondanks de overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit,

De wet voorziet ondermeer in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Luchtkwaliteitseisen vormen onder de nieuwe wet geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde,
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt, wat wil zeggen dat een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging (minder dan 1% ten opzichte van de grenswaarde). Na inwerkingtreding van het NSL, zal deze grens worden verruimd naar 3%.
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL.

Op basis van de Wet luchtkwaliteit moeten gemeenten in SRE-regio inzicht geven in de lokale luchtkwaliteit. Binnen het Regionaal milieuwerkprogramma (RMP) 2008 is hiervoor het project "Luchtkwaliteit" opgenomen. Als basis voor de rapportage wordt de informatie uit de regionale verkeersmilieukaart (RVMK) gebruikt. Per gemeente wordt inzicht gegeven in de concentratie van de luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀).

In onderstaande figuren is de situatie voor de gemeente Cranendonck weergegeven. Uit deze figuren blijkt dat er nauwelijks sprake is van overschrijding van grenswaarden langs wegen in de gemeente Cranendonck.

Jaargemiddelde concentratie NO₂ voor het jaar 2007

Jaargemiddelde concentratie PM₁₀ voor het jaar 2007

Het bestemmingsplan geeft beperkte ruimte voor de uitbreiding van agrarische bedrijven. Deze uitbreidingen kunnen leiden tot een mogelijke verslechtering van de luchtkwaliteit, in het bijzonder de concentraties van PM₁₀ (fijn stof). Er wordt echter van uitgegaan dat de ruimte die het bestemmingsplan biedt niet 'in betekende mate' zal bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Omdat het bestemmingsplan in hoofdzaak een conserverend plan is - waarin uitsluitend op perceelsniveau kleinschalige ontwikkelingen worden toegestaan - is in het kader van het plan geen nader onderzoek op het gebied van de luchtkwaliteit noodzakelijk.

6.5. Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. De Wgv vervangt de Wet stankemissie veehouderijen die van toepassing was voor landbouwontwikkelings-, verwevings- en extensiveringsgebieden met het primaat natuur en de drie 'stankrichtlijnen' die van toepassing waren. Met de Wgv geldt nu één toetsingskader voor vergunningplichtige veehouderijen de hele gemeente Cranendonck. Voor niet vergunningplichtige veehouderijen en overige agrarische niet vergunningplichtige bedrijven is het Besluit landbouw milieubeheer het toetsingskader.

De Wgv geeft gemeenten de beleidsvrijheid om maatwerk te leveren dat is afgestemd op de ruimtelijke en milieuhygiënische feiten en omstandigheden in een concreet gebied en de gewenste (toekomstige) ruimtelijke inrichting. De Wgv verplicht niet meer tot een aparte cumulatieve beoordeling zoals dat onder de eerdere 'geurrichtlijnen' wel verplicht was. Toetsing aan de toegestane geurbelasting en de minimumafstanden is voor de individuele vergunningverlening voldoende. Ten behoeve van de beoordeling of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, dient de cumulatieve stankbelasting echter wel beschouwd te worden.

De veehouderijen moeten voldoen aan individuele wettelijke normen voor de geurbelasting op een geurgevoelig object. De wet biedt de gemeente mogelijkheid op basis van een eigen geurbeleid af te wijken van de wettelijke normen binnen een in de wet vastgelegde bandbreedte. Daarvoor dient op gebiedsniveau worden gezocht naar normen die aansluiten bij de gewenste ruimtelijke ontwikkeling en het gewenste woon- en leefklimaat. De gewenste normen dienen in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd. De verordening wordt onderbouwd met een gebiedsvisie. In de gebiedsvisie wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied weergegeven en gekoppeld aan een beoordeling van de geurbelasting van het gebied.

Op basis van de door de gemeente Cranendonck uitgevoerde gebiedsvisie (*Gebiedsvisie ten behoeve van de verordening geurhinder en veehouderij voor de gemeente Cranendonck*, SRE, 30 oktober 2007, aanvulling 1 & 2, 25 maart 2008) is door de gemeente een geurverordening opgesteld met afwijkende geurnormen voor verschillende gebieden (vastgesteld 15 april 2008). Voor de kom Maarheeze is afwijkende norm van $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ vastgesteld. Voor een aantal

ontwikkelingslocatie ten behoeve van woningbouw is een norm van 6 ou_E/m³ opgenomen.

Buiten de gebieden genoemd in de verordening, dus voor het overige grondgebied van de gemeente, gelden de wettelijke standaardnormen voor geurgevoelige objecten in reconstructiegebieden, 3 ou_E/m³ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en 14 ou_E/m³ voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

Bij wijziging is oprichting van geurgevoelige objecten binnen dit bestemmingsplan mogelijk. In de regels is verwoord dat voldaan dient te worden aan de eisen van de Wgv en de bijbehorende geurverordening.

6.6. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, lpg en munitie over weg, water en spoor en door buisleidingen.

Voor de beoordeling van risico's van transport van gevaarlijke stoffen is de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (RNVGS) van 4 augustus 2004 richtinggevend. In deze circulaire wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het beleid zoals verwoord in het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

De circulaire RNVGS regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen als gevolg van transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het water. De circulaire definieert grenswaarden en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico. Daarnaast bevat de circulaire een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico.

Het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (BEVI) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein, bijvoorbeeld rondom chemische fabrieken, LPG-tankstations en spoorwegemplacementen waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Deze bedrijven verrichten soms risicovolle activiteiten dichtbij woningen, kantoren, ziekenhuizen, scholen of winkels. Het besluit verplicht gemeenten en provincies wettelijk vanaf de inwerkingtreding van het besluit bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen met externe veiligheid rekening te houden. Het besluit is - op enkele onderdelen na - op 27 oktober 2004 in werking getreden. Bij het besluit is eveneens de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (REVI) in werking getreden

Het besluit regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Daartoe dient het plaatsgebonden risico te worden bepaald en getoetst aan de gestelde normen. Verder

moet het groepsrisico worden verantwoord. Een onderdeel van de verantwoordingsplicht heeft betrekking op de hoogte van het groepsrisico. Daarbij speelt de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico een rol.

In het ontwerp *Besluit burgerluchthavens* worden in analogie met het BEVI regels gegeven voor het bouwen van woningen en kwetsbare gebouwen binnen de plaatsgebonden risicocontouren 10^{-5} /jr en 10^{-6} /jr. Zo is binnen de 10^{-5} /jr contour nieuwbouw van een gebouw niet toegestaan en is bouw binnen 10^{-6} /jr onder voorwaarden toegestaan

Beoordeling van risico's samenhangend met het transport via hogedruk aardgastransportleidingen, dient te geschieden aan de hand van de circulaire "*Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen*" uit 1984. In deze circulaire staan zoneringcriteria voor nieuwe ruimtelijke plannen in de nabijheid van bestaande aardgastransportleidingen. Voor de zonering rond hogedruk aardgastransportleidingen geldt een minimale afstand tot woonbebouwing en bijzondere objecten. In de loop van 2009/2010 zal een AMvB Buisleidingen van kracht worden. Er wordt vanuit gegaan dat de minimale afstand overeenkomt met het plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} /jaar.

Binnen het plangebied van dit bestemmingsplan buitengebied zijn de volgende aspecten aan de orde:

Binnen het plangebied van dit bestemmingsplan buitengebied zijn de volgende aspecten aan de orde:

- Leidingen;
- Bovengrondse leidingen;
- Nutsvoorzieningen;
- Risicovolle inrichtingen: LPG-tankstations;
- Propaantanks agrarische bedrijven;
- Transport gevaarlijke stoffen over het spoor;
- Luchthaven.

Ondergrondse leidingen

De dubbelbestemming 'leidingen' heeft betrekking op de diverse in het plangebied gelegen leidingen. Het gaat om hogedruk-waterleidingen, olieleidingen, gasleidingen en rioolpersleidingen. Ter beveiliging van de ondergrondse leidingen geldt, afhankelijk van het soort leiding, rond iedere leiding een beschermingszone van 2 x 2 tot 5 meter (belemmerde strook). Binnen de beschermingszone rond leidingen zijn zaken als het plaatsen van bebouwing, verstoring van de grond en het aanbrengen van (diepwortelende) beplanting aanlegvergunningplichtig.

Voor de gasleiding geldt een toetsingszone die in acht moet worden genomen voor bepaalde nieuwe relevante ruimtelijke ontwikkelingen (met

Voor het transport van brandbare vloeistoffen geldt de circulaire “Zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1, K2 en K3 categorieën” (1991). Deze circulaire sluit nauw aan bij die voor aardgastransportleidingen. Ook deze circulaire kent het onderscheid tussen een toetsingsafstand en een minimale afstand.

A detailed map of the Cranendonck area, showing the proposed railway alignment (red dashed line) and various infrastructure elements. The map includes a road network (black lines), water bodies (blue areas), and green spaces (green areas). The proposed railway alignment is marked with red dots and numbers 1 through 7. A red dashed line also connects these points, indicating a specific route or boundary. The map also shows existing infrastructure, including a road (black line) and a water body (blue area). The area is labeled 'Cranendonck' in the center. The map is a technical drawing, likely a planning or engineering document.

In het plangebied zijn de volgende ondergrondse leidingen aanwezig. Het betreft hier de volgende leidingen:

- Aardgastransportleiding Z-532-05
- Aardgastransportleiding Z-532-04
- Aardgastransportleiding Z-532-06
- Aardgastransportleiding Z-532-08
- Aardgastransportleiding Z-532-09
- Aardgastransportleiding Z-532-12
- Olieleiding 8"PRB

Voor deze leidingen gelden de volgende kenmerken:

Nr.	Type leiding	Ontwerpdruk (bar)	Diameter (inch)	te vervoeren stoffen
1	Z-532-05	40	6	aardgas
2	Z-532-04	40	8	aardgas
3	Z-532-06	40	8	aardgas
4	Z-532-08	40	6	aardgas
5	Z-532-09	40	4	aardgas
6	Z-532-12	40	4	aardgas
7	8"PRB-leiding	67	8	vloeibare koolwaterstoffen (naftaleen)

Relevante gegevens verschillende ondergrondse aardgas- en brandstofleidingen in het plangebied.

In de onderstaande tabel zijn de verschillende toetsings- en veiligheidsafstanden weergegeven zoals die gelden voor de verschillende leidingen.

Type leiding	Belemmerde strook	Toetsings-afstand	Minimale afstand tot woonwijk en bijz. objecten cat. I	Minimale afstand tot incidentele bebouwing en bijz. objecten cat. II	10^{-6} /jr contour vanuit hart vd leiding	1% letaliteits-grens (invloeds-gebied)
Z-532-05	4	20	4	4	grotendeels 0	70
Z-532-04	4	20	7	4	grotendeels 0	95
Z-532-06	4	20	7	4	0	95
Z-532-08	4	20	4	4	0	70
Z-532-09	4	20	4	4	0	45
Z-532-12	4	20	4	4	0	45
8"PRB-leiding	5	27	5	-	12	12

Belemmerde strook, toetsingsafstand, minimale afstanden, en ligging 10^{-6} /jr contour in meters rondom verschillende ondergrondse aardgas- en brandstofleidingen in het plangebied

Vooruitlopend op het van kracht worden van de AMvB Buisleidingen is naast de belemmerde strook (zakelijke rechtstrook) op de verbeelding een

veiligheidszone aangegeven, voor zover relevant¹⁰, waarbinnen het oprichten van (beperkt) kwetsbare objecten niet is toegestaan.

Het bestemmingsplan voorziet niet in ontwikkelingen die leiden tot een toename van personendichtheden binnen het invloedsgebied van de verschillende leidingen. Er zal derhalve geen sprake zijn van een toename van het groepsrisico. Daarnaast zijn de personendichtheden in het bestemmingsplan buitengebied in het algemeen laag. Het groepsrisico zal dan ook ruim lager liggen dan de oriënterende waarde. Een nadere verantwoording van het groepsrisico wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Hoogspanningsleidingen

In verband met het bedrijfsveilig transport van elektriciteit en de veiligheid van derden, zijn rond de hoogspanningsleidingen beschermingszones opgenomen. Hiervoor gelden de volgende normen:

- 150 kV 2 x 20 meter vanuit het hart van de leiding;
- 380 kV 2 x 36 meter vanuit het hart van de leiding.

De hoogspanningsleidingen zijn bestemd als *Leiding – Hoogspanningsverbinding*.

Nuts voorzieningen

Verspreid in het buitengebied komen Nuts-voorzieningen voor. Voor zover het gebouwtjes of verdeelstations betreft, zijn deze op de plankaart bestemd als *Bedrijf - Nutsvoorziening*.

LPG-tankstations

LPG zonering

In of nabij het plangebied bevinden zich 3 locaties alwaar zich een LPG-station bevindt, te weten:

1. Grote Bleek (Esso) Rijksweg A2. Voor dit station is een maximale jaardoorzet van 1500 m³ in de vergunning opgenomen en geldt een veiligheidsafstand van 110 meter rondom het vulpunt.
2. Total 't Haasje Rijksweg A2. Voor dit station is een maximale jaardoorzet van 1500 m³ in de vergunning opgenomen en geldt een veiligheidsafstand van 110 meter rondom het vulpunt.
3. LPG installatie aan de Randweg Oost (net buiten het plangebied). Voor dit station is een maximale jaardoorzet van 999 m³ in de vergunning opgenomen en geldt een

¹⁰ Voor de leiding Z-532-05 bevindt zich ter hoogte van de Miel Davitsstraat een beperkte 10⁻⁶/jr contour. Omdat deze contour valt over een bestemming waarbinnen geen (beperkt) kwetsbare objecten opgericht kunnen worden, is deze zone niet opgenomen op de plankaart/verbeelding.

veiligheidsafstand van 45 meter rondom het vulpunt. Deze zone valt niet over relevante bestemmingen binnen het plangebied en is derhalve niet opgenomen op de plankaart.

De veiligheidszones van de LPG-vulpunten zijn op de plankaart / verbeelding aangeduid als *veiligheidszone - lpg*. Binnen deze zones zijn geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten toegestaan.

Luchthaven Kempen Airport

Het Besluit burgerluchthavens, waarin de externe veiligheidsnormen rondom burgerluchthavens worden omschreven is op dit moment nog in ontwerp. Vooruitlopend op het definitieve besluit is in de planregels aangesloten bij dit ontwerpbesluit. Op de verbeelding zijn daarom de 10^{-5} /jr en 10^{-6} /jr risicocontouren aangeduid (zie ook onderstaande figuur). In de planregels is overeenkomstig het ontwerpbesluit aangegeven onder welke voorwaarden risicogevoelige objecten binnen deze contouren mogen worden opgericht, voorzover het bestemmingsplan dat toestaat.

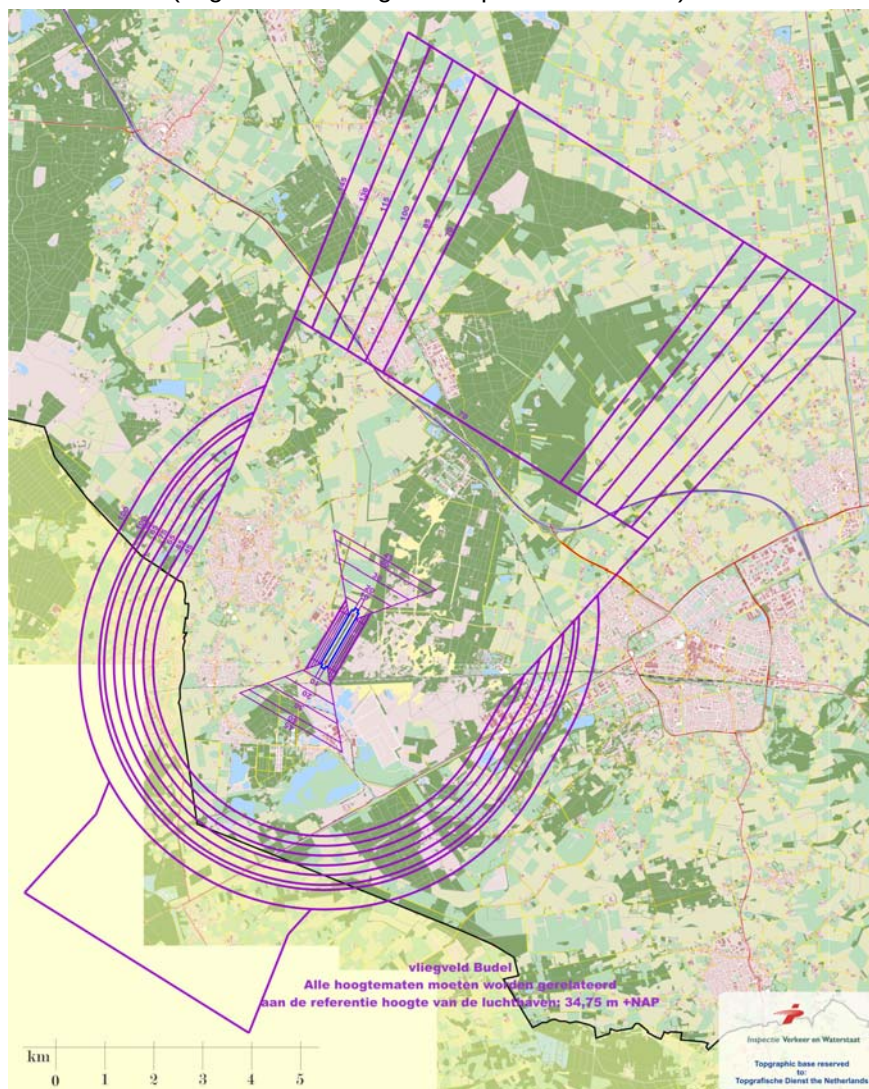
Plaatsgebonden risicocontouren rond Kempen Airport met meteotoeslag, PR-contour 5×10^{-5} (zwart), 1×10^{-5} (rood) en 1×10^{-6} (blauw)

6.7. Overige milieuzoneringen

Obstakelvlakken luchthaven Kempen Airport

Vanwege de aanwezigheid van het vliegveld gelden hoogtebeperkingen voor obstakels in de omgeving. Voor het oprichten van gebouwen en bouwwerken gelden daarom beperkingen.

Gelet op de hoogte van de aangeduide obstakelvrije zones hebben deze zones veelal slechts een signaleringsfunctie. Daarom zijn alleen de zones opgenomen die beperkend zijn voor een mogelijke bouwhoogte van 40 meter (uitgedrukt in hoogte ten opzichte van NAP).

Obstakelvlakken luchthaven kempen Airport

7. HANDHAVING

Een van de uitgangspunten bij het ontwikkelen van een bestemmingsplan is dat het plan handhaafbaar dient te zijn. Handhaving van het ruimtelijke beleid is een voorwaarde voor het behoud en de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit.

Reeds bij de totstandkoming van een bestemmingsplan dient terdege aandacht te worden besteed aan de handhaafbaarheid van de voorgeschreven regels. Vier factoren zijn van wezenlijk belang voor een goed handhavingsbeleid.

1. *Voldoende kenbaarheid van het plan.*

Een goed handhavingsbeleid begint bij de kenbaarheid van het bestemmingsplan bij degenen die het moeten naleven. Met het oog hierop is onder meer door een voorlichtingsbijeenkomst bekendheid gegeven aan het plan. Daarnaast heeft de wet in de bestemmingsplanprocedure in ieder geval een aantal verplichte inspraakmomenten ingebouwd.

2. *Voldoende draagvlak voor het beleid en de regeling in het plan.*

De inhoud van het plan kan slechts gehandhaafd worden indien het beleid en de regeling in grote kring ondersteund wordt door de gebruikers van het bestemmingsplan. Uiteraard kan niet een ieder zich vinden in elk onderdeel van het plan. Een algemene positieve benadering van het bestemmingsplan is echter wel wenselijk.

3. *Inzichtelijke en realistische regeling.*

Een juridische regeling dient inzichtelijk en realistisch te zijn. Dit houdt in: helder van opzet en niet onnodig beperkend of inflexibel. Bovendien moeten de bepalingen goed controleerbaar zijn. De regels behoren dan ook niet meer dan noodzakelijk is te regelen. De gemeente heeft getracht om in haar buitengebied de regelgeving beperkt en eenvoudig te houden. Door een inzichtelijk plan te maken is zoveel mogelijk evenwicht gezocht tussen de zeer diverse waarden die beschermd moeten worden, de verschillende ontwikkelingen die mogelijk zouden moeten zijn, de voorwaarden die daarbij dan gesteld moeten worden, en de afstemming met de beleidslijnen van bijvoorbeeld waterschap, provincie, etc. Handhaving van gebruiks- en aanlegregels wordt algemeen als knelpunt ervaren. Teneinde de handhaafbaarheid te bevorderen worden de aanwezige kwaliteiten zo specifiek mogelijk op de plankaart / verbeelding weergegeven.

4. *Actief handhavingsbeleid.*

Het sluitstuk van een goed handhavingsbeleid is voldoende controle van de feitelijke situatie in het buitengebied. Daarnaast moeten adequate maatregelen worden getroffen indien de regels worden overtreden. Indien deze maatregelen achterwege blijven, ontstaat een grote mate van rechtsonzekerheid. Een gemeente dient dan ook voldoende menskracht ter beschikking te hebben voor de benodigde controle en handhavingsacties.

8. JURIDISCHE TOELICHTING

8.1. Algemeen

Een bestemmingsplan is een planologische regeling die zowel de burger als de overheid rechtstreeks bindt. De regels en plankaart / verbeelding dienen als één geheel te worden beschouwd en kunnen niet los van elkaar worden gezien.

De toelichting op de regels en plankaart is niet juridisch bindend, maar biedt wel inzicht in de belangenafweging die tot de aanwijzing van bestemmingen heeft geleid. Bovendien draagt de toelichting bij aan de planinterpretatie.

Om inzicht te geven in de juridische opzet zijn hierna de systematiek en de opbouw van het bestemmingsplan toegelicht. Eerst wordt ingegaan op de plankaart/ verbeelding. Vervolgens wordt aangegeven op welke wijze de regels in algemene zin zijn opgebouwd en de bestemmingsartikelen in het bijzonder. Daarna wordt ingegaan op een aantal toetsingsaspecten.

Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008)

De Wet op de Ruimtelijke Ordening (hierna WRO) en het daarbij behorende Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro 1985) bevatten bijna geen bepalingen over de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan. Hierdoor zijn er in de praktijk zeer verschillende bestemmingsplannen ontstaan. Dit, terwijl leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker van het bestemmingsplan van groot gewicht zijn. Daarnaast is de vergelijkbaarheid van ruimtelijke plannen van groot belang voor degenen die deze plannen in grotere samenhang wensen te bezien. Denk hierbij aan degenen die betrokken zijn bij de planvoorbereiding, de planbeoordeling, de monitoring van beleid en de handhaving.

De Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2008 (hierna SVBP 2008) maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld.

SVBP 2008 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. Dit om de gewenste vergelijkbaarheid zeker te stellen. De standaarden hebben geen betrekking op de toelichting van het bestemmingsplan. De toelichting maakt immers - strikt juridisch gezien - geen deel uit van het bestemmingsplan.

8.2. Plankaart / verbeelding

Deze heeft een belangrijke rol bij het bepalen van de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden in het plangebied. Daartoe zijn op de plankaart / verbeelding onder meer bestemmingsvlakken, functieaanduidingen en gebiedsaanduidingen opgenomen.

Aan de ondergrondgegevens op de plankaart, zoals ingetekende gebouwen, kunnen geen rechten worden ontleend. Daar staat tegenover dat het ontbreken van dergelijke ondergrondgegevens ook niet leidt tot

een beperking van rechten. De ondergrondgegevens hebben dus uitsluitend een illustratief karakter.

8.3. Regels

Opzet regels

De opbouw van de regels is gelijk aan Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 (SVBP 2008). De opbouw is als volgt:

- Betekenisafspraken (Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen).
- De gebruiks- en bouwregels per bestemming (Hoofdstuk 2 Bestemmingen).
- Algemene regels (Hoofdstuk 3 Aanvullende regels).
- Overige regels (Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels).

Een bestemmingsartikel (Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels) wordt uit de volgende leden in deze volgorde opgebouwd:

- Bestemmingsomschrijving.
- Nadere detaillering van de bestemming.
- Bouwregels.
- Ontheffing van de bouwregels.
- Specifieke gebruiksregels.
- Ontheffing van de gebruiksregels.
- Aanlegvergunning.
- (Sloopvergunning).
- Wijzigingsbevoegdheid.

De specifieke nadere eisenregelingen, ontheffingsbevoegdheden en wijzigingsbevoegdheden en mogelijk aanlegvergunningregels zijn zoveel mogelijk per bestemming opgenomen.

Hierdoor wordt direct per bestemming inzicht geboden in de eventuele afwijkingsmogelijkheden en onnodig verwijzen naar andere artikelen voorkomen. Deze werkwijze bevordert de toegankelijkheid van het bestemmingsplan.

Flexibiliteitsregels

Aan het bestemmingsplan kan flexibiliteit worden toegevoegd door de bevoegdheid tot het verlenen van een ontheffing of het stellen van nadere eisen op te nemen of een wijzigingsbevoegdheid.

Voor het opnemen van flexibiliteitsregels is de volgende benadering gehanteerd.

- Flexibiliteitsregels alleen gebruiken als van een wezenlijke belangenafweging sprake kan zijn, voor de onderbouwing waarvan de toelichting de noodzakelijke bouwstenen bevat.
- Bij het besluit tot het opnemen van flexibiliteit planschade risico meewegen.
- Ontheffingen niet gebruiken voor gebruikswijzigingen.
- Nadere eisen alleen stellen als er al regels zijn opgenomen met betrekking tot hetzelfde onderwerp.

8.4. Wijze van toetsen

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de manier waarop activiteiten aan het bestemmingsplan getoetst moeten worden. Daartoe wordt eerst een werkwijze voorgesteld. Vervolgens wordt ingegaan op een aantal in de regels gehanteerde termen. Het gaat daarbij onder meer om 'open normen'. Deze worden gebruikt omdat het in veel gevallen onmogelijk is om eenduidige harde criteria op te stellen. Enerzijds omdat daarmee de nodige flexibiliteit in een plan wegvalt en anderzijds omdat het bestemmingsplan een momentopname is waarbij vooraf onmogelijk met alle situaties rekening kan worden gehouden.

Werkwijze

Om te kunnen beoordelen of bepaalde zaken of ontwikkelingen passen binnen het regiem van het bestemmingsplan, wordt de volgende werkwijze geadviseerd:

1. Ga na welke bestemming(en) en aanduidingen voor de gronden zijn opgenomen waarop de onderzoeksvraag/aanvraag betrekking heeft.
2. Kijk in de regels naar de bepalingen van het artikel van de bestemming die voor de gronden geldt.
3. Beoordeel of het aangevraagde/geconstateerde past binnen de bestemmingsomschrijving. Hierbij dienen meteen de nadere detaillering van de bestemming en de gebruiksregels te worden meegenomen omdat die een nadere uitleg/inperking geven van de bestemmingsomschrijving.
4. Luidt het antwoord op punt 3 ja, dan moet in het geval van een bouwwerk tevens worden gekeken of deze ook past binnen de bouwregels.
5. Voor zover er tevens werken/werkzaamheden, geen bouwwerken zijnde, moeten worden uitgevoerd (waarbij gedacht kan worden aan werkzaamheden die bodem-/grondverzet met zich meebrengen) dan moet bovendien worden nagegaan of er een aanlegvergunning verplicht is gesteld.
6. Luidt het antwoord op de punten 3, 4 en/of 5 nee, dan kan nog worden gekeken of het plan voor dit aspect voorziet in een ontheffings- dan wel wijzigingsmogelijkheid (dit zijn de zogenaamde flexibiliteitsbepalingen). Is dit zo, dan dient een nadere afweging te worden gemaakt in hoeverre afwijken van het bestemmingsplan in dit geval gewenst is. Voorzien de flexibiliteitsbepalingen niet in een afwijkmogelijkheid of wordt afwijken onwenselijk geacht dan dient het verzoek te worden afgewezen c.q. het geconstateerde (in principe) te worden gehandhaafd wegens strijd met het bestemmingsplan, tenzij het een situatie betreft waarop het overgangsrecht toeziet.

Ter zake deskundige

Bij enkele bestemmingen dan wel aanduidingen wordt aangegeven dat bij activiteiten waarvoor ontheffing dan wel een aanlegvergunning noodzakelijk is, door burgemeester en wethouders een ter zake

deskundige moet worden geraadpleegd ten aanzien van de mogelijke nadelige effecten voor de bestemming of aanduiding. Onder *'ter zake deskundige'* wordt in dit geval begrepen een officieel erkende persoon of instantie op het betreffende kennisgebied dan wel een persoon die op basis van zijn opleiding en ervaring over een goede deskundigheid op het betreffende kennisterrein beschikt en dit ook in de praktijk heeft doen blijken. Tot slot geldt als voorwaarde dat de persoon/instantie de mogelijkheid heeft om over de relevante gegevens te beschikken. Deze deskundige dient te worden ingeschakeld door de initiatiefnemer, die ook de kosten daarvoor draagt.

Onevenredig aantasting

Op deze open norm wordt op diverse plaatsen in de regels teruggegrepen. Vooral in de criteria bij de flexibiliteitsbepalingen en de aanlegvergunningbepalingen wordt regelmatig aangegeven dat "geen onevenredige aantasting" van bepaalde waarden mag plaatsvinden. Ook op een enkele plaats in de nadere detaillering van de bestemming worden deze woorden aangetroffen. Deze terminologie vraagt om een op de specifieke situatie toegesneden beoordeling.

Voorbeeld

Het kappen van 5 bomen zal binnen een waardevol landschapselement bestaande uit 10 bomen waarschijnlijk leiden tot de conclusie dat er sprake is van een onevenredige aantasting, terwijl het kappen van 20 bomen in een bos van 5 hectare in beginsel geen onevenredige aantasting oplevert. In dit laatste geval kan wel weer sprake zijn van onevenredige aantasting indien het bijvoorbeeld een bijzondere boomsoort betreft of het bomen zijn van een vergevorderde leeftijd.

Wanneer gesteld wordt dat de cultuurhistorische waarde van bebouwing niet onevenredig mag worden aangetast, moet bijvoorbeeld worden gekeken of nieuw op te richten bebouwing de cultuurhistorische bebouwing niet geheel of grotendeels aan het zicht onttrekt. Cultuurhistorische bebouwing moet immers beleefd worden en het "inbouwen" is dan ook niet wenselijk.

Bij de beoordeling zullen dus steeds de bestaande situatie, de aanvraag, de tijdelijke gevolgen en de toekomstsituatie tegen elkaar moeten worden afgewogen. Er mag wel sprake zijn van een aantasting, maar deze mag niet dusdanig zijn dat de kwaliteit en/of kwantiteit van de te beschermen waarden in te grote mate afneemt.

In de toelichting worden diverse handreikingen geboden ten aanzien van de doelstellingen en belangen die worden behartigd met het bestemmingsplan. Zo is beschreven welke waarden binnen het plangebied voorkomen en wat het karakter van die waarden is.

Afweging van belangen

Burgemeester en wethouders mogen zelfstandig afwegen of een aanlegvergunning kan worden verleend. Voor deze afweging is inzicht nodig in het belang van de uitvoering van desbetreffende werken en/of

werkzaamheden enerzijds en de schadelijkheid voor de aanwezige waarden anderzijds. Vervolgens kan het belang van de ingreep worden afgewogen tegen de negatieve effecten op de aanwezige waarden. Veel werken en werkzaamheden hebben tot doel een verbetering van de waterhuishouding, verkaveling en ontsluiting van agrarische gronden. De diverse landbouwsectoren stellen aan de basisinrichting deels verschillende eisen. Het landbouwkundig belang van deze werken en werkzaamheden is daarmee afhankelijk van het belang van verbetering van deze inrichtingsfactoren voor de specifieke landbouwsector. De volgende factoren spelen daarbij een rol:

- de grondgebondenheid van de productie (akkerbouw, tuinbouw, melkveehouderij);
- de gevoeligheid / hoogwaardigheid van de teelt (tuinbouw);
- de intensiteit van het grondgebruik door grondbewerking;
- de afstand tot bedrijfsgebouwen (voor akkerbouw is exploitatie van gronden op afstand veelal goed in te passen in een doelmatige bedrijfsvoering; melkveehouderij, vollegrondstuinbouw en fruitteelt vragen een directere relatie met de bedrijfsgebouwen).

In hoeverre de werken en werkzaamheden schadelijk zijn voor de aanwezige waarden is afhankelijk van:

- de precieze locatie van de uit te voeren werken en werkzaamheden;
- de omvang, (diepte, oppervlakte);
- het tijdstip van de uitvoering;
- de wijze van uitvoering.

Noodzakelijkheid

In de regels wordt op een aantal plaatsen de eis van 'noodzakelijkheid' gesteld. Dat is bijvoorbeeld het geval bij agrarische bouwvlakvergroting/verandering (deze dient noodzakelijk te zijn vanuit het oogpunt van doelmatige bedrijfsvoering of bedrijfsontwikkeling). De noodzakelijkheid duidt op een zwaarwegend bedrijfsmatig belang dat aan de orde moet zijn.

Ten aanzien van de bouwvlakvergroting kan worden gesteld dat van noodzaak geen sprake is indien binnen het bouwblok zelf nog voldoende ruimte is om de activiteiten te ontwikkelen. Noodzaak is evenmin aan de orde indien de agrariër een groter bouwblok wenst omdat hij de hoeveelheid bijgebouwen ten behoeve van zijn bedrijfswoning wenst uit te breiden. Dit heeft namelijk geen betrekking op het bedrijfsmatige aspect dat gediend moet worden.

De noodzakelijkheid zal door de aanvrager moeten worden aangetoond. Hierover dient advies te worden gevraagd aan een onafhankelijke terzake deskundige. In beginsel wordt hierbij gedacht aan de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen (AAB). De aanvraag voor het advies vindt plaats door de gemeente, op kosten van de aanvrager.

Bestemmingsregeling

Voor de inhoudelijke regeling wordt verwezen naar de voorgaande hoofdstukken van deze toelichting. Daar wordt ingegaan op hoe de binnen het buitengebied voorkomende gebieden en functies zijn bestemd, en welke mogelijkheden en beperkingen verder zijn opgenomen.

9. PROCEDURE

9.1. Inspraak en Overleg

Het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied heeft in het kader van de Inspraak vanaf 8 maart 2007 tot en met 18 april 2007 ter visie gelegen. Gedurende deze termijn is gelegenheid gegeven voor het indienen van schriftelijke inspraakreacties. Daarnaast zijn zes informatieavonden gehouden waarop ook de mogelijkheid bestond voor het indienen van een mondelinge inspraakreactie.

Daarnaast is het voorontwerp bestemmingsplan in het kader van het wettelijk verplichte vooroverleg voorgelegd aan de betrokken diensten (van rijk en provincie) en overige instanties.

Alle binnengekomen Inspraak- en Overlegreacties zijn samengevat en voorzien van gemeentelijk commentaar in de *Notitie Inspraak Bestemmingsplan Buitengebied Cranendonck* en de *Nota Overleg artikel 10 Bro Bestemmingsplan Buitengebied Cranendonck*. Beide notities zijn opgenomen in bijlage 2 van deze plantoelichting.

De binnengekomen reacties hebben aanleiding gegeven het voorontwerp bestemmingsplan op een aantal onderdelen aan te passen.

9.2. Verwerking zienswijzen en ambtshalve aanpassingen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van 8 januari 2009 gedurende zes weken ter inzage gelegen, waarbij de mogelijkheid werd geboden tot het indienen van zienswijzen bij de gemeenteraad. Daarbij kon, zoals de Wet ruimtelijke ordening dat in artikel 3.8, lid 1 sub d bepaalt “door een ieder zienswijzen omtrent het ontwerp bij de gemeenteraad naar voren worden gebracht”.

Van deze gelegenheid is ruimschoots gebruik gemaakt, want er zijn 157 zienswijzen ingediend. Allen zienswijzen zijn samengevat, beoordeeld en voorzien van gemeentelijk commentaar in de Nota zienswijzen, die als externe bijlage aan het plan wordt toegevoegd. In deze nota is tevens aangegeven of de zienswijzen tot een gewijzigde vaststelling hebben geleid. In totaal 56 zienswijzen zijn niet gegrond verklaard. De overige 101 zienswijzen zijn gegrond of gedeeltelijk gegrond verklaard. Het ontwerp bestemmingsplan is op grond van deze zienswijzen aangepast.

Daarnaast is het ontwerp plan aangepast naar aanleiding van een aantal recente ontwikkelingen en abusievelijke omissies, conform de nota van ambtshalve aanpassingen, die als externe bijlage aan het plan is toegevoegd.

9.3. Amendementen

De gemeenteraad heeft het definitieve bestemmingsplan op dinsdag 8 december 2009 gewijzigd vastgesteld. Naast de nota zienswijzen en de nota van ambtshalve wijzigingen heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan een drietal amendementen aangenomen, te weten:

- aan het agrarisch bouwvlak aan Broekkant 63a dient alsnog de aanduiding '2 bedrijfswoningen' te worden opgenomen;
- het bosperceel direct ten noordwesten van Roerdomp 2 dient als 'Bos' te worden bestemd in plaats van 'Natuur';
- ten aanzien van de archeologische regeling wordt de norm voor de aanlegvergunningplicht bij bodemingrepen vastgesteld op minimaal 40 centimeter beneden maaiveld.

= = =